

ରାଜ୍ୟଶକ୍ତି

ବର୍ଷ-୧୯, ଅଙ୍କୋ-୧୯

ବିଜୁମ ସଂବତ୍ - ୨୦୭୫-୭୭ (ସନ୍ ୨୦୧୯)

उठो, जागो एवं लक्ष प्राप्ति पर्यंत रुको नहीं

ଉତ୍ତର ଜାଗୃତୀ ସେବା ସଂଗ

रजि नं. MH / MUM-977-2009 G.B.B.S.D.

ଣୀଗ୍ରେ, କାବେରୀ, ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ଭାରତ - 263 ୧୦୨

With best compliments from :

VIJAY ATTARDE (M.D)
Mob. : 9324780305

SAFFRON POWER INNOVATIONS PVT. LTD.

(An ISO 9001:2008 Company)

**Mfg.: S. M. P. S. LED Drivers, COB Light,
Panel Light, Down Light, Tube Light**

Corporate Office :

**4056, Bhandup Industrial Estate, Panalal Compound,
L. B. S. Marg, Bhandup (West), Mumbai - 400 078. INDIA.
Tel. : 022-67259692 • Email : sales@saffronin.com**

মুক্তিপত্র

ক্র.সং	বিষয়	পৃষ্ঠা
১.	বার্তা (সমাই কুমার মহান্তি)	০৯
২.	বার্তা (বিপিন বিহারী নন্দ)	১০
৩.	বার্তা (ধর্মেন্দ্র প্রধান)	১১
৪.	বার্তা (পূনৰ্ম মহাজন)	১২
৫.	বার্তা (সতীশ মোঢ়া)	১৩
৬.	মনর কথা (রাধেশ্যাম পাণিগ্রাহী, এহ-সামাদক)	১৪
৭.	সামাদকক কলমগু.....	১৫
৮.	সংযোজকক কলমগু.....	১৬
৯.	ভারতীয় পরিবার (শ্রী হেমন্ত কুমার ধৱ)	১৮
১০.	চ্যাগ ও সাধনার প্রতিক : দুল মহিয়সা বিজুত্তি (ডকুর উম্মুরু ধর পজনায়ক)	১৯
১১.	ভারতীয় পরিবার আদর্শ পরিবার (শ্রী নৃষিংহ চৰণ পঞ্চা, সংস্কৃত ভারত)	২০
১২.	ভারতীয় পরিবারের নারী (শ্রী অনিল কুমার মিশ্র)	২১
১৩.	আদর্শ ভারতীয় পরিবারের অবধারণা (ড.বাঞ্ছনিধি পঞ্চা)	২২
১৪.	ভারতীয় নারী ও পরিবার (প্রাধাপক গোপাল প্রসাদ মহাপাত্র)	২৩
১৫.	আদর্শ ভারতীয় পরিবার (শ্রী শিবনারায়ণ বিংহ)	২৪
১৬.	দেবত্ব অভিব্যক্তি : পতি-পত্নী (শ্রী চিরজঙ্গন মহাপাত্র)	২৫
১৭.	সুস্থ সংগঠিত সমাজ (ডঃ. সনাতন প্রধান)	২৬
১৮.	সন্তু পরিবার এক এক অভিন্ন (ডঃ. বিট্টি কুমার পঞ্চা)	২৭
১৯.	Value-Based Leadership in Indian Families (Prof. Dr. Sarita Kumari)	২৮
২০.	রাষ্ট্র ভারতের মৃত্যুঘণ্টি - আজির সেকুলার জগ্নিআ (ডঃ. গঙ্গাধীর নন্দ)	২৯
২১.	Vasudhaiva Kutumbakam (Shri Krushna Maharana)	৩০
২২.	আম ভারতীয় পরিবার পরম্পরা (শ্রীমতী বর্ষাৰাণী মহারাণা)	৩১
২৩.	সহিষ্ণুতার চরণ বিমারে হিন্দু সংস্কৃতি (শ্রী বেশুধৱ বিশ্বাল)	৩২
২৪.	ভারতীয় পরিবার কা মহত্ব ঔর উসকা বদলতা স্বরূপ	৩৩

Acknowledgement and Special Thanks

Article Collection, Digitization and Proof Correction

Sri Ranjan Kumar Dehury

Sri Krushna Maharana

Advertisement Co-ordination

Sri Sanjay Pal

Sri Sitaram Padhi

Composition and Printing

Sri Bhaskar Das (Bimala Arts)

Suggestions and Discussions

Sri Benudhar Biswal

Sri Rahdeshyam

Sri Seshadeva Behera

Sri Satya Subudhi

Sri Ranjit Maharana

*We most sincerely acknowledge the valuable
contributions of all these persons and UJSS institutions.*

UTKAL JAGRUTI SEVA SANGH

Regd. No. MS / MUM-977-2009 G.B.B.S.D.

Under Societies Registration Act.1860 & F-51103/ MUMBAI

Under Bombay Public Trust Act. 1950

306, Kaveri Complex, Shree Jagannath Mandir Road, Sakinaka, Mumbai - 400 072.

Tel.: 022-28562887 • Email: admin@ujss.com • Web: www.mumbaiodia.com

President	:	Shri Kishore Chandra Mohapatra
Vice President	:	Shri Shibue D. Behera
		Shri Ranjit Dash
Gen. Secretary	:	Shri Benudhar Biswal
Jt. Secretary	:	Shri Radhashyam Panigrahi
Treasurer	:	Shri Manoranjan Panda
Jt. Treasurer	:	Shri Madhav Padhi
Internal Auditor	:	Shri Sitaram Padhi
PRO	:	Shri Sanjay Kumar Pal
Committee Member	:	Shri Gaur Gopal Padhi Shri Subhash Badatiya Shri Laxmi Charan Panigrahi Shri Ranjeet Maharana Shri Basant Giri
Member	:	Shri Satyapriya Subudhi Shri Pradeep Swain Shri Ramesh Panda Shri Prabodha Kumar Dash Shri Sudhir Sabat Shri Ranjan Dehury Shri Bhaskar Das Shri Sheshadev Behera

ADVISORS

Shri P. K. Guha

Dr. Amulya Sahu

Shri Ranjan Mohanty

Patron Members

1. **Shri Kishore Chandra Mohapatra**
Mob. : 9867669796
2. **Shri Kanhu Charan Mishra**
3. **Shri Anirudh Das**
(M) : 9821086175
4. **Shri Shimachal Sahu**
(M) : 9821345642
5. **Shri Benudhar Biswal**
Mob. 9004006622
6. **Shri Radheshyam Panigrahi**
(M) : 98204-15325
7. **Shri Ravindra Pradhan**
Tel. : 25024163
8. **Shri Jitendra Panigrahi**
Mob. : 9820127489
9. **Mahendra Kumar Das**
Tel. : 2852 7965
10. **Shri Sanjay Pal**
11. **Shri Ajay Biswal**
Tel.: 28511614
12. **Shrl Krutibash Bhol**
13. **P. K. Mishra**
Mob. :09422216473
14. **R. P Samal**
Mob. : 9819257687
15. **Nilanchal Mishra**
Mob. : 9819257687
16. **Nandakumar Sewrekar**
Mob.:9323508352
17. **Basant Giri**
Mob.: 9167830962
18. **K. Bhaskar Das**
Mob.: 9892498277
19. **Debiprasad Rath**
Mob.: 7738458881
20. **Goura gopal Padhi**
Mob.:8080004329
21. **Lakshmi Charan Panigrahi**
Mob.: 9820822157
22. **Manoranjan Panda**
Mob.: 9323166645
23. **Nabaghana Panda**
Mob.: 7977495443
24. **Ramesh Panda**
Mob.:9820448589
25. **Ranjan Dehuri**
Mob.: 9324689768
26. **Ranjan Sahoo**
Mob.: 9699666707
27. **Ranjit Das**
Mob.: 9004399033
28. **Ranjit Maharana**
Mob.: 9867041860
29. **Sanatan Maharana**
Mob.: 9833328552
30. **Sheshadev Behera**
Mob.: 7710991579
31. **Simanchala Maharana**
Mob.: 9821374502
32. **Sitaram Padhi**
Mob.: 9819933896
33. **Subhas Badatiya**
Mob.: 9769555241
34. **Sudhir Sabat**
Mob.: 9594058995
35. **Sushant Sahoo**
Mob.: 9699462015
36. **Tukuna Padhi**
Mob.: 9987464793

Life Members

1. **Shri Sushant Kumar Gantayat**
Krishna Soci., Kajupada, Mumbai-400072.
2. **Shri. Sasank Kumar Mohanty**
Pantha Nagar, Ghatkopar, Mumbai-400086.
Tel.: 28514425
3. **Shri. Narayan D. Behera**
Shree Shidhivinayak Socy., KhadiNo.3, Mumbai-400072.
4. **Shri Umashankar Panigrahi**
Jay Durga Society, Kajupada, Netaji Nagar, Sakinaka, Mumbai-400072.
5. **Shri Sachin A. Behera**
Hill No.3 Kajupada, Mumbai-400072.
6. **Shri Kanhu Charan Mishra**
9-B/303, Ekta Co-op. Hsg. Society, Mahada Colony, Chandivali, Sakinaka, Mumbai-400 072.
7. **Shri Arun Kumar Panigrahi**
Satya Nagar, Sakikanaka, Mumbai-400072
8. **Shri Shankar S. Pai (Advocate)**
Bandra Monalira Apartment, Old Building, Chichpokali Road, Bandra (W), Mumbai-400 050. • Tel. : 2640 0685
9. **Shri Niranjan Panda**
Khadi No-3, Netaji Nagar, Sakinaka, Mumbai-400072. • Tel. : 28562887
10. **Shri Ajay D. Mohanty**
Devi Charan Chawl, Kajupada, Mumbai-400072. • Tel. : 2852 3820
11. **Shri Krupasindhu D. Behera**
Shiddhivinayak Society, Khadi No-3, Sakinaka, Mumbai-400072.
12. **Shri Pramoda Kumar Swain**
Near Jagannath Mandir 15, Sakinaka, Mumbai-400 072.
13. **Dr. Shri P. K. Mohanty**
*Shiddhi Hospital, Opp. Municipal Hospital, Sector 10, Vashi, New Mumbai.
Tel. : 2789 8868*
14. **Shri Mrityunjay Gauda**
*Khadi No-3 Kajupada, Mumbai-400072.
Tel. : 2852 2398*
15. **Shri Udaybhanu Dash**
Jay Durga Society, Netaji Nagar, Khadi No-3, Sakinaka, Mumbai-400072.
16. **Shri Bijay Mishra**
*Plot No-1, Shirvane Village, Bajaj Auto Service, Nerul, New Mumbai
Tel. : 9321383828/9322383128*
17. **Shri Chandra Shekhar Padhl**
Vrindavan HSG Society, Netaji Nagar, Kajupada, Mumbai-400072.
18. **Shri Bljay Mishra**
*Plot No-1, Shirvane Village, Bajaj Auto Service, Nerul, New Mumbai
Tel. : 9321383828/9322383128*
20. **Shri Sahadev Das**
21. **Santosh Pradhan**
Mob.: 9594166994
22. **Shri Rajan Mohanty**
*Mob.: 99208 42233
E-mail: rajanmohanty1@gmail.com*
23. **Shri Tukuna Padhy**
*Mob.: 9987464793 / 9324202304
E-mail: madhavpadhi234@gmail.com*
24. **Shri Sanjay Dakua**
Mob.: 9819352845
25. **Shri Krushna Ch. Pradhan**
26. **Shri Sanatan Maharana**
Mob.: 9892769656
27. **Shri Narayan Pradhan**
Mob. : 8108047275
28. **Shri Achutanand Khatua**
Mob.: 9833598730
29. **Shri Gadadhar Mohapatra**
Mob. : 9224108291
31. **Shri Rajaram Mohan Jena**
Mob. : 9004184788
32. **Shri Ranjan Panigrahi**
Mob.: 9322026672
33. **Shri Prabodha Kumar Dash**
Mob.: 9702308477
34. **Shri Sachidananda Bhai**
Mob.: 9766679955
35. **Shri Sashank Patro**
36. **Shri Rashmi Ranjan Das**
Mob.: 9321 036480

Life Members

37. **Shri Devendra Jena**
Mob. : 9833976844
38. **Shri Chintamani Pradhan**
Mob. : 9769821070
39. **Shri Ajay Dash**
Mob. : 9920959793
40. **Shri Prabhakar Raulo**
Mob. : 9920463896
41. **Shri Bipin Mishra**
Mob. : 9322694588
42. **Shri Srikant Padhy**
Mob. : 9820083293
E-mail: srikantpadhi8@gmail.com
43. **Shri Ravindra Kumar Das**
Room No. 3/A, A.J.Dave Chawal No.2,
Shyadri Nagar, Jogeshwari (E),
Mumbai - 400 060.
44. **Dr. Bipin Bihari Mishra**
B/81, Nirmal Niwas, Sion-Trambay Road,
Opp. Deonar Bus Stop, Chembur,
Mumbai - 400 088. • Mob. : 9322694588
45. **Dr. Sukanti Mishra**
B/81, Nirmal Niwas, Sion-Trambay Road,
Opp. Deonar Bus Stop, Chembur,
Mumbai - 400 088. • Mob. : 932269188
46. **Shri Shyamal Kumar Meher**
0/701, Balaji Garden CHS.
Kopper Khairane, New Mumbai - 400706.
47. **Shri Bijay Sahu**
Mob. : 9322104919
48. **Shri Himanshu Mohapatra**
1204, Valentine Towers, pada, Next
Gokuldham, Goregaon (E),
Mumbai - 400 092. • Mob. : 9821027230
49. **Shri Mukti Kant Mohanty**
303, Starlite CHS. Indrlok Phase-2,
Bhayander (E), Thane - 401105
Mob. : 9702555527
50. **Shri Nihar Ranjan Jena**
Mob. : 8080079382
51. **Shri Saidutta Nanda**
Flat No. 502, Evershine, Thakur Village,
Kandivali (E), Mumbai • Mob.: 9867023934
52. **Shri Jatin Rajguru**
304, Suhas CHS. Gulmohar X Road No. 12,
JVPO, Mumbai - 400049.
Mob. : 98673 58632
53. **Shri A. S. Mohanty**
165, Mihal, Industrial Estate,
Bldg. No.6, Sakinaka, Andheri (E), Mumbai.
Mob. : 9820342859
54. **Shri Ninmal Mishra**
4/68, Sec.-7, CGS Colony,
Antophill, Mumbai - 400 037.
Mob. : 9869461097 • Tel. : 24011921
55. **Shri Damodar Rath**
53, Parul Aprt., Janki Kutir, Juhu,
Mumbai - 400 049. • Mob. : 9821042174
56. **Shri Somanath Sahu**
A/41, Swapanshilp, Tilak Nagar,
Chembur, Mumbai - 400 089
Mob. : 9322580026 o Tel. : 25220246
57. **Shri Dilip Rath**
0/501, Usha Garden, Ahinsha Marg,
Malad, (W), Mum-64 •
Tel. : 28767820 Mob. : 9892871759
58. **Dr. Devendra Nath Panda**
N302, Shilpa CHS., Navghar Road,
Bhayander(E), Thane-401105
Tel. : 28162307, Mob. : 9867971141
59. **Shri Gyan Mohapatra**
B/1902, Lords Estate, V.I.T. College Road,
Wadala (E) Mumbai - 37 • Mob. :
9930041099
60. **Shri Kali Prasan Mishra**
Bajaj Auto Alliance Co. 349, Business Plaza,
Westren Express Highway,
Andheri (E) Mumbai - 59.
Tel. : 66844200 • Mob. : 9594074955
61. **Shri Sadanand Sahoo**
SJM, Khartan Road, Thane(W)-400610
Mob. :9022812024
E-mail-sadanand.sahoo@gmail.com
62. **Shri Basant Giri**
Dombivili
Mob. : 9167830962
E-mail: id-basant_giri@sanathan.com

ବାର୍ତ୍ତା

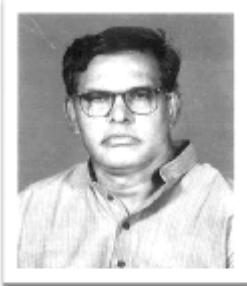
ମୁଁ ଜାଣି ବହୁତ ଖୁସି ହେଉଛି ଯେ, ମୁୟାଳ ସ୍ଥିତ 'ଉକ୍ତଳ ଜାଗୃତି ସେବା ସଂଘ' ଆସନ୍ତା ସାଧାରଣତତ୍ତ୍ଵ ଦିବସ ଅବସରରେ 'ରାଷ୍ଟ୍ର ଶକ୍ତି' ନାମକ ସ୍ଵରଣୀକାର ଏକ ବାର୍ଷିକ ସଂକ୍ଷରଣ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ଗତ ବର୍ଷ ଏହି ଅବସରରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଆପଣମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲି । ସେବା ସଂଘର ଉଦ୍ୟମରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଶହ ଓଡ଼ିଆ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମୋତେ ଭେଟିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ଆପଣମାନଙ୍କର ଏହି ଉଦ୍ୟମ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଏହି ସଂସ୍କାର ସ୍ଵରଣୀକାର ସମାପ୍ତ ଓ ଉତ୍ସବମାନଙ୍କୁ ଦେଶ ପାଇଁ ସେବାବ୍ରତୀ ହେବାର ପ୍ରେରଣା ଦେଉଛି ଜାଣି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ । ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ବୟଂସେବକ ସଂଘ, ପୂର୍ବ ଓଡ଼ିଶା ତରଫରୁ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛି ଏବଂ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉତ୍ସବରେ ଉନ୍ନତି କାମନା କରୁଛି ।

ଆପଣଙ୍କର

ସମୀର କୁମାର ମହାନ୍ତି
ପ୍ରାଚ୍ଯ ସଂଘଚାଲକ,
ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଂଘ ସେବକ ସଂଘ, ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ

ବାର୍ତ୍ତା

ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ବଫ୍ରମ୍ଦାବଳ ସଂଘ
ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତ, ସମ୍ମଲପୁର
ଡା. ୧୭.୦୧.୨୦୧୯

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ “ଉତ୍ତର ଜାଗୃତି ସେବାସଂଘ” ବିଗତ ୧୯ ବର୍ଷ ଧରି ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଅନୁକରଣୀୟ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିଆସିଛି ।

ଆସନ୍ତା ଜାନୁଆରୀ ୨୭ ତାରିଖ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ଅବସରରେ “ସେହମିଳନ” କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ‘ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି’ ପତ୍ରିକାର ଏକ ବିଶେଷ ସ୍ଥାନିକୀ ଉନ୍ନୋଚନ ହେଉଥିବା ଜାଣି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ।

ଉତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳତା ପାଇଁ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି ।

ଆପଣଙ୍କର

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲାଦେବୀ ମହାନ୍ତିର

(ବିପିନ ବିହାରୀନନ୍ଦ)

ପ୍ରାନ୍ତ ସଂଘଚାଲକ,

ଶ୍ରୀମତୀ
ପ୍ରମିଲାଦେବୀ

धर्मेन्द्र प्रधान
धर्मेन्द्र प्रधान
Dharmendra Pradhan

मंत्री
पेट्रोलियम एवं प्राकृतिक गैस ;
कौशल विकास एवं उद्यमशीलता मंत्रालय
भारत सरकार, नई दिल्ली
Minister
Petroleum & Natural Gas ;
Skill Development & Entrepreneurship
Government of India
New Delhi

बाता

ଉड़िल कागृति देवा संघ, मुम्बाइ आनुकूल्येरे आसन्ना जानुआरा १७ डिसेंबरे ओढ़िआ मिळन कार्यक्रम आयोजित हेबा ३ एहि अवसररे एक सूरक्षिका “राष्ट्रशक्ति” प्रकाश पाइबा जाणि मुँ बिशेष आनंदित ।

उड़िल कागृति देवा संघ, मुम्बाइरे बसवास करुथूबा ओढ़िआ परिवारमानकू एकत्रित करि बिभिन्न देवा कार्ये करिबा अड्युक्त आनंदर विषय ।

एहि अवसररे उड़िल कागृति देवा संघर समाप्त सदस्य मानकू शुभेच्छा जशाइबा सह सूरक्षिका प्रकाशनर संपालता कामना करुही ।

Poonam Mahajan

Member of Parliament, Loksabha

4th January 2019

To,
The President
Utkal Jagruti Seva Sangha

I am happy to learn that Utkal Jagruti Seva Sangha (UJSS) is organizing a annual congregation on 26th January '2019 on the occasion of the uniting Pravasi Oriya Seayam Sevak on common platform for social cause every year.

The UJSS working members are actively involved for social service and philanthropy activity in Mumbai, Suburban area and supporting Seva activities as well as in Odisha for needy to lead meaningful lives.

It is a matter of great appreciation that, this organization actively associated for supporting cancer patients during their treatments in Tata Memorial Hospital, Mumbai.

On this occasion, I extend my best wishes to the Utkal Jagruti Seva Sangha (UJSS) organizers and participants for their commendable welfare activities and for success of this annual event.

Regards,

A handwritten signature in blue ink that reads "Poonam Mahajan".

Poonam Mahajan

Vivekanand Education Society Institute of Management

Studies & Research

("A" Grade awarded by DTE Govt. of Maharashtra, Affiliated to University of Mumbai & Approved by AICTE)

Satish Modh, Ph.D.
Director

To
The President
Utkal Jagruti Seva Sangha

I express my best wishes to you for organising your annual congregation on 26th January 2019.

Let this be the occasion to make people aware of your social contribution in Mumbai and in Odisha. We are all aware that you have been helping cancer patients at Tata Memorial Hospital, Mumbai.

You have been also involved in carrying out rescue, relief and protection of Cow. Your great work in the area of disaster relief is also very commendable.

I hope you would continue to inspire your fellow citizens to contribute to social transformation and preserve Odia Sanskriti and culture.

Once again, my best wishes for the event.

gmoelh
(SATISH MODH)
(KOKAN PRANT SANGHCHALAK)

ମନର କଥା

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଭଲି “ଓଡ଼ିଆ ମିଳନ”ରେ ଏହିବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଜାଗୃତୀ ସେବା ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ନାମକ ସ୍ଥରଣୀକାଟି ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି । ଉତ୍କଳ ଜାଗୃତୀ ସେବା ସଂଘର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ - ସେବା, ଶିକ୍ଷା, ସଂସ୍କାର, ସଂଘଚନ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତିର ରକ୍ଷା ଲକ୍ଷ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁଭଲି ସାହିତ୍ୟ ରୂପକ ଦର୍ଶଣରେ ସମାଜ ତା’ର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଅବଲୋକନ କରେ ଏବଂ ସମାଜର ଅତୀତ-ଉଦ୍‌ବିଷ୍ୟତ, ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ଐତିହ୍ୟ-ସଂସ୍କୃତି, ଆନନ୍ଦ-ବିଶ୍ଵାଦ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ସ୍ଥରଣୀକାଟି ‘ସମରସତ’ ଭାବନାକୁ ନେଇ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି । ସମାଜରେ ଥିବା ଉତ୍କଳ ଭେଦଭାବ ଛୁଆଁଛୁତି ଭଲି କୁରାଟିକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ଦୂର କରିବାରେ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରୟାସ ।

ଏହିବର୍ଷ ଆୟୋମାନେ ବହୁତ ଆନନ୍ଦିତ ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଂୟସେବକ ସଂଘର ଓଡ଼ିଶାପୂର୍ବ ପ୍ରାନ୍ତର ମାନନୀୟ ପ୍ରାନ୍ତ ସଂଘଚାଲକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତିର ବିମୋଚନ ହେବ । ପ୍ରତି ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାନ୍ତପ୍ରାନ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନେ ଆୟୋମାନଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଏବଂ ପ୍ରେରିତ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଆମ ସମାଦକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଓଡ଼ିଶାପୂର୍ବ ପ୍ରାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଆମର ପ୍ରିୟ ଶ୍ରୀ ସୀମାଞ୍ଜଳ ଖଣ୍ଡୁଆ ଭାଇଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ସର୍ବଦା ତାଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଏବଂ ଆର୍ଶିବାଦର କାମନା କରୁଛୁ ।

ସମାଦକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନେ ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜନ ଦେଉରୀ, ଶ୍ରୀ ଭାସ୍କର ଦାସ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟପ୍ରିୟ ସୁବୁନ୍ଦି ଦିନରାତି ପରିଶ୍ରମ କରି ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତିର ପ୍ରକାଶନରେ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ଲେଖକ ଏବଂ ସାହିତ୍ୟକାର ବନ୍ଦୁ ତାଙ୍କ ଅମୂଲ୍ୟ ସମୟ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସମାଦକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ଯେଉଁମାନେ ବିଜ୍ଞାପନ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତି ସମୃଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆମେ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛୁ ।

ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା କମିଟି ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ଏଭଲି ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତିରେ ସଦାସର୍ବଦା କାର୍ଯ୍ୟରେ ରହି ଜନମାନସକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁଛି । ଯେହେତୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଶକ୍ତିର ମନ୍ତ୍ର ହେଲା

“ତନ ସମର୍ପତ, ମନ ସମର୍ପତ ଔର ଏ ଜୀବନ ସମର୍ପତ
ଚାହତାହୁଁ ମାତ୍ରଭୂଁ ତୁମକୋ ମେ ଔର କୁହ ହୁଁ ॥

ଧନ୍ୟବାଦ

ରାଧେଶ୍ୟାମ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ସହ-ସମ୍ପାଦକ

ଉତ୍କଳ ଜାଗୃତୀ ସେବା ସଂଘ

ସମାଦକଙ୍କ କଲମରୁ.....

ପ୍ରିୟ ବନ୍ଦୁ,

ମନୁଷ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ ପ୍ରାଣୀ, ସମାଜରୁ ବହୁତ କିଛି ନେବାପରେ, ସ୍ଵାର୍ଥୀ ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜକୁ କିଛି ଦେବା ପାଇଁ କୁଣ୍ଡଳବୋଧ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି କଣ ପାଇଁ ? କ’ଣ ବା ନେଇ କରି ଯିବ ଏ ଅନେଇ ଦିନ ସଂସାରରୁ ? ଥରେ ନିଜ ମନକୁ ପଚାରନ୍ତୁ ।

ମହାନଗରୀ ମୁମ୍ବାଇରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଲକ୍ଷାଧୂକ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଭିତରେ ପରିଷର ସହଜ ସମ୍ପର୍କ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ସ୍ଥାପନର ସୁବିଧା ସକାଶେ ଉକ୍ଳଳ ଜାଗୃତୀ ସେବା ସଂଘ ଅବିରତ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ଏବଂ ସଂଘର ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ ଭାଇମାନେ ଦିନ ରାତି ଏକ କରି ଏହି ସେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂସ୍ଥାଟିକୁ ଆଗକୁ ବଡ଼ାଇବାରେ ସହଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି । ମୁମ୍ବାଇସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆ ଭାଇ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନେ ଆମେ ସଭିଏଁ ଗୋଟିଏ ମାର୍ଗ ସନ୍ତାନ “ଉକ୍ଳଳ ଜନନୀ” ଆମ ସଭିଙ୍କ ମାତୃଭୂମି ଗୋଟିଏ “ଓଡ଼ିଶା” ଏବଂ ଆମ ସଭିଙ୍କ ମାତୃଭାଷା ଗୋଟିଏ “ଓଡ଼ିଆଭାଷା” ଏଣୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ନେଇ ଆମେ ସଭିଏଁ ଗର୍ବ କରିବା କଥା । ଆମେ ସଭିଏଁ ଏକତ୍ରିତ ହେବା କଥା । ମୁମ୍ବାଇ ସହରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅସ୍ତିତ୍ବକୁ ଗଡ଼ି ତୋଳିବା ଏବଂ ତାର ପ୍ରସାର କରିବା ଆମ ସଭିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବା କଥା । ଏଥରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଆମ ସଭିଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ସହାୟ ହେବେ ।

ତେଣୁ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ କିଛି ସମୟ ଦିଅନ୍ତୁ, ଏହି ସମୟର ଆହ୍ଵାନ । ସମାନ ବିଚାର କରି କିଛି ବନ୍ଦୁ ଦେଶ, ସମାଜ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତିର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ଥିବାରୁ ଆପଣ ମାନଙ୍କର ସାହାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛୁ । ଏ ସଂଘର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଜନସେବା । ତେଣୁ ଏ ବିଶ୍ୱାସ ବଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଆଗକୁ ଆମେ ବହୁତ ପ୍ରକାର ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ନିଶ୍ଚୟ କରିଛୁ । ଆପଣମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସହଯୋଗ ଥିବାରୁ ଏହି ମୁଖ୍ୟପତ୍ର ଏବଂ ଏକତ୍ରିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳ ହୋଇ ପାରୁଛି । ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପହଞ୍ଚିବୁ ।

ଧନ୍ୟବାଦ ।

“ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ”

ବେଣୁଧର ବିଶ୍ୱାଳ
ଉକ୍ଳଳ ଜାଗୃତି ସେବା ସଂଘ, ମୁମ୍ବାଇ

ସଂଯୋଜକଙ୍କ କଲମରୁ....

୩୦

ଶରୀର ରୂପୀ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ସେବାରେ ଶରୀରର ଛୋଟ ବଡ଼ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟେଙ୍କ ନିର୍ବିକାର ଚିରରେ ବିବେକ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇ ଅହରହ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଏପରିକି ଶରୀରର ରକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟେଙ୍କ ନିଜ ନିଜର ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେବାରେ ପଛାଇନାହାଁନ୍ତି । ଆଖରେ ପୋକ କିମ୍ବା ଧୂଳି ପଡ଼ିଲାବେଳେ ଆଖ ପଢା ଛାଏଁ ଛାଏଁ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ । ଦେହର କୌଣସି ଅଙ୍ଗରେ ଆଘାତ ଲାଗିଲେ ହାତ ଆଖ ପିଛୁଲାକେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଯାଏ । ଗୋଡ଼ରେ କଷା ପଶିଲେ କଷାଟିକୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ହାତ ତୁରନ୍ତ ସେଠାକୁ ଚାଲିଯାଏ । ଡାହାଣ ହାତ ମଥାରେ ଚନ୍ଦନ ସିଦ୍ଧର ଲଗାଇବା ସହ ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନା କରୁଥିବାବେଳେ ବାମ ହାତ ଝୋରାଦି ଖରାପ କାମ ବିନା ଦ୍ୱିଧାରେ ସମାଦନା କରି ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭାବକୁ ନିଭାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ନମସ୍କାର ହେବା ବେଳେ ବା ତାଳି ବଜାଇବା ବେଳେ ଦୁଇ ହାତର ସମାନ ଭୂମିକାକୁ କେହି ଅସ୍ବାକାର କରି ପାରିବେନାହିଁ । ଏହି ପବିତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନା କଲାବେଳେ ଡାହାଣ ହାତର ଅହଙ୍କାର ବା ଘୃଣାଭାବ ନଥାଏ କିମ୍ବା ବାମ ହାତର ମନରେ ହୀନମନ୍ୟତା ନଥାଏ । ଦୁଇ ହାତର କାମ ଅଲଗା ଅଲଗା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନମସ୍କାର କରିବା କିମ୍ବା ତାଳି ବଜାଇବା ବେଳେ ଉତ୍ସବଙ୍କ ଭୂମିକା ସମାନ । ଗୋଟିଏ ହାତରେ ତାଳି ବାଜିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ହାତରେ କରାଯିବା ନମସ୍କାର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ପିଣ୍ଡ ବା ଶାରୀରରେ ଯାହା ବ୍ରହ୍ମଶ୍ଵର ବା ସମାଜରେ ତାହା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟେଙ୍କର ଆକାର ଓ କାମ ସମାନ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ କାମ ପରିପୂରକ ଓ ସମାନ ମାତ୍ରାର ଗୁରୁତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଥାଏ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ସମାଜରୂପୀ ପରମାତ୍ମା ବୃଦ୍ଧରର ସ୍ଵାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମାଜରେ ରହୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ଲୋକଙ୍କ କାମ ଅଲଗା ଦେଖାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ କାମ ପରିଷ୍ଵର ପରିପୂରକ ଓ ସମାନ ଓଜନର ମଧ୍ୟ । କେହି ବଡ଼ ନୁହେଁ, କେହି ସାନ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ସମାଜ ସ୍ଵାର୍ଥ ସାଧନରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥ ନିହିତ ଅଛି । ଏଣୁ ବଡ଼ ସାନ, ଛୁଆଁ ଅଛୁଆଁ ପରି କଳଙ୍କିତ ପ୍ରାଚୀରକୁ ତାଙ୍କ ସମାଜ, ଦେଶ ତଥା ବିଶ୍ୱ କଲ୍ୟାଣ ପରି ମହାଜାଗତୀୟ ଭାବକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବାପାଇଁ ନିଜ ନିଜର ଶୁଦ୍ଧ ଅହଙ୍କାର ଓ ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ଜନତା ଜନାର୍ଦନ ସେବାରେ ବ୍ରତୀ ହେବା । ସମାଜ ସେବାରେ ଥିବା ଆମୃତସ୍ତ୍ର, ସୁଖ, ଶାନ୍ତି, ଆନନ୍ଦ ଓ ଝୋନ୍‌ଯତ୍ନାବକୁ ଅନୁଭବ କରିବାର ବେଳ ଆସିଯାଇଛି । ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସମାଜର ଅବସ୍ଥା ଯାହା, ସମାଜର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ତାହା । ଏଣୁ ପରିଷ୍ଵର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅନାବିଳ ପରିପୂରକ ଭାବ ବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧକୁ ଜାଗ୍ରତ କରି ଜାତି, ବର୍ଷ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିମୟ ସମାଜ ଗଠନକରି ଦେଶ ମାତ୍ରକାର ଏକତା ଓ ଅଖଣ୍ଡତା ବଜାୟ ରଖିବା ସହ ବିଶ୍ୱକଲ୍ୟାଣର ଯେଉଁ ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଆମ ଉପରେ ନ୍ୟୟ ଅଛି ତାହାକୁ ପାଳନ କରି ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ପରି ଦୁର୍ଲଭ ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କରିବା ।

“ଦୁର୍ଲଭମ ତ୍ରୟମେ ବୈଚତ୍ର ଦେବାନୁଗ୍ରହ ହେତୁକମ,

ମନୁଷ୍ୟତ୍ମମ, ମୁମୁକ୍ଷୁତ୍ମମ, ମହାପୁରୁଷ ସଂଶ୍ରୟ ॥”

ଭାରତ ମାତାକୀ ଜୟ ।

ସୀତାରମ ପାଡ଼ୀ,

ସଂଯୋଜକ,

ଭାରତ ଭାରତୀ, ମୁମ୍ବାଇ

ଉତ୍ତରାଧିକ ପରିବାର

- ଶ୍ରୀ ହେମନ୍ତ କୁମାର ଧର

ଥରେ ଜଂଲଶ୍ଵର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମାର୍ଗରେଟ ଥାରେ ମନକର ସଂକ୍ରମଣ ଉଷ୍ଣବରେ କହିଥିଲେ, “ହେ ପୃଥିବୀରାସୀ ! ଯଦି ବିଶ୍ଵରେ ଶାନ୍ତିରେ ଆନନ୍ଦରେ ଭୟଶୂନ୍ୟ ଭାବରେ ରହିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁଁ, ତେବେ ଭାରତର ହିନ୍ଦୁ ପରିବାର ସଂରଚନାକୁ ଅତି ଚଞ୍ଚଳ ଗ୍ରହଣ କରିନିଅ ।” ଆଜି ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଭାବତ୍ତ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇ ଭାରତ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ରହିଛି । ଭାରତର ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଉକ୍ଳଶ୍ଵର ସହିତ ଭାରତ ଆଡ଼େ ଅନାଙ୍ଗ ରହିଛି । ଏ ସବୁ ବିଷୟକୁ ନେଲାବେଳେ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନାଆସେ ପରିବାର କ’ଣ ? ହିନ୍ଦୁ ପରିବାର ବାପା, ମାଁ, ଭାଇ, ଭଉଣୀ, ଦାଦା, ଖୁତୀ, ବଡ଼ବାପା, ବଡ଼ମା’ କେବଳ ଏଇମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ନୁହେଁ । ଏ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନେ ହେଲେ, ଜନ୍ମମାମ୍ବୁଁ, ବିଲେଇମାନୀ, ଶିଆଳମନୀ, ବାଘମାମ୍ବୁଁ, ଗୋମାତା, ତୁଳସୀମାତା, ଗୀତାମାତା ଓ ଦୂରରେ ଥିବା ଗଙ୍ଗାମାତା । ପରିବାର ଏଡ଼େ ବିଶାଳ ଯେ’ ସେମାନେ ଏକାଠି ରହିବା ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲାନାହିଁ ସେତେବେଳେ ଏକନ୍ନବର୍ତ୍ତ ପରିବାର ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା । ସେ ହେଲା ଏକକ ପରିବାର ଓ କୁଟୁମ୍ବ । କୁଟୁମ୍ବ ସହିତ ପରିବାରର ରକ୍ତଗତ ସଂପର୍କଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକନ୍ନବର୍ତ୍ତ ନ ହୋଇ ଥିଲା ଥିଲା ରହିଥାନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ କୁଟୁମ୍ବର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେନ୍ତି । ସେମାନେ ମୃତକ, ଛୋଡ଼କ ଆନନ୍ଦ ଉଷ୍ଣବରେ ଭାଗନିଅନ୍ତି ।

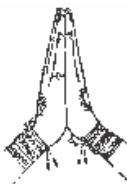
ପରିବାରର ଜୀବନ କେନ୍ତରେ ‘ମୁଁ’ ଓ ‘ତୁ’ର ଭାବନା ନଥାଏ । ‘ନିଜର’ ବା ‘ଆମର’ ଯେଉଁ ଆହ୍ୟ ଭାବନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ନେହ ସଂପର୍କରେ ବାନି ରଖୁଥାଏ । ବୟସର ବଡ଼ବ୍ୟକ୍ତି ବିନା ନିର୍ବାଚନରେ ଘରର ମୁଖ୍ୟା ଅଟେନ୍ତି । ସେ ସର୍ବଦା ପରିବାରର ସୁଖସମୃଦ୍ଧି, ଘର ଗୌରବ ଓ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଥିବା ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ ହୁଅନ୍ତି । ସେ କେବେ ମଧ୍ୟ ପରିବାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା କୁଟୁମ୍ବ ହେବା ନ ଦେଇ ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରେ ଥିବା ଉତ୍ତମଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକ ବିକଶିତ କରାନ୍ତି । ସେ ନିଜଠାରୁ ଛୋଟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ ଓ ଶ୍ରୀରାରେ ଆପଣାର କରିଥାନ୍ତି । ସେ ନିଜଠାରୁ ବୟସ ଓ ମାନ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଶୁଭା ଓ ସମ୍ମାନ ସହିତ ଉଚ୍ଚି କରାନ୍ତି । ପରିବାରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କର ବିଚାର ସ୍ଵାଧୀନତା ଥାଏ । ଏପରି ମଧ୍ୟ ଛୋଟ ବାଲକର ପରିବାର ପ୍ରତି ମଙ୍ଗଳମୟ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରାନ୍ତି । ଶାସ୍ତ୍ର କହନ୍ତି ‘ବାଲାଦପି ଗ୍ରହିତବ୍ୟ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମନଶିକ୍ଷିତ’ । ପରିବାରରେ ନିଷ୍ଠି ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ସର୍ବତୋକଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କଲା ପରେ ତାକୁ ସମସ୍ତେ ମାନିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ପରିବାରର ବୃଦ୍ଧବୃଦ୍ଧା ବାଲକ ଓ ରୋଜଗାର ଅକ୍ଷମ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ସେବାଯତ୍ତ ଘରର ମୁଖ୍ୟା ଅଙ୍ଗର ତଡ଼୍ୟାବଧାନରେ ହୁଏ ।

ପରିବାର ହେଉଛି ପ୍ରଧାନ ସଂଷ୍କାର କେନ୍ତର । ଏଣୁ ଭଗବାନ ଶଙ୍କରାତାର୍ଯ୍ୟ ଚାରୋଟି ଆଶ୍ରମ ଭିତରୁ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି କହିଥିଲେ ‘ଧନ୍ୟ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମ’ ଏଠାରେ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟର ସଂଯମତ, ସଦାଚାର, ଶିଷ୍ଟାଚାର, ପରିଶ୍ରମ, ସ୍ଵାବଳମ୍ବନ ଓ ଅନୁଶୀଳନ ଯୁକ୍ତ ଜୀବନ ପ୍ରଶାଳୀ ଅଭ୍ୟାସପୂର୍ବକ ପରବର୍ତ୍ତ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାନ୍ତି । ଏଠାରେ ସ୍ଵାମୀ ଓ ସ୍ଵାଙ୍କୁ ‘ଦମ୍ପତ୍ତି’ କୁହାଯାଏ । ସେ ଦୁଇଜଣ ମାତ୍ର ଜଣେ । ଏଣୁ ତାକୁ ଏକବଚନ ବୋଲି ଧରାଯାଏ । ଏଣୁ ପରିବାର ପ୍ରେମମୟ କେନ୍ତରୁ ଅଟେ । ଏଠାରେ ପରିବାରର ଆବାଲକୃତ୍ବ ବନ୍ଧନାଟା ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ନେହ, ଶୁଭା, ବାସନ୍ତ୍ୟ ଓ ମମତାର ଉତ୍ସେକ ହୁଏ । ଏହି ସଂପର୍କ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ଵାର୍ଥପର କରିବାକୁ ରୋକେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଦେଖୁଥାରିଲା ପରେ ଗୃହସ୍ଥାମୀ ନିଜକଥା ବିଚାର କରେ ।

With Best Compliments From:

OM INDUSTRIES

Manufactures of :
Transformer • Coil • Chokes
• LED Products

Factory :

1, Krishna Niwas, Near Ravi Hotel, Pipe Line, Safedpool, Sakinaka,
Mumbai - 400 072. • Tel. : 2859 0866 Mob. : 9004006622

With Best Compliments From:

Radhasyam Panigrahy
9967623063

RK Silkarts _____
Pvt. Ltd.

Textile Designer

Office : 306, Kaveri Complex, Opp. Blue Star, Jagannath Mandir Road,
Near Holliday Inn, Sakinaka, Andheri (E), Mumbai - 400 072.
Tel.: 2856 2887 • Email : r.k.silkarts@gmail.com

ଘରେ ଶିଶୁଟିଏ ଜନ୍ମହେଲେ, ତାକୁ ବିଦ୍ୟାନ, ଧାର୍ମିକ ଓ ଦେଶଭକ୍ତିର ସଂଝାର ଦେବାର କେନ୍ଦ୍ର ହେଉଛି ପରିବାର । ବିବାହର ତାପ୍ରୟ୍ୟ ହେଲା ଶିଶୁଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଝାର ଦେଇ ବରେଇବା । ଏଇଥିପାଇଁ ପରିବାରରେ ବିବାହର ପ୍ରତଳନ ଆବହମାନ କାଳରୁ ରହି ଥାଏଇଛି । ସ୍ଵାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଶୋଭଣ ସଂଝାରଯୁକ୍ତ ପୁତ୍ର କନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ଅଟେ । ପିଲା ଗର୍ଭରେ ରହିବାଠାରୁ ମା'ସେହି ଗର୍ଭାଧାନ ସଂଝାରକୁ ମାନିବା ଉଚିତ ଅଟେ । ମା' ପେଟରେ ଥାଇ ଅଭିମନ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ମା' ପେଟରୁ ଅଷ୍ଟବକ୍ର, ପିତା ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ ବେଳେ ତାଙ୍କର ଆଠୋଟି ଭୁଲ ବାହାର କରି ପାରିଥିଲେ । ମା' ଜୀବାବାଇ ପୁତ୍ର ଶିବାଜୀଙ୍କୁ ବାରଦ୍ଵର ପାଠ ପଡ଼ାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ପୁତ୍ରକନ୍ୟା ଗର୍ଭରେ ଥୁବାବେଳେ ଆମ ପରିବାରରେ ଅନେକ ନିୟମ ମାନିବାର ପରମ୍ପରା ରହିଛି । ବିବାହ କେବଳ କାମ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରିବା କିମ୍ବା ଜୀବନକୁ ଉପରୋଗ କରିବା ପାଇଁ ନୁହେଁ । ଶାସ୍ତ୍ର କହନ୍ତି 'ପୁତ୍ରାର୍ଥ କାୟତେ ଭାର୍ଯ୍ୟା, ପୁତ୍ର ପିଣ୍ଡ ପଯୋଜନ' । ଏଣୁ ଯେଉଁମାନେ ମାତ୍ର ଗର୍ଭରୁ ପୁତ୍ରକନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ନଷ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପୁତ୍ର କନ୍ୟାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ସେମାନେ ବିବାହ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏବେ ଗୋଟିଏ ପୁତ୍ର ବା କନ୍ୟାପରେ ପରିବାର ନିୟମଣି କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ କେହି ପଚାରିଲେ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଜାଣି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି, ସେହି ସନ୍ତାନଟି ସାର ଅଧା ଓ ସ୍ଵାମୀର ଅଧା ବୋଲି ଏଣୁ ଅଧା ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ କରିବା ଆମର ଜୀବନ ଶୈଳୀର ପରିପଦ୍ଧି ଅଟେ । ପୁଣି କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି କହୁଛନ୍ତି 'ଆମେ ପୋଷି ପାରିବୁ ନାହିଁ, ମଣିଷ କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ' । ଏକଥା ଶୁଣିଲେ ହସ ଲାଗେ । କାରଣ ଭଗବାନ ଜନ୍ମ ପୂର୍ବରୁ ତାର ଭାଗ୍ୟଲିପି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ପୁତ୍ରକନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଜନ୍ମ ଦେବା ପାଇଁ ଚାହୁଁନାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଭଗବାନ ନୁହେଁ । ଏଣୁ ସେମାନଙ୍କର ବିପଦ ଆପଦବେଳେ 'ଭଗବାନ ଏହାକଲେ ବୋଲି ତାଙ୍କ ଉପରକୁ ଦୋଷ ଠେଳନ୍ତି, ସେତେବେଳେ କେବଳ ଭଗବାନ ମନେ ପଡ଼ନ୍ତି ।

ପରିବାରରେ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଥମେ ମାତାଙ୍କର, ତାପରେ ପିତାଙ୍କର ଏବଂ ତାପରେ ପରିବାର ଲୋକଙ୍କର । ଆଜି ଦେଖାଯାଉଛି ପିତା, ମାତା ସେଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେଉନାହାନ୍ତି । ମାତାର ପ୍ରଥମ କାମ ପିଲାମାନଙ୍କ ସେବା କରିବା । ମହାତ୍ମା ବିଦୁର କହିଥିଲେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ 'ଭୋଜନ ମାତୃହଷ୍ଟେନ ଦେହି ମେ ଚ ଜନାର୍ଜନ' । ମା' ହାତର ଭୋଜନ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅମୃତ ପରି ଲାଗେ । କିନ୍ତୁ ଧନୀଘରମାନଙ୍କରେ ଆୟ ଓ ଗରିବ ଘରମାନଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମା' ସହିତ ଅନ୍ୟମାନେ ଭୋଜନ କରାନ୍ତି । ଶୋଇଲାବେଳେ, ମା' ଜେଜେମା'ମାନେ ନାନା ବାୟ ଗାଇ ପିଲାଙ୍କୁ ଶୁଣାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୀରୁ ଅନେକ ସଂଝାର ପ୍ରଦ ଶିଶୁଗୀତ, ପୁରାଣ ଗୀତ, ଭଜନ ଇତ୍ୟାଦି ଶୁଣିବା ଦ୍ୱାରା ତାର ପ୍ରଭାବ ଶିଶୁ ଉପରେ ପଡ଼େ । ଘରେ ସମସ୍ତେ ପରିଜନ, ଅତିଥି ଅଭ୍ୟାଗତ ଏପରିକି ଗୃହପାଳିତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ସହିତ ଠାକୁର ଦେବତାମାନେ ଭୋଜନ ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୃହିଣୀର ଭୋଜନର ଅଧ୍ୟକାର ନାହିଁ । ଆଜି ପାଶ୍ଚାତ ସଂସ୍କୃତରେ ଅନ୍ତାନୁକରଣ ଯୋଗୁଁ ମା'ମାନେ ପିଠାକାଟି ମହମବତୀଲିଭାଇ ଜନ୍ମଦିନପାଳନ କରୁଛନ୍ତି । ଟିକିଏ ବିଚାର କଲେ ଯେଉଁ ମା' ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ପିଲାଟିର ଜୀବନ ଦୀପ ଲିଭାଉଛନ୍ତି । ସେହି ସନ୍ତାନ ବଡ଼ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ କାହିଁକି ପଚାରିବ ? ଆମ ସଂସ୍କୃତରେ ଅଖଣ୍ଡ ଦୀପ ଜାଳି ପିଠାପଣା କରି ବାଣିବା ସହିତ, ଦେବ ଦର୍ଶନକୁ ମୁଖ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଦେଉଛି, ଯେଉଁଥିରେ ତାର ଅଖଣ୍ଡ ନିରାମୟ ଜୀବନର ଅର୍ଶବାଦ ଥାଏ ।

ଉରତୀୟ ପରିବାର ମାନଙ୍କରେ ପଢେୟକ ଦିନ ପଞ୍ଚମିଶ୍ର କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା -

ଦେବ ଯଜ୍ଞ, ପିତୃଯଜ୍ଞ, ରକ୍ଷିଯଜ୍ଞ ତଥେବତ ।

ନୃଯଜ୍ଞ, ଭୂତ୍ୟଜ୍ଞ ଶ୍ଵେତାଶଙ୍କି ନ ହାପଯତେ ॥

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଦେବପୂଜା, ଶ୍ରଦ୍ଧ ବା ପିତୃପୂରୁଷଙ୍କୁ ଜଳଦାନ, ମୁନିରକ୍ଷିମାନଙ୍କଦ୍ୱାର ଲିଖୁତ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ, ଅତିଥି ଅଭ୍ୟାଗତ

ସେବା ଓ ଜଳଚର ପ୍ଲାନୀମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଜୟାଦି ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅନିବାର୍ୟ ଅଛି । ପରିବାରରେ ଅଧ୍ୟକାରକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇନାହିଁ କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଦେଶପ୍ରତିର ଅଭ୍ୟାସ ପରିବାରରେ ହୁଏ । ଯେଉଁ ଦେଶ ଉପରେ ପାଦ ପ୍ରହାରି ପ୍ରହାରି ଆମେ ଚାଲୁ, ଯାହାର ବକ୍ଷକୁ ଶିଆର ଶିଆରକରି ଆମେ କାଟି ଶକ୍ୟ ଉପାଦନ କରୁ, ଯାହାର ବକ୍ଷରେ ଗଭୀର ଗର୍ଭକରି ରତ୍ନ ଉତୋଳନ କରୁ । ଯାହା ଉପରେ ଖାତାଯାଉ, ପରିଶ୍ରାମ କରୁ, ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆବର୍ଜନା ପକାଇ ସେହି ସର୍ବ ସଂହଶାକ ଆମ ଦେଶକୁ ମା’ ବୋଲି ମାନିବା କେତେ ପୂଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଚକ୍ଷୁ ସାମନାରେ ଆମର ମା’ର ଅଂଶକୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡକରି କାଟି ନେଉଥିବା ବେଳେ ଆମେ ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିନିଦେବୋ ଦେଶଦ୍ରୋହ ନୁହେଁକି ? ଆଜି ମଧ୍ୟ ଗଭୀର ପାଇଁ ଦୁହିଁଲାବେଳେ ପ୍ରଥମ ଧାର ଦୁଗ୍ଧ ମାଟି ମା’କୁ ଅର୍ପଣ କରୁଛି । ଆଜିମଧ୍ୟ ଜେଜେମା’ ତା ନାଟି ନାତୁଶାମାନଙ୍କୁ ଧପ ଧପ ଚାଲିବାବେଳେ ମା’ମାଟିକୁ ବାଧା ହେବ ବୋଲି କହି ବାରଣ କରୁଛି । ସେହି ମା’ର ସେବାକରି ଆମେ ଦେଶଭକ୍ତ ହେବା ନାହିଁ କାହିଁକି ? ପୁତ୍ରକନ୍ୟାମାନେ ଏହି ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରି କୁକୁର, ବୁଢ଼ାଗାଇ ପରି ବିଦେଶରେ ଅର୍ଥ ଉପାୟନ କରିବା କେତେ ନିଯାର କଥା । ଆମ ଚକ୍ଷୁରେ ବିଦେଶୀ ଜିନିଷ ଅତି ଲୋଭନୀୟ ଦେଖା ଦେଲାବେଳେ, ସ୍ଵଦେଶୀ ଜିନିଷକୁ ଅନାଦାର କରିବା କେତେ ପାପକର୍ମ ତାହା ବୁଝିବା ଉଚିତ । ତାନ ଆମ ଦେଶରୁ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ନେଉଥିବାବେଳେ ଆମ ଦେଶର କାରିଗର ଭୋକ ଉପାକରେ ରହିବାଟା ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ ।

ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ଦର୍ଶନ, ଓ ତା ଉପରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାରତର ଚାରଂଜାବିଦ୍ଵର ରହସ୍ୟ ଅଟେ । ବ୍ୟକ୍ତିତାରୁ ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀବନକୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵତ୍ତରେ ବାନ୍ଧିବା, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା, ହେଉଛି ଆମରେ ଜୀବନ ମୂଳ୍ୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବ ଭିତର ଭଗବତ୍ ଦର୍ଶନ ଓ ପରମପିତା ଭଗବାନ ଆମର ପିତା ଓ ଆମକୁ ଶୁଆଇ ଯିଆଇ ସର୍ବସ୍ଵ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ‘ଭାରତଭୂମି’ ଆମର ମାତା, ଏହି ପ୍ରକାର ଚିନ୍ତା କରି ବସୁଧୀବ କୁଟୁମ୍ବକର ଚିନ୍ତା ଆମର ଜୀବନାଦର୍ଶ ଅଟେ । ପରିବେଶକୁ ରକ୍ଷାକରିବା ସହିତ, ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ନିର୍ବାହ ଆମ ପରିବାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ । ଏ ପରିବାର ବରଗଛ ପରି ଆଶ୍ରୟଦାତ୍ରୀ ଅଟେ । ପୃଥବୀର ସମସ୍ତ ମତ ପର୍ବତ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନକାରୀ, ଏହି ପରିବାରରେ ପଞ୍ଚ, ଅନାଥ, ଦୁର୍ବଲମନା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ, ଜ୍ଞାନୀ ପଣ୍ଡିତ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତାର ଛୟାରୂପକ ପଣ୍ଡତତଳେ ସମସ୍ତେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛି ଏ ସଂସ୍କୃତି ଏ ଜୀବନାଦର୍ଶ, ଏ ପରିବାର ସଂରଚନା ଆଜି ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବରେ ଦେଖାଯାଉଛି । ଏହାକୁ ବଂଚାଇ ରଖିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ।

ଭାରତମାତା କୀ ଜୟ ॥

ବନ୍ଦେ ଭାରତ ଜନନୀ

ବନ୍ଦେ ଭାରତ ଜନନୀ
ଜନନୀ ଜନନୀ ଜନନୀ ॥୦॥
ଚରଣ ସୁଗଳ ପରଶି ଯାହାର
ଚିର ପବିତ୍ର ହିନ୍ଦୁ ସାଗର,
ଗଗନ ରୂପେ ଯା’ର ରକତ ମୁକୁଟ
ହିନ୍ଦୁ ଜାତି ଜନନୀ ॥୧॥
ଯାହାର ସେନେହ ଲଭିବା ସକାଶେ

ଦେବତା ସରଗ ସୁଖ ଭୁଲି ଆସେ
ଉଗବାନ ଯାହିଁ କରେ ନିତି ଲୀଳାଖେଳା
ସେହମାୟୀ ଜନନୀ ॥୨॥
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଯା’ର କୋଳେ ଲଭିଣ ଜନନ
କାରତି ଗଲେ ରଖି ଅର୍ଜୁନ ଭାମ
ଇତିହାସ ଗାୟ ଯା’ର ବିଜୟର ଗାଥା
ବୀରପ୍ରସୂ ଜନନୀ ॥୩॥

ତ୍ୟାଗ ଓ ସାଧନାର ପ୍ରତୀକ : ଦୁଇ ମହିମାମ୍ବୀ ବିଭୂତି

- ଡକ୍ଟର ଉମ୍ମରୁ ଧର ପଣନାୟକ

ଉଚ୍ଚତରର ଆଦ୍ୟକାଳରୁ ତ୍ୟାଗ ଓ ସାଧନାରେ ବ୍ରତୀ ବହୁ ନାରୀ ବିଭୂତିଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଛି । ଆଧୁନିକ କାଳରେ ଏତଳି ଦୁଇଜଣ ମହାୟେଷୀ ମହିଳାଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଆଲୋଚନା କରିବା; ଦୁର୍ଗାଗ୍ୟ ବଶତଃ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅଛି ଲୋକ ଜ୍ଞାତ; କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵରଣ କରିବା ପ୍ରେଣଣାଦାୟକ ହେବ । ସେମାନେ ହେଲେ ଏନିବିସେଷ୍ଟ ଏବଂ ମେତମ ଭିଖୁଜୀ କାମା ।

ଏନି ବିସେଷ

ଆଧୁନିକ ଉଚ୍ଚତରେ ତିନିଜଣ ବିଦେଶୀନୀଙ୍କ ବିଶେଷ ଅବଦାନ ରହିଛି । ସେମାନେ ହେଲେ ଏନି ବିସେଷ୍ଟ, ଭଗିନୀ ନିବେଦିତା ଏବଂ ଶ୍ରୀମା, କିନ୍ତୁ ଏନି ବିସେଷ (୧ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୪୩ - ୨୭ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୯୩୩) କମର୍ଚ୍ଚିତ, ଯଦିଓ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

ନିଜର ୨୦, ୨୭ ବର୍ଷର ଟିଆ, ପୁଅ ଓ ପରିବାରକୁ ତ୍ୟାଗ କରି ୪୭ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଉଚ୍ଚତର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାରେ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମଗ୍ରୀ ଜୀବନକୁ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମର୍ପି ଦେବା ଏକ ଅନନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅଟେ । ଆୟାରଲେଣ୍ଡ (ସେତେବେଳେ ଗ୍ରେଟ ବ୍ରିଟିନ୍‌ର ଏକ ଅଂଶ)ରେ ମଧ୍ୟବିର ପରିବାରରେ ଜନ୍ମିତା ଏନି ବିସେଷ୍ଟ କେମ୍ବ୍ରିଜ, ଜର୍ମାନୀ ଓ ଫ୍ରାନ୍ସରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ରୋମାନ କେଥୋଲିକ ଚର୍ଚର ଜଣେ କ୍ଲେର୍ଜିଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଚର୍ଚରେ ସେ ନିଜେ ଜଣେ ‘ଭିକାର’ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ହେଲେ । ଛାଅ ବର୍ଷ ପରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାମୀଙ୍କ ସହ ମତାନ୍ତର ହେଲା ଏବଂ ବିବାହ ବିଛ୍ବେଦ ହେଲା । ପରେ ସେ ରାଜନୀତିରେ ମନ ଦେଲେ । ସେତେବେଳେ ଯୁଗୋପରେ ‘ଫେବିଏନ୍ ସୋସିଏଲିଜମ୍’ ମାର୍କସବାଦର ଏକ ବିଜନ୍ତ ବିପ୍ଳବୀମୁକ୍ତ ଚିନ୍ତାଧାରା ଭାବରେ ଉଭା ହୋଇଥାଏ । ଫେଜିଏନିଜମ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ସାମାଜିକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଦଳ ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ଅନେକ ଶ୍ରୀମିକ ଆମୋଳନ ସହ ଜହିତ ହେଲେ । ୧୮୯୯ ବେଳକୁ ଏଥରେ ମଧ୍ୟ ବାତସ୍ତ୍ରହ ହୋଇ ସେ ‘ଥୁଓସପିକେଲ୍ ସୋସାଇଟି’ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିଲେ ।

‘ଥୁଓସପିକେଲ୍ ସୋସାଇଟା’ (ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତି) ୧୮୯୪ରେ ନିଉୟକ୍ରରେ ଥୃତୀୟ ମେତମ ହେଲେନା ବ୍ରେତ୍ରେତ୍ରୀ ଏବଂ ଝଂରେଜ କଲୋନେଲ୍ ଓଲକଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଇଥିଲେ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଓ ସାର୍ଵଜନୀନ ଭାତୃତ୍ବରେ ବାତାବରଣ ସ୍ଵର୍ଗ କରିବା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସେମାନେ ମନେ କଲେ ଯେ ଭାରତ ବର୍ଷ ଏଥୁପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ଭୂମି । ତେଣୁ ସେମାନେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ (ଚେନ୍ନାଇ)ର ଆଧ୍ୟାରରେ ୧୮୯୯ ରେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ।

୧୮୯୮ରେ ଚିକାଗୋରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବିଶ୍ୱଧର୍ମ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଥୁଓସପିକେଲ୍ ସୋସାଇଟାର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାପାଇଁ ଏନିବିସେଷ୍ଟ ଯାତ୍ରା କଲେ । ସେଠାରେ ସେ ସ୍ଥାମାବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ସଂସର୍ଗରେ ଆସିଲେ । ସମ୍ମିଳନୀରେ ସେ ଅଦ୍ଵୈତ ବେଦାନ୍ତର ବାର୍ତ୍ତା ହିଁ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । ସେଠାରୁ ଜଳଯାତ୍ରା କରି ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ୧୭ ନଭେମ୍ବର ୧୮୯୮ରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ସମଗ୍ରୀଦେଶ ପରିଭ୍ରମଣ କରି ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନରେ ମନେନିବେଶ କଲେ । ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ କେହି କହିଲେ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଉଥିଲେ , “ମୁଁ ପୂର୍ବଜନ୍ମରୁ ହିୟୁ ହୋଇଥାରିଛି, ତେଣୁ ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।” ସେ ହିୟୁ ଅବତାରମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲେ । ଥରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କାଞ୍ଚିରାଚାର୍ଯ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଏବଂ ବିସେଷ୍ଟ ମୁଖ୍ୟ ବକ୍ତା ହେବାର ଥିଲା । ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କ ସହ ଏକତ୍ର ବସିବା ପାଇଁ ଚିକିତ୍ସା ସଙ୍କଳନ କଲେ - ତାଙ୍କ ଶ୍ରାବ୍ନିଏନ ଧର୍ମ ଯୋଗୁଁ । ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ ମାଳା ପରିହିତା ବିସେଷ୍ଟ ତାଙ୍କ ଭାଷଣ ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଶିବଷ୍ଵତ୍ତ ଗାନ କଲେ । ତାଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଲେ, “ଯେଉଁ ଶ୍ଵେତବସ୍ତା ପରିହିତା ସାକ୍ଷାତ ସରସ୍ଵତୀ ।”

ବିସେଷ୍ଟ (ଆଶ୍ରମ ସମେତ) ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ରାଜ୍ୟରେ ଅନେକ ଶିକ୍ଷାନ୍ତ୍ରାଳ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ତମ୍ଭଥରେ ବାଲିକା ବିଦ୍ୟାଳ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ।

With Best Compliments From:

PRAFUL BHAI
PRADEEP BHAI

Ashish Packaging

Mob. : 9967001211
Tel. : 28045119
prafulmohanty70@gmail.com

**DEALERS IN : KIRANA, MILK & PICK-UP BAGS
P.P/ H.M./ L.D. POLY BAGS**

MAGIC LOCK BAGS, ALL TYPES OF DISPOSABLE GLASSES,
PAPER PLATES & EVERYTHING IN BIRTHDAY DECORATIVE ITEMS

B/50, SHANTI GANGA APT., OPP RAILWAY TICKET WINDOW, BHAYANDAR (E)

With Best Compliments From:

Rabindranath J Pradhan (Textile Designer)

A-001, Megha apartment, Sahir Damodar Vitawakar Marg,
Vitawa, Kalawa, Thane (E) - 400605 ,
Mob.: 9322397322, 9082113823

ପୁଣି ସୁଦୂର କାଶୀ (ବାରାଣସୀ)ରେ ଏକ ହିନ୍ଦୁ ସ୍କୁଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ଯାହାକି ଏକ କଲୋଜରେ ପରିଣତ ହେଲା ଏବଂ କାଶୀ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରେ ତା'ସହ ବିଲାନ ହୋଇଗଲା ।

ବିସେଷ ଆର୍ୟ ସମାଜ ଥଥା ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାର ପ୍ରଶଂସା କଲାବେଳେ ବ୍ରହ୍ମ ସମାଜର ସମାଲୋଚନା କରିଥିଲେ, କାରଣ ବ୍ରହ୍ମ ସମାଜ ଏସିଏଟିକ ସୋସାଇଟାର ପ୍ରଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେ ନିଜେ ଅନେକ ସଂଗଠନ ଗଢ଼ି ତୋଳିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସେ for social, Young Mom's Indian Association ଇତ୍ୟାଦି ଦେଶାମ୍ବୁଦ୍ଧା, ଧର୍ମବୋଧ ଜାଗରଣ କରିବା ଏସବୁର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଏକ Depressed Class Society ମଧ୍ୟ ସେ ସ୍ଥାପନ କଲେ; ଏବଂ Indian Caste and Western Caste ଶାର୍କ ଏକ ପୁଣିକା ଲେଖିଲେ ।

ସେହି କାଳରେ ଜଂରେଜ ଭାରତକୁ ଏକ ଅନୁଗ୍ରହିତ ଦେଶ, ସାମାଜିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଭେଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ଭାରତକୁ ଶାସନ କରିବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅପରିହାର୍ୟ ବୋଲି ଧାରଣା ଦେଇଥିଲେ, ଏବଂ ଜଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବ ଗୋଷ୍ଠେ ସେଥିରେ ବିମୋହିତ ହେଉଥାଆଛି । ବିସେଷ ଜଂରେଜଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ, ‘‘ଆରେ, ଆଗେ ତୁମେ ତୁମର ସମାଜକୁ ସଜାତ, ପରେ ଭାରତ ବିଶ୍ୱ ଚିନ୍ତା କରିବ । ଭାରତର ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ଅଛି ଠିକ ଅଛି ।’’ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଥମ ବିଶିଷ୍ଟ ଜଂରେଜ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ'କି ଏକ ଉପନିବେଶରେ ଜଂରେଜମାନଙ୍କୁ ସମାଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ୧୯୦୪ ବେଳକୁ ବିସେଷ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ଭାରତୀୟ ସମାଜରେ ଅନେକ ସମସ୍ୟା ରହିଛି ; କିନ୍ତୁ ତାହା ଉପନିବେଶୀୟ ସରକାର ଦ୍ୱାରା ଠିକ ହେବ ତାହା ନୁହେଁ, ଭାରତୀୟ ସମାଜ ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ତାହା ସଂକ୍ଷାରିତ ହେବ ।’’ ଏହି ବିଚାର ଲୋକମାନ୍ୟ ଟିଳକଙ୍କ ମତରେ ଅନୁରୂପ ଥିଲା ।

ବିସେଷ ‘ସନାତନ ଧର୍ମ’ ଶାର୍କ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ପୁଷ୍ଟକ ରଚନା କଲେ । ପୂର୍ବରୁ ଭଗବତ ଗୀତା ଯଦିଓ ଜଂରାଜୀରେ ଅନୁବାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି ସେ ତାହାକୁ ଆହୁରି ଯଥାର୍ଥ କରିବା ପାଇଁ ପୁଣି ଥରେ ଅନୁବାଦ କଲେ । ଏହାପରେ ସେ ଭାଗବତ ଗୀତାର ଏକ ବିଶ୍ୱାସାମ୍ବକ ପୁଷ୍ଟକ ରଚନା କଲେ । ଗୀତା ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ପୁଣିକା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଚନା କଲେ । ୧୯୧୪ରେ ସେ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର New India ଏବଂ ସାପ୍ତାହିକ Commenced ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ର ଜାଗରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପୁଷ୍ଟକ ମଧ୍ୟରେ India : A Nation, with India, New Consilation, Future of India, Awake India ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରେରଣା ଦାୟୀ ଥିଲା । ପୁଷ୍ଟକ, ପୁଣିକା ମିଶି ତାଙ୍କ ଲେଖା ୩୦୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ହେବ । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ କୃତୀ ଓ ବକ୍ତ୍ଵବ୍ୟକୁ ନେଇ ଏଗାର ଖଣ୍ଡ Collected Works ତାଙ୍କ ଦେହାପ୍ତ ପରେ ୧୯୩୮ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଇଛି ।

ଯେଉଁ ସମୟରେ ଭାରତ ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ନଥିଲା ବୋଲି ଜଂରେଜମାନେ ଆମକୁ ଧାରଣା ଦେଉଥିଲେ (ଭାରତ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଜନ୍ମ ଖ୍ରେତେ'ଙ୍କ ୧୮୮୮ ରେ କେମ୍ବ୍ରିଜରେ ଭାରତୀୟ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଉଦ୍ବୋଧନ), ସେହି ସମୟରେ ବିସେଷ ଭାରତକୁ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଲି ପୁଣି କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମତରେ ରାଷ୍ଟ୍ର କୌଣସି ସମୟରେ ଜନମତ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ; ରାଷ୍ଟ୍ରର ଏକ ଆକାଂକ୍ଷା (Aspiration) ଥାଏ, ଏକ ସେବଣ ଥାଏ - ଯାହା ଠିକ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ବାଣୀକୁ ପ୍ରତିପଳିତ କରୁଛି । ବିସେଷଙ୍କ ମତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଏକ ଜୀବାୟା ଅଛି । ଏବଂ ଭାରତରେ ଏହି ଜୀବାୟା ଧର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ସାକାର ହେଉଛି । ତାଙ୍କ ଭାଷାରେ ‘ସାବଧାନ୍ ! ହିନ୍ଦୁକୁ ବାଦ ଦେଇ କୌଣସି ଭାରତ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ହିଁ ଭାରତ ଏବଂ ଭାରତ ହିଁ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ । ଏଠାକୁ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଏନ୍ ଆସିଲେ, ଏବଂ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଏନ୍ ଧର୍ମ ଏଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ ଭାରତ ରହିବ । ଏଠାକୁ ଜୋଗାର୍ଥୀଏନ ଆସିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଚାଲିଗଲେ ଭାରତ ରହିବ । ସେହିପରି ମୁସଲମାନ ଏଠାକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଚାଲିଗଲେ ଭାରତ ରହିବ । କିନ୍ତୁ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ଏଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ ଭାରତ ଏକ ଶବ ପାଲିତ ଯିବ ।’’ ବନାରସ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଥମ ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବରେ ଦୀକ୍ଷାନ୍ତ ଭାଷଣ । ଠିକ ଏଭଳି ଭାବରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ କହିଥିଲେ, ‘‘ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରବାଦ ହେଉଛି ସନାତନ ଧର୍ମୀ ।’’

୧୯୦୭ରେ ବିସେଷ ଆନ୍ଦୋଳିତିକ ବ୍ରାହ୍ମିଦ୍ୟା ସମିତିରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷୀ ହେଲେ ଏବଂ ୧୯୩୩ ତାଙ୍କର ତିରୋଧାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ

ଏହି ଦ୍ୟାମିତ୍ରରେ ରହିଲେ ।

୧ ୯ ୧ ଗରେ ବିସେଷ୍ଣ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ଭାରତର ସ୍ଵାଧୀନତା ଅପରିହାର୍ୟ । ତେଣୁ ସେ Home Rule Leagueର ସ୍ଥାପନ କରି ଆଦୋଳନ କଲେ । ତାହା ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତରୁ ଉତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେଲା । ୧ ୯ ୧ ଗରେ ଲୋକମାନ୍ୟ ଚିଲକ ଏହି ଆଦୋଳନ ପୁଣେରୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ; ଏବଂ ଉତ୍ତରଙ୍କ ଅଦୋଳନ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଗଲା । ଏହା ଫଳରେ ଜୁନ ୧ ୯ ୧ ଗରେ ସରକାର ବିସେଷ୍ଣଙ୍କୁ ବସା କଲେ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଥମ ଜଂରେଜ ଯେକି ଭାରତ ପାଇଁ ଜେଲ ବରଣ କଲେ । ଜଂଲଷ୍ଟର ଜମନତ ପ୍ରଭାବରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଲେୟାଡ଼ ଜଞ୍ଜ ତାଙ୍କୁ ନଭେମର ୧ ୯ ୧ ଗରେ କାରାମୁକ୍ତ କଲେ ।

ଲୋକମାନ୍ୟ ଚିଲକ ମନେ କଲେ ଯେ ଏନି ବିସେଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସର ଅଧିକ କରାଇଲେ ଜଂରେଜ ସରକାରଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଜବାବ ହେବ । ତାହା ହିଁ ହେଲା । ଡିସେମ୍ବର ୧ ୯ ୧ ତ କଲିକତା ଅଧୁବେଶନରେ ସେ ଅଧିକ୍ଷମ୍ୟା ହେଲେ । ଅତେବ ସେ କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରଥମ ମହିଳା ଅଧିକ୍ଷମ୍ୟ ହେବା ସହ ପ୍ରଥମ ଜଂରେଜ ଅଧିକ୍ଷମ୍ୟ ହେବାର ଗୌରବ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି ।

ବିସେଷ୍ଣଙ୍କ ଭାରତ ପ୍ରିତୀ ଓ ହିୟୁଡ଼ ଚିନ୍ତନ ଅବିସ୍ତରଣୀୟ - ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କଲାପ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ । ସେ ଏକାଧାରାରେ ଜଣେ ଚିନ୍ତନାୟକ, ଲେଖକ, ସାମାଜିକ, ଶିକ୍ଷାବିତ୍, ସଂଗ୍ଠକ, ନେତ୍ରୀ ଏବଂ ଆହୁରି ଅନେକ ଅଚନ୍ତି । ଦାର୍ଢ ଚାଲିଶ ବର୍ଷ ଧରି ଅର୍ଥାତ ଜୀବନର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଦ ନିଜ ପରିବାର ତଥା ଦେଶତ୍ୟାଗ କରି ଭାରତ ବର୍ଷ ଓ ହିୟୁ ଧର୍ମ ପାଇଁ ନିଜକୁ ସମର୍ପ ଦେବା କାମ ପ୍ରେରଣାର ବିଷୟ ନୁହେଁ । ସେ ଚିରଦିନପାଇଁ ଏ ସମାଜର ପ୍ରାତଃସ୍ଵରଣୀୟ ହୋଇ ରହିବେ, ଏଥୁରେ ସଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ ।

ମେଡ଼ମ ଭିଖୁଜୀ କାମା

ମେଡ଼ମ ଭିଖୁଜୀ କାମା (୧୮୯୧-୧୯୩୭) ବିମ୍ବ (ମୁମ୍ବାଇ)ର ଏକ ପ୍ରାଣୀ ଧନୀଙ୍କ ପରିବାରର ବୋହୁ ଥିଲେ । ସାଧାରଣରେ ଧାରଣା ଯେ ଧନୀ ପରିବାରର ଲୋକେ ସମାଜ ସେବାରେ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ କାମା ଭୁଲ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ । ପେଣ୍ଟ ଅଧୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ସେ ସେବାକାର୍ୟ ପାଇଁ ଯାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପତିଙ୍କୁ ଏହି ସେବାକାର୍ୟ ଭଲ ଲାଗୁ ନଥିଲା । ଉତ୍ତରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏଥୁପାଇଁ ମନୋମାଳିନ୍ୟ ହେଉଥିଲେ । ଥରେ ସେ (ସ୍ଵାମୀ) ତାଗିଦ କଲେ ଯେ ସେ (ପତ୍ନୀ) ଯଦି ପୁଣି ପେଣ୍ଟ ରୋଗୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଆନ୍ତି ତେବେ ସେ ଆଉ ଘରକୁ ଫେରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତାହା ହିଁ ହେଲା । ମେଡ଼ମ ରୋଗୀ ସେବା କରି ଲକ୍ଷ୍ମନ ଚାଲି ଆସିଲେ ।

ଅକସପୋର୍ଟ ଅଧାପକ ତଥା ଆର୍ୟ ସାମାଜିକ ଶ୍ୟାମଜୀ କ୍ରିଷ୍ଟ ବର୍ମାଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ କରି ୧ ୯ ୦ ୪ ରେ ଭିଖୁଜୀ କାମା ଲକ୍ଷ୍ମନରେ India Houseର ସ୍ଥାପନ କଲେ । ତାହା ଲକ୍ଷ୍ମନରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ଭାରତୀୟ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଆବାସ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ତାହା ତ ହେଲା; କିନ୍ତୁ ତତସଙ୍ଗେ ଜଣିଆ ହାଉସ ଦେଶାମୁବୋଧ ଜାଗରଣର ଏକ କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇଗଲା । ଅଧିକତ୍ତୁ ତାହା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ବିପ୍ଳବୀମାନଙ୍କ ଏକ ଗନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା । ଶ୍ୟାମଜୀ କ୍ରିଷ୍ଟବର୍ମା ଏକ India House Rule Society ଗଠନ କଲେ ଏବଂ Indian Sociologist ନାମକ ଏକ ପତ୍ରିକା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଉତ୍ତରରେ କାମାଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ବେଶ ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ଥିଲା । ଏଠାରେ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଭାରତର ସ୍ଵରାଜ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ବିଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଜନ ଜାଗରଣ କାର୍ୟ ଚାଲିଥିଲା । ଜଣିଆ ହାଉସ ସ୍ମୃତିରେ ଏକ କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇଗଲା । ସେଠାରେ ଥିବା ଭାରତୀୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶାମୁବୋଧ ଜାଗରଣ ତଥା ଜଂଲଷ୍ଟ ସମେତ ସ୍ମୃତିରେ ଭାରତ ସପକ୍ଷରେ ଜମନତ ସ୍ଵର୍ଗ କରିବା ତାଙ୍କ କାର୍ୟ ହେଲା ।

ଜର୍ମାନୀର ଷ୍ଟର୍ଟଗର୍ (Stuttgart) ରେ ଅଗଷ୍ଟ ୧ ୯ ୦ ୭ ରେ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମାଜବାଦୀ ଆଦୋଳନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେବାର ଥାଏ । ସେତେବେଳେ ସମାଜବାଦୀ କହିଲେ ଔପନିବେଶବାଦ ବିରୋଧୀ ବୋଲି ମନେ କରାଯାଉଥାଏ । ଜଣିଆ ହାଉସ ସେଥୁରେ

যোগদেবা পাইঁ মনস্ত কলা। কারণ আন্তর্জাতিক মঞ্চের ভারত প্রসঙ্গ উত্তীর্ণে তাহা বলিষ্ঠ হেব। মেড়ম কামা ইষ্টিআ হাতুষ্ঠার প্রতিনিধি ভাবে যোগদেবে। যেথেপাইঁ সংপৃক্ষ দেশের এক পঢ়াকা আবশ্যক, যাহাকি দেশের প্রতিক অংশে। বঙ্গালার জগৎ বিপুলবী হেমচন্দ্র দাস যেতেবেলে প্যারিসের আআন্ত। এতারে প্রকাশ থাই কি ইষ্টিআ হাতুষ্ঠানুকূল্যের ঘোরে এক Indian Pan's Society স্বাপন করায়াজথাএ। হেমচন্দ্র পঢ়াকা তিআরার দান্তিত্ব নেলে। পঢ়াকার উপর সবুজ, মধ্যভাগ ধলা এবং এক ভাগ চৌরাজ রহিলা। উপরে ‘বনে মাতৰ’ লেখায়াজথাএ। এতারে মনে রহিবাকু হেব যে যেতেবেলে ভারতের স্বদেশী আদোলন চালিথাএ এবং বনে মাতৰ এক ধূমণারে পরিণত হোজযাজথাএ। পঢ়াককার মধ্যভাগের পদ্মপুল এবং তল ভাগের সূর্য। চন্দ্র এবং সাতটি তারকা চিহ্ন থাএ। সাত হেজছি হিমুক্ষপাইঁ এক শুভ সংশ্রয়। এই পঢ়াকারু কামাঙ্ক ভাবধারা প্রতিপালিত হুএ। যে সন্ধিকন্দীরে ভারতের স্বরাজ প্রাপ্তি ও মানবিক অধিকার প্রসঙ্গ বক্তৃকশুরে উপস্থাপিত কলে।

১৯০৯ রে থরে মহামারী ইষ্টিআ হাতুষ্ঠারে পহাঞ্চালে। ঘোপারে বিথুবা মেড়ম কামাঙ্কু নিজ পরিচয় দেলে – ‘মেড়ম, মুঁ দক্ষিণ আপ্রিকারু মোহন দাস গান্ধী’, ‘হাঁ হাঁ, আপশঙ্ক নাঁ মুঁ শুশিছি। আপশঙ্ক সত্যাগ্রহ কার্য্যক্রম এবে কেমিটি চালিছি ? ...’ কিন্তু কামাঙ্ক সত্যাগ্রহ উপরে আগ্রহ নথলা। যে বিপুলবিনী থলে। তাঙ্কু যথার্থের রক্তাঙ্ক বিপুলবীর জননী কুহায়াএ। অন্যান্য হিমু প্রবণ বিপুলবীঁ পরি তাঙ্ক মত থলা। ভারতের বিপুল ভগবত গাতা প্রেরিত অংশে।

১৯০৯ রে ইষ্টিআ হাতুষ্ঠার অন্তেবাসী মদন লাল থঁজুরা। কর্তৃপক্ষিঙ্কু হৃত্যা কলাপরে সাবরকরঙ্কু যেথেপাইঁ বিধায়কলশ দায়ী করাগলা। কিন্তু ইষ্টিআ হাতুষ্ঠার অন্য সমষ্টিঙ্কু (কামাঙ্ক সমেত) গোজনা সংস্থা সদেহর ঘেরে রহিলা। ফলে ১৯১০ রু ইষ্টিআ হাতুষ্ঠার কার্য্য কলাপরে এক প্রকার ভগ্ন পত্রিগলা।

এহা যেভু মেড়মাঙ্ক কার্য্যকলাপ বিভিন্ন মার্গে চালিথাএ। সাবরকরঙ্ক লিখ্ত The Indian War of Independence র প্রকাশন উপরে সরকার নিষেধাদেশ জারী করিথাআন্ত। যেতেবেলে শুপ্ত ভাবে ১৯১৪ রে মেড়ম প্রান্তু এক প্রেসরে তাহা মুদ্রণ করি যুরোপ তথা ভারতের বিতরণ করিদেলে।

তাঙ্ক বিদ্রোহামুক কার্য্যকলাপ যোগুঁ কামা ১৯১৩ প্রারম্ভে গিরিপ হেলে এবং তাঙ্কু জংলশ্ব তথা ভারতের নির্বাসিত করাগলা। যে যাই পেরিসেরে অবস্থান কলে। দার্দিন পেরিসেরে রহি তাঙ্ক লেখনী চালনা ও যুরোপর অন্যান্য বিপুলবীঁ সহ যশক্র স্বাপন করুথাআন্ত। পরিশেষে ১৯৩৪ প্রারম্ভে যে শুব রুগণ হোজগলে এবং ভারত আবিবা পাইঁ আবেদন কলে। অনুমতি পাইবা পরে যে বমেরে ফেবৃয়ারী ১৯৩৪ রে পহাঞ্চালে। বমেরে মাত্র নথ মাস অবস্থান করিবা পরে যেহি বর্ষ নভেম্বরে যে দেহত্যাগ কলে।

বমে তথা দিল্লী অনেক রাস্তা তথা অনুষ্ঠান কামাঙ্ক নামেরে নামিত হোজছি। ১৯৭১ মষ্টিহারে তাঙ্ক নামেরে এক ভাক চিকট জারী করায়াজথলা। আম সমাজের এনি বিষেষক্ষেক্ষণ পরি মেড়ম ভিখুজী কামা মধ চিরস্থৱৰণীয় হোজ রহিবে।

সদস্য, ভারতীয় সমাজ বিজ্ঞান গবেষণা পরিষদ,
মোদিপত্রা, সম্মলিপুর

ଭାରତମାତାର ସନ୍ତାନ ଆମେ

ଭାରତମାତାର ସନ୍ତାନ ଆମେ ପରିଚୟ ଆମ ହିନ୍ଦୁ
 ଗୌରବଶାଳୀ ବିଶ୍ୱଲଲାଟେ ଆମେରେ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁ ॥୦॥

ସାରା ଦୁନିଆକୁ ଦେଇଛୁ ଆମେରେ
 ମୁଢନ ଜ୍ଞାନର ସନ୍ଧାନ
 ଦଳିତ ପତିତ ବିଶ୍ୱମାନବେ
 କରିଅଛୁ ଅଭିନନ୍ଦନ
 ଏ ସାରା ବସୁଧା ଆମ କୁରୁମ୍
 ସେନେହର ତୋରେ ବନ୍ଧୁ ॥୧॥

ଖଡ଼ଗ ଧାରରେ ବିଶ୍ୱ ବିଜୟ
 ସ୍ଵପ୍ନଟି କେବେ ଦେଖି ନାହଁ
 ଛଳେ ବଳେ କା'ର ଧର୍ମ ଲୁଟିବା
 ଶିଖିନାହଁ ଆମେ ଶିଖିନାହଁ
 ବିଶ୍ୱ ମାନବେ ଆର୍ଯ୍ୟ କରିଛୁ
 ଲଂଘି ସପତ ସିନ୍ଧୁ ॥୨॥

ନବୀନ ଯୁଗର ଦ୍ରଷ୍ଟା ଆମେରେ
 ନବ ପ୍ରଭାତର ନାୟକ
 ଗୌରବମୟ ନବ ଶତାବ୍ଦୀ
 ପ୍ରଗତିର ପରିଚାୟକ
 ମାନବ ଜାତିର ଉତ୍ଥାନ ପାଇଁ
 ଅର୍ପିବୁ ପ୍ରାଣ ବିନ୍ଦୁ ॥୩॥

ଭାରତମାତାର ସନ୍ତାନ ଆମେ
 ପରିଚୟ ଆମ ହିନ୍ଦୁ... ।

ଭାରତୀୟ ପରିବାର ଆଦର୍ଶ ପରିବାର

- ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହ ଚରଣ ପଣ୍ଡା, ସଂସ୍କତ ଭାରତୀ

ଭାରତରେ ମାନବଜୀବନକୁ ସର୍ବାଧିକ ଦୁର୍ଲଭ ମନେକରାଯାଏ । ଅନେକ ଜନ୍ମର ସଞ୍ଚିତ ସାଧନା ଏବଂ ଏହାଦାରା ପ୍ରାୟ ପ୍ରଭୁକୁପାର ଫଳସ୍ଵରୂପ ଜୀବ ଏହି ମାନବଦକୁ ପ୍ରାୟ ହୁଏ । ଶୁଣିରେ “ଅମୃତସ୍ୟ ପୁତ୍ରାଃ” ତଥା ଶ୍ରାମଦ୍ଭଗବତ ଗାତାରେ “ମାନୌବାଣି ଜୀବଲୋକେ” ଆଦିବାକ୍ୟ ଜୀବକୁ ଲିଙ୍ଗରାୟ ଅଂଶଭାବେ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥାଏ । “ଦୁର୍ଲଭୋ ମାନୁଷୋ ଦେହଃ” ଭାଗବତ ବାକ୍ୟରେ ମାନବଜୀବନ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇଛି । ପୁନଃ ସେଥିରେ ସର୍ବାଧିକ ମହଭୂପୂର୍ଣ୍ଣ ମହିମା ଭାରତବର୍ଷରେ ଜନ୍ମନେବାକୁ କୁହାଯାଇଛି । ଦେବଗଣ ଏହି ଦେଶର ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କହିଛନ୍ତି -

“ଅହୋ ଅମୀଷାଂ କିମକାରି ଶୋଭନଂ ପ୍ରସନ୍ନ ଏଷାଂସିଦୁତ ସମଂ ହରିଃ,
ଯୈର୍ଜନ୍ମଲହ୍ଵଂ ନୃଷୁ ଭାରତାଜିରେ, ମୁକୁଦେଖେବୌପରିକଂ ସ୍ତ୍ରୀହା ହି ନଃ ॥

ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ଲୋକ ଭାରତବର୍ଷରେ ଭଗବାନଙ୍କ ସେବା ଯୋଗ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମପ୍ରାୟ କରିଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏପରି କ’ଣ ପୁଣ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଶ୍ରାହରି ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ସଦା ପ୍ରସନ୍ନ । ଏହି ପରମଶୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାୟନିମିତ ଆମେ ଦେବଗଣ ସମର୍ଥ ହୋଇନାହୁଁ ।

ବିଷ୍ଣୁପୁରାଣରେ ଭାରତର ମହତ୍ଵ ଏପରି ବର୍ଣ୍ଣତ ହୋଇଛି ଯେ -

“ଗାୟକି ଦେବାଃ କିଳଗୀତକାନି ଧନ୍ୟାସ୍ତୁତେ ଭାରତଭୂମିଭାଗେ ।
ସ୍ଵର୍ଗପବର୍ଗାସ୍ଵଦହେତୁଭୂତେ ଭବନ୍ତି ଭୂତ୍ୟଃ ପୁରୁଷାଃ ସୁରଦାତ ।
କର୍ମଶାୟସଙ୍କଳିତ ତତ୍ ପଳାନି ସନ୍ତ୍ୟସ୍ୟ ବିଷ୍ଣୋ ପରମାତ୍ମାଭୂତେ ।
ଅବାପ୍ୟତାଂ କର୍ମମହୀମନକ୍ତେ ତଙ୍ଗ୍ଲୟଂ ଯେ ଦୂମଳାଃ ପ୍ରଯାନ୍ତି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବତାମାନେ ନିରନ୍ତର ଏପରିଗାନ କରିଥାନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁମାନେ ସ୍ଵର୍ଗ ଏବଂ ଅପରଗର ମାର୍ଗଭୂତ ଭାରତରେ ଜନ୍ମ ନେଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଏହି କର୍ମଭୂମିରେ ଜନ୍ମନେଇ ନିଜର ଫଳାକାଞ୍ଚକ୍ଷାରହିତ କର୍ମକୁ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କଠାରେ ସମର୍ପଣ କରି ନିର୍ମଳତାପୂର୍ବକ ଏହି ଅନନ୍ତରେ ବିଲାନ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଆମ ଦେବତାମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ଅଟନ୍ତି । ଅତେବ ପବିତ୍ର ଭାରତବର୍ଷରେ ଜନ୍ମଲାଭ କରିବା ବହୁତ ତପସ୍ୟାର ଫଳ ଅଟେ । ପୁନଃ ଭାରତର ସୁନ୍ଦର ଗୃହରେ ଜନ୍ମନେବା ଅଧିକ ତପସ୍ୟାର ଫଳ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । କାରଣ ଗୃହ ସମକ୍ଷରେ ଅର୍ଥବ୍ରବ୍ଦେଶ କହେ -

ଗୃହାନୈମି ମନସା ମୋଦମାନ ଉର୍ଜଂ ବିଭ୍ରଦ୍ ବଃ ସୁମତିଃ ସୁମେଧାଃ
ଅଘୋରେଣ ଚକ୍ଷୁଷା ମିତ୍ରିଯେଣ ଗୃହାଣାଂ ପଶ୍ୟନ୍ ପଯ ଉଭରାମି ।

ଶକ୍ତିକୁ ପୁଷ୍ଟ କରୁଥିବା, ବୁଦ୍ଧିମାନ ତଥା ମେଧାବୀ ମୁଁ ଆନନ୍ଦ ମନରେ ଗୃହମଧକୁ ଆଗମନ କରୁଅଛି । କଳ୍ୟାଣକାରୀ ତଥା ମୌରୀଭାବରେ ସମ୍ମନଚକ୍ଷୁରେ ଏହି ପବିତ୍ର ଗୃହକୁ ଦେଖୁ ଏଥରେଥିବା ରସକୁ ଗୃହଣ କରୁଅଛି ।

ଉପହୃତା ଜହାନାବ ଉପହୃତା ଅଜାବୟଃ ଅଥୋ ଅନୁସ୍ୟ କାଳୀକ ଉପହୃତ ଗୃହେଷୁ ନଃ ।

ଆମର ଏହି ଗୃହରେ ଦୁର୍ଗାବତୀ ଗୋସମ୍ପଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛି । ଏଥରେ, ମେଷ, ଛାଗାଦି ପଶୁସମ୍ପଦ ମଧ୍ୟ ବିପୁଳ ସଂଖ୍ୟାରେ ରହିଛନ୍ତି । ଅନ୍ତର ଅମୃତତୁଳ୍ୟ ସ୍ଵାଦିଷ୍ଟମିର୍ଣ୍ଣା କରୁଥିବା ରସ ମଧ୍ୟ ଭରି ରହିଛି ।

ଉପହୃତା ଭୂରିଧନାଃ ସଖାଯଃ ସ୍ଵାଦୁସନ୍ଧଦଃ । ଅରିଷାଃ ସର୍ବପୁରୁଷା ଗୃହା ନଃ ସନ୍ତୁ ସର୍ବଦା ।

ବହୁତ ଧନୀମିତ୍ର ଏହି ଗୃହକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ହସ ଜୁମିରେ ଆମ ସହ ସ୍ଵାଦିଷ୍ଟ ଭୋଜନରେ ସମ୍ମିଳିତ ହେଉଛନ୍ତି । ହେ ଆମର ଗୃହ !

With Best Compliments From:

Mahavir Jain
Manish Jain

Phone : 27454111
Mob. : 9769354111

2, J. K. Plaza, Shivaji Chowk, Panvel - 410 206.

With Best Compliments From:

BimalaArts
Design & Print Studio

Deals with
All Types Printing
Personal & Organizational Printing Service

Think
Before
You
Ink!

- Designing & DTP
- Digital Printing
- Flex & Vinyl Print
- Banner, Poster & Standee
- Offset & Screen Printing
- Brochure & Catalogues

- Bill Books & Challan Books
- Letter Heads & Envelopes
- Leaflets, Pamphlets & Handbills
- ID Cards & Visiting Cards
- Invitation Cards
- More!

Shop No.2, Ekta Apt., Navghar Rd, Sneha Hospital Lane, Bhayandar (E), Thane-401105.

CALL : 9892498277 / 9076256304

Email : bimalaarts@gmail.com

ତୁମ ମଧ୍ୟରେ ବାସକରୁଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ସଦା ଅରିଷ୍ଟ ଅର୍ଥାତ୍ ରୋଗଶୂନ୍ୟ ରହନ୍ତୁ । କୌଣସି ପ୍ରକାର ଏହାର ହ୍ରାସ ନଘରୁ । ଏତାଦୃଶ ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଭାରତରେ ସର୍ବସମ୍ପଦପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୃହମଧ୍ୟରେ ପରିବାରର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି ।

ସାନନ୍ଦ ସଦନମ୍ ସୁତାଙ୍ଗ ସୁଧୂଯତା କାନ୍ତା ନ ଦୁର୍ଜାପିଣୀ ସନ୍ଦିତ୍ରଂ ସଧନମ୍ ସ୍ଵଯୋକ୍ଷିତିରତିଷ୍ଠାଜ୍ଞାପରାଣ ସେବକାଣ ।

ଆତିଥ୍ୟ ଶିବପୂଜନମ୍ ପ୍ରତିଦିନମ୍ ମିଷ୍ଠାନ୍ତପାନମ୍ ଗୃହେ । ସାଧୋଣ ସଙ୍ଗମୁପାସତେ ହି ସତତଂ ଧନ୍ୟୋଗ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମମ୍ ।

ଜାତିରେବ ବର୍ଗରେବ ଅଥବା ଧନବାନ୍ ନିର୍ବିନ୍ଦୁ ଏପ୍ରକାର ତେବେ ବିନା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମର ଆନନ୍ଦ ମିଳିଥାଏ । ବର୍ଗ ବିଗ୍ରହ ନଥାଏ । ପରିବାରର ସନ୍ତାନମାନେ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ତଥା ପଡ଼ୁ ମଧୁରଭାର୍ତ୍ତଣୀ ହୋଇଥାଏ । ଶୋଷଣକରୁଥିବା ଅଥବା ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ମିଳୁଥିବ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀଷ୍ଟା କରୁଥିବା ମିତ୍ର ପରିବାରରେ ରହୁ ନଥିଲେ । ବିପଦ ସମୟରେ କାଷକୁ କାଷମିଶାଇ ଠିଆ ହେଉଥିବା ମିତ୍ରରେ ପରିବାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାଏ । ଦୟାଲୁ ପରିବାରରମ୍ଭଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ସର୍ବକରୁଥିବା ଏବଂ ଆଜ୍ଞାକାରୀ ସେବକ ରହିଥାନ୍ତି । ଆଜି ଭଲି ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟକୁ ଗାଳି ଦେଉଥିବା, ଡାକିଲେ ନାହାଏ “ମିଷ୍ଠର ରାମା” ସମ୍ମେଧନକୁ ଅପେକ୍ଷାରମ୍ଭିତ୍ତି ହେଉଥିବା ସେବକ ରହୁନଥିଲେ । ଏତାଦୃଶ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମ କାହାର ଦିନ୍ଦିପରେ ନିର୍ଭର କରୁନଥିଲା । ଏହାଥିଲା ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ କଷନାତୀତ ପରିଶ୍ରମର ପରିଣାମ । ଆଜି ଆମେ ଏପରି ହୀନ ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇଛେ ଯେ ଆମର ବୌଢ଼ିକ ଏବଂ ମାନସିକଶକ୍ତି କୁଣ୍ଡିତ ହୋଇଯାଉଛି । ଆମେ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନାହିଁ ଯେ ଏପରି ସୁଷଂସ୍କୃତ ସମାଜ କେବେ ଥିଲା ବୋଲି । କାରଣ ଆମେ ପରିବାରିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏପରି ଅସ୍ତିତ୍ବ ହେଲାଯାଉଛେ ଯେ ଆମର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସକୁ ହରାଇଦେଇଛେ ।

ପରିବାର ହିୟ ସମାଜର ମୂଳ ଏକକ । ଯେପରି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନିଜ ନିଜ ପରିବାର ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଦରକାର, ସେପରି ପରିବାରକୁ ମଧ୍ୟ ସମାଜ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଦରକାର । ସମାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ, ସଂସ୍କରିତକୁ, ପରମରାକୁ ତଥା ରାଷ୍ଟ୍ର ଗୋରବକୁ ବଜାୟ ରଖିବାର ଦ୍ୟନ୍ତିରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟମାନରେ ସମାଜିକ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଦ୍ୟନ୍ତିରୁ ଦ୍ୟନ୍ତିରୁ ହେବା ଦରକାର । ପରିବାର ଓ ସମାଜ ପରମାଣୁର ସମାଜର ପୋଷଣମିଳେ । ପରିବାର ସମାଜକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦିଏ ।

ଆଦର୍ଶ ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମରେ ପାରମାର୍ଥିକ ଅବ୍ୟଭିତାର ନିଷ୍ଠା ରହିଥାଏ । ଏହି ନିଷ୍ଠା ହେଉଛି ସୁଖର ମୂଳକାରଣ । କେବଳ ଚଙ୍ଗ ପଇସାର ସମ୍ବନ୍ଧ ସୁଖ ଦେଇପାରେ ନାହିଁ । ସ୍ବା ପୁରୁଷ ସମ୍ବନ୍ଧ ନୈସର୍ଗିକ ନିୟମାନ୍ତସାରେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଥାଏ । ପୁରୁଷଙ୍କ ବନ୍ଧନରେ ରଖିବା ପାଇଁ ବିବାହ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ସ୍ବାର ଭରଣପୋଷଣ ପୁରୁଷର ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୟନ୍ତିରୁ । ବିବାହ ସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତିର ବିକାଶ ନିମିତ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । କେବଳ ସୁଖ ପାଇଁ ବିବାହବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଚଳିତ ପରିବାରରେ ନଥିଲା । କୁଟୁମ୍ବପାଦ୍ମା ସମାଜର ମୂଳଦ୍ୟନ୍ତିରୁ । ଏଥୁରେ ପତିପତ୍ନୀର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅତୁଳ ହୋଇଥାଏ । ପରିବାର ପ୍ରେମପୂର୍ବକ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସମାଜରେ ପ୍ରେମସ୍ଥାନରେ ମୋହ ଦେଖା ଦେଇଛି । ପ୍ରେମ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ଵ ଅଟେ । ପ୍ରେମ ସୁଦ୍ଧାରେ ହେଲାବେଳେ ମୋହ ପିତଳ ଅଟେ । ପିତଳ ସୁନାପରି ଦେଖାଯାଏ । ପରତ୍ତୁ ଦୁହିଙ୍କରମଧ୍ୟରେ ଆକାଶପାତାଳ ପାର୍ଦ୍ଦକ୍ୟ ରହିଥାଏ । ପରିବାର ଗଠନରେ ପ୍ରେମକୁ ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇଥିଲା ମୋହକୁ ନୁହେଁ ।

ପୁରୁଷ ଧନ ଉପାର୍ଜନ କରେ ଏବଂ ସ୍ବା ଘରସଂଧାର ଚଳାଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୟାରା ଘରସଂଧାର ସୁଖରେ ପରିଚାଳିତ ହୁଏ । ପୁରୁଷହାତରେ ଧନ ଅବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଧନ ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଥୁପାଇଁ ସାହାତରେ ଧନବ୍ୟନ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିବାରରେ ହୋଇଥାଏ । ପରତ୍ତୁ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା କାହାରିକୁ ଦିଆଯାଇ ନଥାଏ ।

ନାରୀ ପୁରୁଷର ଆତ୍ମବ୍ୟବୁଧ ଅଟେ । କାରଣ ନାରୀ ପୁରୁଷର କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ପୁରୁଷ ନାରୀର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପ୍ରାୟତଃ ଅସମ୍ଭବ । ଯେପରି ଗର୍ଭଧାରଣ, ଶିଶୁପାଳନ ଓ ତାର ଶିକ୍ଷଣ ଇତ୍ୟାବି । ଏହା ସହ ଯାହା ଯାହା ସୁନ୍ଦର, ମହାନ୍, ମୃଦୁ, ଉଦାର, ମଙ୍ଗଳ, ପବିତ୍ର, ତଥା ପରିବାରକୁ ସାଂସାରିକରୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାମାର୍ଗକୁ ନେଇଥାଏ ତାହା ନାରୀହିଁ କରିବାରରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଥାଏ ।

ବସ୍ତ୍ରକଣ୍ଠକୁର ଫେରାଇଥିବା ପଇସା ଆମେ ବାମପକେଟରେ ବା ତାହାଶପକେଟରେ ରଖିବା ଏହାର ମହତ୍ତ୍ଵ ନାହିଁ । କୁଟୁମ୍ବରେ

ମାନସିକ ଏକତା ଯଦିଅଛି ତେବେ ସ୍ବୀକୁ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତାର ଆବଶ୍ୟକତା ବା କ'ଣ ? ମାନସିକ ଦୈତ୍ୟତାହିଁ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତାକୁ ଜନ୍ମ ଦିଏ । ପରିବାରରେ ବିକୃତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଏବଂ ଅନିଯନ୍ତ୍ରିତ ସୁଖବୋଧ ରହିନଥାଏ । ପରିବାର ଏପରି ଏକ ମୂଳଯେ ଏହାର ସଦସ୍ୟ ବୌଦ୍ଧିକ, ମାନସିକ ଶାରୀରିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗଶାଳ ରହିଥାନ୍ତି । ଫଳରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଜ ବିକାଶିତ ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ଯୁନିଟ୍ ଦାଖିଦ୍ଵାରା ନେଲେ, ସଫାସୁତ୍ରୀର କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ ସ୍ଵର୍ଗ ହୋଇପାରିବ । ଅନ୍ତରେଗତ୍ତା ସମଗ୍ର ଜାତି ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇପାରିବ ।

ରାତ୍ରିରେ ଶୋଇବା ବେଳେ ପିଲା ଯାହା ଶୁଣି ଶୁଣି ଶୋଇଯାଏ ତାହାର ତରଙ୍ଗ ତା'ମନପରଦାରେ ରହେ । ତଦନୁଗୁଣ ତା'ଭାବନା, ବିଚାର ଓ ବ୍ୟବହାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ । ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖୁ ଆମ ଦେଶରେ ଉତ୍ତମସଂଧାରୟୁକ୍ତ ଶିଶୁଗୀତ ଓ କାହାଣୀ ଶୁଣାଇବାର ପ୍ରଥା ପରିବାରରେ ପ୍ରତକିତ ହେଉଥିଲା । କାହାଣୀମାନଙ୍କରେ ବୀରତା, ମୌତିକତା, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ତ୍ୟାଗ, ତେଜସ୍ମିତା, ସମର୍ପଣ ଆଦି ଭରି ରହୁଥିଲା । ମାତା ମଦାଳସା ଏପରି ଲୋରୀ (ନାନାବାୟା) ଗାନ କରି ନିଜର ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାହାନୀକରି ଦେଇଥିଲେ । ମାତା ଜିଜାବାଇ ଛତ୍ରପତିଶିବାଜୀଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟପରାୟଣ ଓ ବୀରବ୍ୟକ୍ତିରୂପେ ଗଠନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ମାତା ସୀତା ଅରଣ୍ୟରେ ଦୁଇପୁତ୍ର ଲବ ଓ କୁଶଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନୀ, ପରାକ୍ରମୀ, ତଥା ନ୍ୟାୟପରାୟଣ କରି ପାରିଥିଲେ । ସେପରି ପରିବାରର ଜେଜେବାପା, ଜେଜେମା', ଅଜା, ଆଜି ଆଦି ବୟକ୍ତମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ନୀତି ଭରା କାହାଣୀ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ମନରେ ଅଶେଷ ସମ୍ମାନା ଭରି ଦେଉଥିଲା ।

ପରିବାରର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ଦମ୍ପତ୍ତି, ଏହା ଏକପଦଶ୍ରିତ ଶବ୍ଦ । ଅର୍ଥାତ୍ ପଢ଼ି ଓ ପଢ଼ି ମିଳିତ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିରେ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଆଜିର ତରୁଣ ତରୁଣଙ୍କୁ ଏପରି ଏକାତ୍ମତା ଦିଗକୁ ନେଉଥିବା ଶିକ୍ଷା ମିଳିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ ଆମ ପରିବାର ଯାହା ଆଜି ନିଜ ସ୍ବାଭାବିକସ୍ଥିତିରୁ ବିର୍ଯ୍ୟତ ହୋଇଯାଇଛି ତାହା ନିଜର ମୂଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଫେରିପାଇବ । ଏଣୁ ପରିବାର ଜୀବନରେ ପ୍ରେମ ଅନିବାର୍ୟବସ୍ଥା ତାହା ସେବା ଓ ତ୍ୟାଗଦ୍ୱାରା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ହୁଏ । ପ୍ରେମର ରୂପ ହେଉଛି ବଡ଼ଙ୍କପ୍ରତି ଆଦର ଓ ଶ୍ରୀମାନ୍ ବୟସର ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ସେହି ଓ ମୌତ୍ରୀ ଏବଂ ଛୋଟ ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବାସ୍ତଲ୍ୟ ଓ ମମତା । ଏଣୁ ପରିବାରର ଛୋଟ ବଡ଼ ସମସ୍ତଙ୍କ ବ୍ୟବହାର, ଆଦର, ସେହି, ବାସ୍ତଲ୍ୟ ଆଦିରେ ପୂରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ କଥା ଚିନ୍ତା କରିବେ ତେବେ ପରିବାରରେ ସଂଘର୍ଷର ବର୍ତ୍ତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ପ୍ରେମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏପରି ସ୍ଵାର୍ଥପର ହେବାରୁ ରକ୍ଷା କରେ । ଏହି ବିଷୟକୁ ମନରେରଖୁ ଆମର ପାରିବାରିକ ଜୀବନ ପାଇଁ ଶାସ୍ତ୍ରମାନେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଘରର ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷ, ପାତ୍ରିତ, ପଙ୍ଗୁ, ଛୋଟପିଲା, ଭୃତ୍ୟ, ଆଶ୍ରିତ, ପୋକୀପଶୁପକ୍ଷୀ, ଅତିଥି ଆଦି ସମସ୍ତେ ଭୋଜନ ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁହସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଗୁହିଣଙ୍କୁ ଭୋଜନ କରିବାର ଅଧ୍ୟକାର ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁହସ୍ତ୍ରୀ ସର୍ବଶେଷରେ ନିଜର ସୁବିଧା ବିଷୟ ବିବାର କରିବେ । ଏହା ହେଉଛି ଆମ ସମାଜର ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ଆଜି ଆମର ତରୁଣ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ହତାଶା ଓ ନିରାଶତା ଦେଖା ଯାଉଛନ୍ତି । ଧୈର୍ୟ ବହୁତ କମ । ନିଜକୁ ନିଜେ ବହୁତ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ସନ୍ଧଳା ଓ ହିଂସାବ୍ୟବହାର । ଅତିଥି ତରୁଣଙ୍କ ଏହି ସମସ୍ୟାର ପ୍ରତିକାର ପରିବାରରେ ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତାବରଣ । ଯାହାକୁ ଆମକୁ ଫେରାଇ ଆଶିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକବନରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ରଖିବାକୁ ହେବ । ଆମ ପରିବାର ଏପରି ହେବ ଯାହା ସମାଜରେ ଶୁଙ୍ଗଳା ରକ୍ଷା କରିବା ସହିତ ବିଶ୍ୱକୁ “ବସୁଧେବ କୁରୁମକମ୍” ମନ୍ତ୍ରରେ ଏକାଠି କରିପାରିବ । ସମୟ ଗଢ଼ି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ପୁନର୍ବାର ଭାରତୀୟ ପରିବାରର ନିଖୁଣାଥାଦର୍ଶ ପାଳନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ମଙ୍ଗଳମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା । ଭଗବାନ୍ ଜଗନ୍ନାଥ ଆମକୁ ସାହସ, ଧୈର୍ୟ ଓ ପରାକ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ, ଯେଉଁଥିରେ ଆମେ ସଫଳ ହେବା ।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ, ଶାନ୍ତି

ଶ୍ରୀକୋରୁଆଁ, ଉରାଳୀ, ଗୋପାଳପୁର,
କଟକ - ୭୫୩୦୧୧, ଦୂରଭାଷା: ୯୪୩୭୭୧୦୮୦

ଭାରତୀୟ ପରିବାରରେ ନାରୀ

- ଶ୍ରୀ ଅନିଲ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଭାରତରେ ନାରୀ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏକ ଗଭୀର ଦର୍ଶନ ଆଡ଼କୁ ଲଜ୍ଜିତ କରେ । ବେଦାଷ୍ଟରେ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଜିଶ୍ଵର ଭାବରେ ସ୍ଵାକାରକରାଯାଇଛି । ବ୍ରହ୍ମର ଲିଙ୍ଗ ନାହିଁ, ଏଣୁ ଜିଶ୍ଵର ପାଖରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷର ଭେଦ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟି ଦରକାର । ଏକୁଟିଆ ଆନନ୍ଦରଥାନୁଭବ ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ । ବ୍ରହ୍ମ ମଧ୍ୟ ବହୁରେ ପରିଣତ ହେବା ଦରକାର । ଏହି ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ବ୍ରହ୍ମ ସଂକଷିତକେ, “ଏକୋଃହମ୍ ବହୁସ୍ୟାମ” । ସଂକଷିତ ସାକାର ରୂପ ନେଲା । ନିଜର ଅଧିକତା ତଥା ପ୍ରକୃତିର ସହାୟତାରେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ସୃଜନକଲେ । ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘଟକ ପାଇଁ କର୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଲା । ବ୍ରହ୍ମ, ଲାଲା ରୂପରେ ସୃଷ୍ଟିର ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କଲେ— ‘ଲାଲାବତୁଲୀଲା କେବଳ୍ୟମ’—କେବଳ ଆନନ୍ଦ ପାଇଁ ଚିତ୍ତ, ସତ୍ରେ ପରିଣତ ହେଲେ, ଚେତନ ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥିତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ । ଅବଶ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମର ପୂର୍ବସ୍ଥିତି ବି ପୂର୍ବ ଏବଂ ପରଶ୍ଵିତି ବି ପୂର୍ବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏକଦ୍ଵାରା ବିବିଧ ରୂପରେ ପ୍ରକଳଣାକରଣ ହେଉଛି ଭାରତର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ସବୁକିଛି ଏକରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଯୁକ୍ତ । ସମସ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତି, ମିଶିଲେ ସମସ୍ତି । ନ ମିଥିଥିବା ଯାଏ ନିଜରବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟରେ ପରିଚିତ ହୁଆନ୍ତି । କାହାରି ଚେହେରା ସମାନ ନୁହେଁ, ଯେପରି ବାଯୋମେଟ୍ରିକ୍ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସମାନ ନୁହେଁ ।

ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନରେ ସ୍ତ୍ରୀ ମାତାରୂପରେ ପୂଜନୀୟ । ଜିଶ୍ଵରଦ୍ଵାରା ଶକ୍ତିରୂପ ନାରୀ ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟକାର ସମନ୍ବନ୍ଧ । ବେଦର ବାକ୍ସ୍ତୁଳରେ ଦେବୀ ନିଜର ଜିଶ୍ଵରଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିପାଦିତ କରି କହିଛନ୍ତି:

ଅହଂ ରାଷ୍ଟ୍ରୀ ସଂଗମନୀ ବସ୍ତୁନାଂ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଥମା ଯଜ୍ଞିଯାନାମ । (ରଗବେଦ, ଦଶମ ମଣ୍ଡଳ-୧ ୨୫-୩) ଅର୍ଥାତ୍, ମୁଁ ରାଷ୍ଟ୍ରସ୍ଵରୂପା, ମୁଁ ମୋର ଉପାସକମାନଙ୍କୁ ଧନପାସ୍ତ କରାଇଥାଏ, ଜିଶ୍ଵାସୁମାନଙ୍କର ପରମବାହ୍ନିତ ପରମାତ୍ମତରୁ ମୋର ଅନୁଭବର ବିଷ୍ୟ, ଯାହାପାଇଁ ଯଜ୍ଞ କରାଯାଏ, ସେସମସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ସର୍ବଶ୍ରୀଷ୍ଟି :

ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ବିଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଗୀତାରେ ନାରୀ ସମ୍ପର୍କରେ କୁହାଯାଇଛି:

କୀର୍ତ୍ତି ଶ୍ରୀ ବାକ୍ ଚ ନାରାଣୀଂ ସୃତିମେଧା ଧୃତିଃ କ୍ଷମା । (ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତା, ୧୦-୩୪) ଅର୍ଥାତ୍, ନାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁକୀର୍ତ୍ତି, ଶ୍ରୀ, ବାକ୍, ସୃତି, ମେଧା, ଧୀର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କ୍ଷମା ଅଟେ ।

ଦୁର୍ଗା ଶପୁଶ୍ଟତୀରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତମତେ ଦେବୀଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି:

ଯା ଶ୍ରୀଃ ସୁଧାଂ ସୁକୃତିନାଂ ଭବନେଷ୍ଵଳକ୍ଷୟୀଃ ପାପାତ୍ମନାଂ କୃତଧୂଯାଂ ହୃଦୟେଷ୍ଵ ବୁଦ୍ଧିଃ

ଶ୍ରୀଜା ସତାଂ କୁଳଜନା ପ୍ରତିବସ୍ୟ ଲଜ୍ଜା ତାଂ ଦ୍ଵାଂ ନତାଃ ସ୍ତ୍ରୀ ପରିପାଳନ ଦେବୀ ବିଶ୍ଵମ ॥ ଅ.୪,୪)

ଅର୍ଥାତ୍, ଯିଏ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମାନଙ୍କ ଘରେ ନିଜେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରୂପରେ, ପାପାମାନଙ୍କ ଘରେ ଦରିଦ୍ରତା ରୂପରେ, ଶ୍ରୀଜାନ୍ତକରଣ ସମନ୍ବନ୍ଧ ଲୋକଙ୍କ ହୃଦୟରେ ବୁଦ୍ଧି ରୂପରେ, ସତ୍ତ୍ଵପୁରୁଷମାନଙ୍କଠାରେ ଶ୍ରୀଜା ରୂପରେ, କୁଳୀନ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କଠାରେ ଲଜ୍ଜା ରୂପରେ ନିବାସ କରନ୍ତି, ସେହି ଭଗବତୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ଆମେ ନମଶ୍କାର କରୁଛୁ; ହେ ଦେବୀ, ଆପଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଵକୁ ପାଳନ କରନ୍ତୁ ।

ସୃଷ୍ଟିର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବରେଦରେ ନାରୀ ଏବଂ ପୁରୁଷର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ନାରୀ ମଧ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ, ପୁରୁଷମଧ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ । ପୁରୁଷ ଜିଶ୍ଵର, ନାରୀ ମଧ୍ୟ ଜିଶ୍ଵର । ପୁରୁଷ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟ ସୃଷ୍ଟିର ସୃଜନ ତଥା ପରିଚାଳନରେ ଅପରିହାୟ୍ୟ । ଏଶୁସେମାନଙ୍କୁ ଶିବ ଓ ଶକ୍ତି ଭାବରେ କଷମା କରାଯାଇଛି । ଶକ୍ତି ବିନା ଶିବର ଅଣ୍ଟିଦ୍ଵାରା ନାହିଁ, ଶିବ ବିନା ଶକ୍ତିର ମଧ୍ୟ ଅଣ୍ଟିଦ୍ଵାରା ନାହିଁ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ଏଣୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତାରେ ହିଁ ସାଧନା ସମାପ୍ତ ହୁଏ । ସାଧନା ଶେଷରେ ଶିବ ନିଜଭିତରେ ଶକ୍ତିର ଦର୍ଶନ କରିଥାଏ; ଶକ୍ତି ନିଜ ଭିତରେ ଶିବର ଦର୍ଶନ ଲାଭ କରେ । ଏହାହିଁ ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀର ଯଥାର୍ଥତା, ତେଣୁକିଏ କାହା ପାଖରୁ ମୁକ୍ତ ହେବ ? କିଏ କାହାକୁ ମୁକ୍ତି ଦେବ ?

ପଣ୍ଡିତ ଦୀନଦୟାଳ ଉପାଧ୍ୟାକ୍ଷ କୃତିଗୁଡ଼ିକରେ ନାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସମ୍ଭାବ ବିଚାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଭାରତୀୟ ସ୍ତ୍ରୀଶ୍ରୀସଂଗଠନର ଅଧିକାରୀ ମେଧା ନାନିବଡ଼େକର ଏକାତ୍ମ ମାନବ ଦର୍ଶନର ଆଧାରରେ ସ୍ତ୍ରୀ-ସମକ୍ଷୀୟ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତରଶୋକିବାର ପ୍ରୟାସ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମତରେ ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ମାନବ, ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ୟକ୍ତି । ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ମାଣ ଶରୀର, ମନ, ବୁଦ୍ଧି

ଓଆଡ଼ାର ବିକାଶ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଭାରତର ଲତିହାସରେ ପର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ରହିଛି ଯେ, ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଅସମାନତା ତଥା ଭେଦଭାବସର୍ବେ ନାରୀଙୁ ମୋକ୍ଷପ୍ରାସ୍ତ ପଥରୁ କେହି ବର୍ତ୍ତିତ କରିନାହାନ୍ତି । ତଥାକଥୁତ ନିମ୍ନବର୍ଗର ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚତର ବ୍ୟକ୍ତିଭୂର ପରାକାଷାପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି । ତତ୍ତ୍ଵବିଧ ପୁରୁଷାର୍ଥର ଉଚ୍ଚତମ ପାହାରେ ଅଧିଷ୍ଠିତା ଅନେକ ନାରୀ ଉଦାହରଣ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ପୁରୁଷପ୍ରଧାନ ସାମାଜିକ ବିଧୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭିତରେ ନାରୀର ସମଗ୍ର ବିକାଶ ଅସମ୍ଭବ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟସାଧ । ନାରୀ ମାତା ଓ ପତ୍ନୀର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସହ ସାର୍ବଜନୀୟ ଜୀବନରେ ନିଜର ସାମୁହିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଆଗଭର ହୁଏ । ଏଥିପାଇଁ ତାକୁ ଅନେକ ପ୍ରକାରର ସଂଘର୍ଷ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ତେଣୁ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟ ନିଜ ନିଜର ଧର୍ମ ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉଭୟ ଧର୍ମଦ୍ୱାରା ନିଯନ୍ତ୍ରିତ ଅର୍ଥ୍ୟବଂ କାମର ଉପଭୋଗ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସମାଜରେ ଉତ୍ସଞ୍ଜଳିତା ଏବଂ ଅନ୍ତେତିକତା ଦୂର ହେବ ।

ଦୀନଦୟାଳୀଙ୍କ ଅର୍ଥର ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଅର୍ଥାୟାମର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମତରେ ଅର୍ଥରବିପୁଲିତା କାରଣରୁ ଭ୍ରମାଚାର ଏବଂ ଅର୍ଥର ଅଭାବରୁ ହିଂସାଚାର ହୋଇ ନାନା ପ୍ରକାରର ଅନିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଏକାତ୍ମ ମାନବଦର୍ଶନରେ ଉଭୟ ସ୍ଥିତି ତ୍ୟାଜ୍ୟ । ସେହିପରି ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ ସମାଜରେ ନିରଂକୁଶ କ୍ଷମତା ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଦୁରାଚାରୀ ଏବଂ ନଗଣ୍ୟ ସରା ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ, ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ଅସମାନତାକୁ ଜନ୍ମ ଦିଏ । ଏଣୁ ସରାୟାମ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ଉଭୟର ସନ୍ତୁଳନ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଉପରୋକ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵର ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ରୂପ ହେଲା ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମର ଅଙ୍ଗଭୂତ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ପରିବାର ସମାଜର ଲକ୍ଷ୍ୟତମାନକକ ଅଟେ । ଭାରତରେ ଏହା ଗୃହସ୍ଥାଶ୍ରମ ଭାବରେ ପରିଚିତ । ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ଭୌତିକ, ସାମାଜିକ ଓ ଭାବାତ୍ମକବିକାଶ ଘଟେ । ପୁରୁଷପ୍ରଧାନ ପରିବାରରେ ସ୍ତ୍ରୀର ସମ୍ମର୍ତ୍ତି ବିକାଶ ବାଧାପ୍ରାସ୍ତ ହୁଏ । ଏଣୁ ପୁରୁଷପ୍ରଧାନ ସମାଜକୁ ସମତାପ୍ରଧାନସମାଜରେ ପରିଣତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏଥିପାଇଁ ପୁରୁଷ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟଙ୍କୁ ସମାନରୂପରେ ସମେଦନଶୀଳ ହେବାକୁପଡ଼ିବ । ଉଭୟ ପରିବାରିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କଲାବେଳେ ସହଭାଗିତ୍ୱର ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାହାହେଲେ ସମକଷ ମୌତ୍ରୀପୂର୍ଣ୍ଣ ସମକ୍ଷ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିବ ।

ପଦିପତ୍ରୀ ଉଭୟ ଦେବରଣ, ପିତୃରଣ ଏବଂ ରକ୍ଷିତଣ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ସଂକଳନବନ୍ଧ । ରଣ ପରିଶୋଧ ଅର୍ଥାତ୍ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବହନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରତି ସତେତନ ହେଲେ ଅଧିକାର ମାଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଭାରତରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂସ୍ଥାହେଲା ପରିବାର । ବିନା ନାରୀ ଏବଂ ପୁରୁଷର ସାହଚର୍ଯ୍ୟରେ ପରିବାର କଞ୍ଚନା ଅସମ୍ଭବ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପାଇଁ ବିକାହ ସଂଭାର-ଅର୍ଥାତ୍ ବିଶେଷ ରୂପରେ ବହନ କରିବାର ସଂକଳନ ନେବା । ‘ଧର୍ମେ ଅର୍ଥେ ଚ କାମେ ଚ ନାତିଚରାମି’-ଉଭୟ ପତି ଓ ପତ୍ନୀ ବିକାହସମୟରେ ବଚନବନ୍ଧ ହୁଅନ୍ତି: ଉଭୟେ ଧନ ଅର୍ଜନ କରିବାରେ, କାମ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ, ଧର୍ମଚରଣରେ ଏବଂ ମୋକ୍ଷପ୍ରାସ୍ତ ରେଆବଶ୍ୟକତାରୁ ଅଧିକ ଆଚରଣ କରିବେ ନାହିଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ପରଶ୍ରର ସହଯୋଗ କରିବେ । ପରଶ୍ରର ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ । ପରଶ୍ରରଗୁଣ ଉଭୟଙ୍କୁ ନନ୍ଦିତ କରିବ, ଏବଂ ପରଶ୍ରର ଦୋଷଗୁଡ଼ିକ ଉଭୟଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଷମଣୀୟ ହେବ ।

ପରିବାରରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କସ୍ଥୂତ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବର୍ଷଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ପିଲା ଜନ୍ମପରେ ଏକୋଇଶା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପରିବାର ଡକା ହେବେ । ଫ୍ଲୁଇଟ୍, ଖର୍ଚ୍ ବହନ କରି ସମସ୍ତେ ଆସିବେ । କିଏ ଚାଲିଗଲେସମ୍ପେ ନ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶବ ଉଠିବ ନାହିଁ । ନୂଆଖାଇ, ରଜ କିମ୍ବା ଦଶହରାରେ ଥରେ ଏକାଠି ହେବା ନୂତନ ପରମାରେପରିଣତ ହୋଇଗଲାଣି । ଉପନୟନ କିମ୍ବା ବିକାହରେ ତ ନିହାତି ଉପସ୍ଥିତି ଦରକାର । ଏହାଦ୍ୱାରା ପରିବାରରେ ଭାବାତ୍ମକ ଏକତାନିର୍ମାଣ ହୁଏ । ଏଗୁଡ଼ିକ ବାଜେ ଖର୍ଚ୍ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ ଆମେ family pilgrimage କହିପାରିବା । ପରିବାରରେ ଏସବୁ ଘରୁଥିବାରୁପିଲାଟିକୁ ପରିଚୟ, ଏକାତ୍ମତା ଓ ସୁରକ୍ଷା ମିଳେ ।

ପାଷାଣ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମାଜ ପିତୃସଭାତ୍ମକ ବୋଲି କୁହାୟାଉଛି । ହେଲେ ଭାରତରେ ଏପରି ଅସମ୍ଭ୍ୟ ଉଦାହରଣ ଅଛି, ଯେଉଁଥିରେପରିବାର ମାତୃକେନ୍ଦ୍ରିକ ଅଟେ । ଏହାକୁ ବାଦ ଦେଇ ଆମେ ଚର୍ଚା ଚଲାଇ ପାରିବା ନାହିଁ । ଏଣୁ ସମାଧାନର ବାଟ ଶୋଜିବାକୁ ହେବ, କେବଳ ଗୋଟିଏ ବିଷ୍ଟୁତ ସମାଧାନ (blanket solution) ଦ୍ୱାରା ଆମ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହେବ ନାହିଁ । ଆମର ପୁରୁଷାସନାତନ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଆଧୁନିକ ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରେ କିପରି ମେଳ ବସି ପାରିବ, ତାହାର ଚିନ୍ତନ କରିବା ଆଜିର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ ।

ଆଦର୍ଶ ଭାରତୀୟ ପରିବାରର ଅବଧାରଣା

- ଡ.ବାଞ୍ଛନିଧି ପଣ୍ଡା

ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱାସରେ ପରିବାର ରଚନା ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରୁ ହୋଇଛି । ସୃଷ୍ଟି ଆରମ୍ଭରେ ଜଣେ ମାତ୍ର ପରମାମା ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଏକ ସ୍ଵରୂପ ହେଲା 'ଏକୋହି ବହୁସ୍ୟାମ' ଏକରୁ ଅନେକ ହେବି । ଏହି ସଂକଳନ ପରିଶାମ ସ୍ଵରୂପ ବହୁତ ହେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପରିବାର ରଚନା ହେଲା । ଭାରତୀୟ ପରିବାରର ସଂକ୍ଷାର ସ୍ଵରୂପ ବ୍ୟକ୍ତି ଅହଂର ସୀମାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ନିଜେ ପରିବାରର ଅଂଶ ହେବା, ପରିବାରରୁ ସମୁଦ୍ରାୟ ହେବା, ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପଶୁପତ୍ରୀ, ବୃକ୍ଷଲତା, ମାଟିପଥର, ଆଦି ସବୁ ଚରାଚର ସହ ପାରଷ୍ପରିକ ସହଯୋଗ ଓ ଆମୀୟତାପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଶିଖେ । ଅହଂର ସ୍ଵାର୍ଥପର ଭାବନାକୁ କ୍ଷୟ କରି ବନ୍ଧର ସମକ୍ଷି ଭାବନା ବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ଭାରତୀୟ ପରିବାରର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଆଜି ବିଶ୍ୱ ସ୍ଵାର୍ଥରେ ବୁଢ଼ି ରହିଛି । ସମେହ, ଦେଖ, ହିଁସାର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । ଶୋଷଣ ହିଁ ସଂସ୍କୃତି ହୋଇଛି । ସଂକ୍ଷାରକ୍ଷମ ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଧ୍ୟେ ହୋଇଯିବା ହିଁ ଏହାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଟେ । ଲଙ୍ଗଣ୍ଠର ଶିଶୁ ମନୋବିଜ୍ଞାନିକ ମାଲକେଳ ରୁଚର ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ, ମାନସିକ ବିକୃତି, ଆମୃତ୍ୟ୍ୟା, ଅପରାଧ, ବ୍ୟସନ, ନିରାଶା ଆଦି ସମସ୍ୟାର କାରଣ ବେକାରୀ କିମ୍ବା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ନୁହେଁ ବରଂ ଭଗ୍ନ ପରିବାର ହିଁ ଅଟେ । ଆମେରିକାର ଯେତାଳ ବ୍ୟକ୍ତ ଅପ କାନାଡାର ମନ୍ଦ୍ରାଲୀ ଲେଟର ଭଲ୍ଲୁମ୍ ଫଂ ନମ୍ବର ୧୦ ରେ ଏକ ଲେଖା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି "ଲେଟ ଅସ ପ୍ରିଜର୍ ଫେମିଲି ଲାଇଫ୍" । ପରିବାର ସଂସ୍କ୍ରାନ୍ତ ସେମାନେ 'ଭୂମିପୃଷ୍ଠର ସ୍ଵର୍ଗ' ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମତ ଅନୁସାରେ ପରିବାରରୁ ସେହି ପ୍ରେମ ନ ମିଳିବାରୁ ସ୍ବର୍ଗଠାରୁ ଅଧିକ ନେତ୍ରିକ ଓ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ପରିବାରରୁ ହିଁ ମିଳେ । ବ୍ୟକ୍ତିରୁ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପରିବାର ହିଁ ପ୍ରଥମ କେତ୍ର । ପରିବାରର ପରମାଣୁର ପୂରକତା ଏବଂ ପରମାଣୁମଳମ୍ବିତା କାରଣରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଘର୍ଷଣ ରୋକିବା ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ଏହିପରି ସଂକ୍ଷାରକ୍ଷମ ପରିବାରର ଅବଧାରଣା ଭାରତୀୟ ପରିବାରରୁ ହିଁ ମିଳେ । ଆଜି ସମାଜକୁ ହୁଏ ଦେଖ ଘୁଣା ସ୍ଵାର୍ଥପରତାରୁ ରକ୍ଷା କରିବାର ସମାଧାନ ରକ୍ଷା କରିବାର ସମାଧାନ ଭାରତୀୟ ପରିବାର ରଚନାରେ ହିଁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଛି । ଲଙ୍ଗଣ୍ଠର ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଉତ୍ସବରେ ଆୟୋଜିତ ହିନ୍ଦୁ ସ୍ଵପ୍ନ ସେବକ ସଂଘର ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକୁମରେ ତଡ଼କାଳୀନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମାର୍ଗୀରେଟ ଆଚର ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କୃତ ପରିବାର ଏବଂ ପାରିବାରିକ ମୂଲ୍ୟର ଭୂରିଭୂରି ପ୍ରଶଂସା କରି ବିବାହ ବିଛେଦ ଏବଂ ଭଗ୍ନ ପରିବାର କାରଣରୁ ଲଙ୍ଗଣ୍ଠର ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ଯେଉଁ ଆହ୍ଵାନ ଦେଖା ଦେଇଛି ତାହାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବ୍ରିଟିଶ ସମାଜକୁ ଏହି ଜୀବନମୂଲ୍ୟର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଏକ ଆଦର୍ଶ ଭାରତୀୟ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା –

୧- ଭାରତୀୟ ପରିବାର ଯୌଥ ପରିବାରକୁ (Joint Family) ହିଁ ବୁଝାଏ । ଭାରତୀୟ ପରିବାରରେ ପିତାମହୀ, ବଡ଼ବାପା, ବଡ଼ ମା, ବାପା, ମା, ଦାଦା, ଖୁଦି ଭାଇ ଭାଉ ଭାଉଜ ସମସ୍ତେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଗନ୍ତି । ଏତେ ବିଶାଳ ସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାରରେ ଯୁକ୍ତ ଭାରତୀୟ ସମାଜ ଜୀବନ ଗତ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷରୁ ସତତ ଚାଲି ଆସିଛି । ଯୌଥ ପରିବାରରେ ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧି ଓ ସୁରକ୍ଷା ଭାବନା ବିରାଜମାନ କରେ । ଶିଶୁମାନେ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ ସଂକ୍ଷାର ଆହରଣ କରନ୍ତି । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଭାରତୀୟ ପରିବାର କ୍ଷୁଦ୍ର (Micro Family) ହେବା ଯୋଗୁଁ ଶିଶୁମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂକ୍ଷାରର ବଞ୍ଚିତ ହେଉଛନ୍ତି ।

୨- ଭାରତୀୟ ପରିବାର ସଂକ୍ଷାର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅଟେ । ସମାଜ ହିତେଷୀ ମୁନିରଷିଗଣ ଆଦର୍ଶ ସମାଜ ପାଇଁ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଓ ସଂକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରିଥିଲେ ସେ ସବୁ ପରିବାର ମାଧ୍ୟମରେ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।

୩- ଭାରତୀୟ ପରିବାରେ ଅଧୁକାର ନୁହେଁ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହିଁ ସର୍ବୋପରି ଅଟେ । ବୃଦ୍ଧଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଶିଶୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଉତ୍ସବରେ ସହିତ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଆନ୍ତି । ପରିବାର ସମସ୍ତଙ୍କ କର୍ମଭୂମି ହୁଏ । ଭାରତୀୟ ପରିବାରରେ ଅଧୁକାରର କଟୋର ଭାଷା ନୁହେଁ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ମଧ୍ୟର କଥାର ସାମ୍ବାଜ୍ୟ ରହେ । କମିଷନମାନଙ୍କ ସେବା ଶୁଣୁଷା କରିବା

With Best Compliments From:

Golden Swan Group

GOLF • CLUB • RESORT • HOTELS

7th Road, Regency Park, Near Khar Subway, Santacruz (E),
Mumbai - 400 055 • Tel. : 2610 3021 / 22 / 23 / 24 • Fax : 2617 5179
Email : regency@goldenswan.com • Website : www.goldenswan.com

With Best Compliments From:

MADHAB PADHI

INSURANCE ADVISOR

Life Insurance Corporation of India

Z. M.'S Club Member

Above Joshi Communication, Opp. Municipal School,
Sandesh Nagar, Bail Bazar, Kurla (W), MUMBAI - 400 070.
Mobile : 9324202304

ଏବଂ ଭଡ଼ମାନେ ଛୋଟମାନଙ୍କ ଅଭିଭୂତ ଓ ସୁସଂଜ୍ଞାର ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ନିର୍ମାଣକୁ ନିଜର ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ମାନନ୍ତି । ପରିଶାମ ସ୍ଵରୂପ ଏହି ପରିବାର ନିଜ ଗ୍ରାମ ପାଇଁ ଓ ଗ୍ରାମ ସମାଜ ପାଇଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ତ୍ୟାଗର କ୍ଷେତ୍ର ହୋଇଯାଏ । ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସୁନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରି ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

୪- ଭାରତୀୟ ପରିବାରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବିଚାର ସ୍ଵାଧୀନତା ଥାଏ । ବିଚାରର ମୂଳରେ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣର ଭାବନା ଥିବା ଯୋଗୁଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପ୍ରକାଶକୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ବରଂ ପାରିବାରିକ ନିଷ୍ଠା ପ୍ରତି ପ୍ରାଣାର୍ପଣ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ପିତ ରହେ । ବୟସରେ କନିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ପ୍ରତିଭା ଓ ବିବେକରେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ତେବେ ତାହାର ପରାମର୍ଶ ଓ ମତାମତ ପ୍ରତି ସମୁଚ୍ଚିତ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଏ ।

୫- ଭାରତୀୟ ପରିବାରରେ ନବବଧୂ ପରିବାରର ସାମ୍ବାଙ୍ଗୀ ବୋଲି ରକବେଦ କହନ୍ତି । ପରିବାରର ନବବଧୂକୁ ବୃଦ୍ଧମାନେ ଆଶାର୍ବାଦ କରି କହନ୍ତି “ସାମ୍ବାଙ୍ଗୀ ଶୁଶ୍ରୂରେ ଭବ, ସାମ୍ବାଙ୍ଗୀ ଶୁଶ୍ରୂରେ ଭବ, ନନ୍ଦାଦର ସାମ୍ବାଙ୍ଗୀ ଭବ, ସାମ୍ବାଙ୍ଗୀ ଅଧ୍ୟଦେବତ୍ସ୍ତ୍ରା ।” (ରଗ-୧୦-୮୪-୪୭) (ହେ ପୁତ୍ରୀ, ତୁ ଶୁଶ୍ରୂର, ଶାଶ୍ଵତ, ନନ୍ଦା ଓ ଦେବରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମହାରାଣୀ ହୁଅ ।) ଏଠାରେ ସାମ୍ବାଙ୍ଗୀ ଶର୍କୋଣ୍ଠି ଅଧ୍ୟକାରକୁ ସୂଚିତ କରୁନାହିଁ ବରଂ ପରିବାରର ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଏକାମ୍ବୁ ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜର କରିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ସୁଚାଉଛି । ପରିବାରରେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାନେ ନିଜର ଆମ୍ବୀୟ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ନବବଧୂର ମନକୁ ଜିଣି ନିଅନ୍ତି । ନବବଧୂ ମଧ୍ୟ ନିଜର ଜନ୍ମ କୁଳରୁ ପ୍ରାୟ ଉତ୍ତମ ସଂଜ୍ଞାର ଗୁଡ଼ିକୁ ବିନିଯୋଗ କରି ପ୍ରତିକୁଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠଦକୁ ଦୀପ୍ତିମନ୍ତ୍ର କରେ ।

୬- ଭାରତୀୟ ପରିବାରର ଏକ କୁଳବ୍ରତ ଥାଏ, ପରିବାର ନିଜର ବିଶିଷ୍ଟ ପରମରା, ଆଚାର ପଦ୍ଧତିକୁ ପୁରୁଷାନ୍ତ୍ରମେ ପାଳନ କରି ଆସିଥାଏ । ଏହାକୁ ପରିବାରର କୁଳବ୍ରତ କୁହାଯାଏ । ଯେପରି ରଘୁକୁଳର ବ୍ରତ ଥିଲା ରଘୁକୁଳ ରୀତ ସଦା ଚଳିଆଯି, ପ୍ରାଣ ଯାଏ ପର ବଚନ ନ ଯାଇ । ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ କୁଳବ୍ରତର ସଂଜ୍ଞାର ଦେବାରେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାନଙ୍କ ସହିତ କୁଳର ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

୭- ଭାରତୀୟ ପରିବାର ସଂକଳନାରେ ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନ ଏକ ଦାୟିତ୍ବ ଅଟେ । ଏହା ଅଧୁକାର ବା ଉପକାର ନୁହେଁ । ପରିବାରରେ ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସାମର୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକରେ କିନ୍ତୁ ପଳ ଭୋଗରେ ସମାନତା ଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଉପାର୍ଜନ କ୍ଷମତା ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଆୟର ପୃଥିକ ସଞ୍ଚୟ ଚିନ୍ତା କରାଯାଏ ନାହିଁ । ପରିବାରରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ ଆୟ ତଥା ଭରଣପୋଷଣ ହେତୁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ବିତରଣ ଏପରି ଏକ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

୮- କୌଲିକ ବୃତ୍ତି ବା ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ ଭାରତୀୟ ପରିବାର ଏକ ଉତ୍ତମ ଦିଗ । ଭାରତର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ । ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥାରୁ ହୁଁ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟରେ ପାରିବାରିକ ବାତାବରଣ ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷିତ ଦୀକ୍ଷିତ ହେବା ଯୋଗୁଁ ପରିବାରର ବାଲକମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବସାୟର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାଣାଳୀ ଶିକ୍ଷାବାରେ ସମୟର ଅପବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଜୀବିକା ନ ମିଳିବା ଜନିତ ନିରାଶାରୂପକ ଅନେକ ଅବାଞ୍ଚନୀୟ ପରିଶାମରୁ ଭାରତୀୟ ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଜ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବଞ୍ଚାଇ ନିଏ ।

୯- ଭାରତୀୟ ପରିବାର ସଙ୍କୋଚର ବିଧାନ ନୁହେଁ, ବିଷ୍ଟାର ବିଧାନ । ଏଠାରେ କେବଳ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସମୟ ରହେ ନାହିଁ ବରଂ ଘରର ପରିଚାରକ, ଝକର ମଧ୍ୟ ପରିବାର ସଦସ୍ୟର ସ୍ଥାନ ପାଆନ୍ତି । ଝକର ଝକରାଣାମାନଙ୍କୁ ରାମୁକାକା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ କାକା, ଭାବରେ ସମ୍ମୋଧନର ପରମରା ରହିଛି, ପ୍ରକୃତିର ଉପାଦାନକୁ ଜହନମାଁ, ଗଜାମାତା, ବିଜୁକୁରାଣୀ, କହି ଆମେ ସମୟ ଯୋଡ଼ୁ । ବିଲେଇ ନାମୀ, ବାଘମାଁ, ବିଲୁଆ ନନା, ଗୋମାତା କହି ପଶୁପତୀଙ୍କ ସହିତ ଆମେ ସମୟ ଯେଡ଼ୁ । ନଦୀ, ପର୍ବତ, ବୃକ୍ଷ ସବୁରି ସହ ସମୟ ଓ ସମ୍ମୋଧନରେ ବ୍ୟବହାର ବିଶ୍ଵବିଷ୍ଵଦୂର ମହାନ ଭାବନା ସ୍ଥିତି କରେ ।

୧୦- ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ନିଜର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵର ବିକାଶ କରି ପରମରାର କଲ୍ୟାଣର ଚିନ୍ତା ମନରେ ରଖୁଁ ଆବଶ୍ୟକ ତ୍ୟାଗ ଦ୍ୱାରା ନିଜ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଂପାଦନ କରି ଏକ ସୁନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ରୂପେ ଆମ୍ବୀୟମାନଙ୍କ ଏକତ୍ର ନିବାସ ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ପରିବାରର ସ୍ଵରୂପ । ଭାରତୀୟଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ହେଉଛି ଶିବ ପରିବାର । ଶିବଙ୍କ ବାହନ ବୃକ୍ଷଭ, ଶିବାନୀଙ୍କ ବାହନ ସିଂହ, ଗଜାନନଙ୍କ ମୃଷ୍ଟିକ ଓ କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କ ମଧ୍ୟର । ସମସ୍ତଙ୍କ ପରମରାର ମଧ୍ୟରେ ଜାତିଗତ ବୈରୀ । ମାତ୍ର ଶିବ ପରିବାରରେ ସମସ୍ତ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶତ୍ରୁତା ଛାଡ଼ି

ଏକମନ ଏକପ୍ରାଣ ହୋଇ ବିଶୁକଳ୍ୟାଣରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଏହା ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ପରିବାରର ବିଶେଷତା ।

୧୧ - ଭାରତୀୟ ପରିବାରର କେତେକ ବହିରଙ୍ଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତୀୟ ପରିବାରର ଅଗଣୀରେ ତୁଳସୀ ବୃକ୍ଷ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି । ତୁଳସୀବୃକ୍ଷ ହେଉଛି ସବୁରୋଗର ସଞ୍ଚାବନୀ । ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ ଗୋପାଳନ ଓ ଗୋସେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଗାଁ ଗହଳିରେ ଏହା ଚାଲିଛି । ସହରର ଯେଉଁଠି ଘରେ ଗୋପାଳନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୁହେଁ ଗୋଶାଳାମଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ ହସ୍ତରେ ଦାନ କରିବା ଉଚିତ । ଗାଇର ମଳ, ମୃତ୍ତୁ, କ୍ଷୀର ସବୁ ମଣିଷ ପାଇଁ ହିତକର । ତେଣୁ ଗୋ ଜାତିକୁ ମାଁ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ବାସ୍ତ୍ଵ ନିଯମ ଅନୁସାରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିବା ଏକ ଭାରତୀୟ ପରଂପରା ଅଟେ । ଏହା ବାସ୍ତ୍ଵ ବିଜ୍ଞାନ ନାମରେ ପରିଚିତ । ନିର୍ମଳ ଗୃହ ପ୍ରଭ୍ରଙ୍ଗ ନିବାସ ସ୍ଥାନ ଅଟେ । ତେଣୁ ଆମର ମା ମାନେ ପ୍ରତି ଦିନ ସକାଳୁ ଖାତ୍ର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପାଣିଦେବା, ଗୋବର ଲିପିବା କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଗୋବର ଲିପିବା ଦ୍ୱାରା ବିଷାକ୍ତ ଜୀବାଣୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ସକାଳେ ଘରକୁ ଚିତା । ଝୋଟି ଦ୍ୱାରା ସଜାଯାଏ । ଏହା ଏକ ମଙ୍ଗଳଦାୟକ ବିଧାନ ଅଟେ । ଠାକୁର ଘରେ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ସ୍ଥାନ ପରେ ଥାନ, ଜପ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମାନସିକ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଠିକ୍ ରହେ । ଘରେ ଦେବାଦେବୀ, ମହାପୁରୁଷ, ପରିବାରର ପୂର୍ବପୁରୁଷ ଓ ଉତ୍ତମ ପ୍ରାକୃତିକ ଚିତ୍ର ଚାଙ୍ଗିବା ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ମିଳେ । ଭାରତୀୟ ପରିବାରରେ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ପର୍ବପର୍ବାଣୀର ପୃଷ୍ଠା ଭାଗରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ତତ୍ତ୍ଵ ଓ ସାମାଜିକ ହିତଚିତ୍ତନ ରହିଛି । ତେଣୁ ଉତ୍ସବକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ସୀମିତ ନ ରହି ତାର ମହତ୍ତ୍ଵକୁ ବୁଝିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଭାରତୀୟ ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏବେ କିଛି ଅବଶ୍ୟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ପରିବାର ଶୁଭିକ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଯାଉଛି । କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟସ୍ତତା ହେତୁ ପିତାମାତା ଶିଶୁକୁ ଉଭୟ ସଂକ୍ଷାର ଶିଖାଇ ପାରୁନାହାନ୍ତି । ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମରେ ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ରଖିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଆମେ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଭୋଗବାଦୀ ସଂସ୍କୃତିରେ କବଳିତ ହୋଇ ପରିବାରରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଶନ୍ତ ଦେଉଛୁ । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଅନୁରୂପ ବିଧୁ ବିଧାନ ପରିବାରରେ ପ୍ରକଳିତ ହେଉନାହିଁ । ଆଜିର ହା ହୁତାଶମୟ ବାତାବରଣରୁ ସମାଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଆଦର୍ଶ ଭାରତୀୟ ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଅଟେ । ଏହାର ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ ।

ପଦ୍ମପୂର, ଜୀ.ବରଗଡ଼ (ଓଡ଼ିଶା)

ନିର୍ମାଣୋ କେ ପାବନ ଯୁଗ ମେଁ

ନିର୍ମାଣୋ କେ ପାବନ ଯୁଗ ମେଁ ହମ ଚରିତ୍ର ନିର୍ମାଣ ନ ଭୂଲେଁ
ସ୍ଵାର୍ଥସାଧନା କୀ ଆନ୍ତି ମେଁ ବସୁଧା କା କଳ୍ୟାଣ ନ ଭୂଲେଁ ॥୦ ॥
ମାନା ଅଗମ ଅଗାଧ ସିରୁ ହେ, ସଂଘଷୋ କା ପାର ନହିଁ ହେ
କିନ୍ତୁ ତୁବନା ମନ୍ଦଧାରେଁ ମେଁ, ସାହସ କୋ ସ୍ଵାକାର ନହିଁ ହେ
ଜଟିଲ ସମସ୍ୟା ସୁଲଙ୍ଘନେ କୋ ନୃତ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନ ଭୂଲେଁ ॥୧ ॥
ଶାର ବିନୟ ଆଦର୍ଶ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ତାର ବିନା ହେଙ୍କାର ନହିଁ ହେ
ଶିକ୍ଷା କ୍ୟା ସ୍ଵର ସାଧ ସକେଗୀ ଯଦି ନେତିକ ଆଧାର ନହିଁ ହେ
କାର୍ଯ୍ୟ କୌମଦା କୀ ଗରିମା ମେଁ ସଂସ୍କୃତ କା ସମ୍ବାନ ନ ଭୂଲେଁ ॥୨ ॥
ଆବିଷ୍କାରୀ କୀ କୃତିଯୋଁ ମେଁ ଯଦି ମାନବ କା ପ୍ୟାର ନହିଁ ହେ
ସ୍ଵଜନହୀନ ବିଜ୍ଞାନ ବ୍ୟଥୀ ହେ ପ୍ରାଣୀ କୀ ଉପକାର ନହିଁ ହେ
ଭୋତିକତା କେ ଉତ୍ସବେଁ ମୁଁ ଜୀବନକା ଉତ୍ସାନ ନ ଭୂଲେଁ ॥୩ ॥

ଭାରତୀୟ ନାରୀ ଓ ପରିବାର

- ପ୍ରାଧାପକ ଗୋପାଳ ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର

‘ଭାରତୀୟ ନାରୀ’ ଏ ପ୍ରକାରର ଶବ୍ଦ ପ୍ରଯୋଗ ନିଶ୍ଚିତଭାବରେ ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭାରତବର୍ଷର ନାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭିନ୍ନତାକୁ ହିଁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରୁଅଛି । ତେବେ କଣ ଏହି ଭିନ୍ନତା ? ହିୟାରେ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚି ଅଛି, “ଜିସକୀ ଦୃଷ୍ଟି ଜେଷ୍ଠୀ, ଉସକୀ ସୃଷ୍ଟି ତେଷ୍ଠୀ” । ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଖୁବାବାଲାର ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଅନୁସାରେ ସେ ଦେଖୁଥିବା ବିଷୟଟି ତାକୁ ସେଇ ଭଙ୍ଗରେ ହିଁ ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ଦେଖୁବାର ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀକୁ ଦର୍ଶନ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ତେଣୁକରିନାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଓ ଭାରତୀୟ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ । କାରଣ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଜଗତରେ ନାରୀ ଠାରୁ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ପୃଥକ କରି ବିଚାର କରାଯାଇ ଥିବାବେଳେ ଭାରତରେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଏକ କରି ବିଚାର କରାଯାଇଅଛି । ଭରତର ଦର୍ଶନ ମନୁଷ୍ୟ ମାତ୍ରର ଦର୍ଶନ । ଏଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବ ଜ୍ଞାତିର ବିଚାର କରାଯାଇଅଛି । କାରଣ ଆମର ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକ ପରମାମାଙ୍କର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଆମ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭିତରେ ବ୍ରହ୍ମସତ୍ତା ବିଦ୍ୟମାନ । ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର କୌଣସି ଲିଙ୍ଗ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଆମାର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଲିଙ୍ଗ ନ ଥାଏ ।

ବ୍ରହ୍ମ ଏକ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ପରିପ୍ରକାଶ ବିବିଧ ରୂପରେ ହୋଇଅଛି । ତେଣୁ ଆମର ଏଠାରେ ଭଗବାନଙ୍କର ସ୍ଵରୂପର ପରିକହନା ମଧ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧନାରୀଶ୍ଵର ଭାବରେ କରାଯାଇଅଛି । ପୌରାଣିକ ମତବାଦ ଅନୁସାରେ ବ୍ରହ୍ମ ଯେତେବେଳେ ସୃଷ୍ଟିର ସଂରଚନା କଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଶରୀରର ଦୁଇ ଭାଗରୁ ମନ୍ତ୍ର ଓ ଶତରୂପା ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲେ । ଯେ କି ପୃଥିବୀର ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ ଓ ପ୍ରଥମ ନାରୀ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ହିଁ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରକିମ୍ବା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ତେଣୁ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଗୋଟିଏ ଶରୀରର ଅଂଶ ବିଶେଷ । ତେଣୁ ପୁରୁଷର ମହିତ୍ୱ ଓ ନାରୀର ମହିତ୍ୱ ଭିତରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ବରଂ ଉତ୍ସବଙ୍କର ମହିତ୍ୱ ସମାନ । ଏ ପ୍ରକାର ବିଚାର ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଜଗତରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ଲିଙ୍ଗ ଭେଦ ଶରୀରର ଅଛି । ତେଣୁ ତାର୍ତ୍ତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ସମାନ । ଆମର ଏଠାରେ ଭଗବାନଙ୍କର ଏକାଙ୍ଗୀ ପୂଜା ବା ଏକାଙ୍ଗୀ ଦର୍ଶନ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ଶିବ ଅଛନ୍ତି ମାନେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଶକ୍ତି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଥିବେ । ଶକ୍ତି ବିନା ଶିବ ଅଚଳ । ଶିବଙ୍କ ବିନା ଶକ୍ତି ମୂଲ୍ୟହୀନ । ତେଣୁ ଆମେ ଉଜାରଣ ମଧ୍ୟ କରିଥାଉ - ହରପାର୍ବତୀ, ହରଗୌରୀ, ଶିବପାର୍ବତୀ, ସୀତାରାମ, ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦି ଭାବରେ । ତେଣୁ ବିଶ୍ଵକବି କାଳିଦାସ ରମ୍ଭବଙ୍ଗ ମହାକାବ୍ୟର ମଙ୍ଗଳାଚରଣରେ ଲେଖିଛନ୍ତି -

ବାର୍ଥାବିବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାର୍ଥା ପ୍ରତିପର୍ଯ୍ୟ । ଜଗତଃ ପିତରୌ ବନ୍ଦେ ପାର୍ବତୀ ପରମେଶ୍ଵରୌ ॥

କାଳିଦାସ ପାର୍ବତୀ ଏବଂ ପରମେଶ୍ଵର ଉତ୍ସବଙ୍କର ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଉତ୍ସବଙ୍କୁ ପ୍ରଶାମ କରିଛନ୍ତି । ସନ୍ତୁକବି ତୁଳସୀଦାସ ମଧ୍ୟ ରାମଚରିତ ମାନସର ଆରମ୍ଭରେ ଲେଖିଛନ୍ତି-

ଭବନୀ ଶଙ୍କରୌ ବନ୍ଦେ ଶ୍ରୀବିଶ୍ଵାସ ରୂପିଶୋ । ଯାଉ୍ୟାଂ ବିନା ନ ପଶ୍ୟନ୍ତି ସିନ୍ଧାଃ ସ୍ଵାନ୍ତ୍ରମୀଶ୍ଵରମ୍ ॥

ଶ୍ରୀବିଶ୍ଵାସର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଭବନୀ ଓ ଶଙ୍କର ଉତ୍ସବଙ୍କର ବନ୍ଦନା କରିଛନ୍ତି ସନ୍ତୁତ ତୁଳସୀଦାସ । ତେଣୁ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଓ ବିଚାରରେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଉତ୍ସବଙ୍କର ମହିତ୍ୱ ସମାନ ।

କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟ, ଯଜ୍ଞ ଅଥବା ପୂଜାନୁଷ୍ଠାନ ଇତ୍ୟାଦି କେବଳ ମାତ୍ର ପୁରୁଷ ଏକାକୀ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଉତ୍ସବେ ମିଶିକରି ହିଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । କାରଣ ନାରୀ ବିନା ପୁରୁଷ ଅପୂର୍ବ । ଆମର ଦର୍ଶନନୁସାରେ ଜାବନ ହେଉଛି ଏକ ଯଜ୍ଞ । ଉତ୍ସବତରିତାର ଦୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଅନୁସାରେ ଯଜ୍ଞ କର୍ମଦ୍ୱାରା ସମ୍ବନ୍ଧ । କର୍ମ ହିଁ ପ୍ରକୃତରେ ଧର୍ମ ଏବଂ ଏ ପ୍ରକାରର ଜୀବନ ଯଜ୍ଞରୂପୀ । ଧର୍ମ ସମାଦନରେ ଯେଉଁ ନାରୀ ସହଯିକା ତାକୁ ପନ୍ଥୀର ଆଖ୍ୟା ଦିଆ ଯାଇଥାଏ । । ଯଜ୍ଞ ସହ ଯିଏ ସଂପୃକ୍ତ ସିଏ ହିଁ

With Best Compliments From:

MANORANJAN (MANOJ) PANDA
Textile Designer

RIDDHI SILK ARTS

The Trend of Designs

Mob. : +9193231 66645 E-mail : riddhisilkarts@gmail.com
B-36, Bldg., No. 1, 'A' wing, 1st Floor, Mittal Ind. Estate,
Andheri (E), Mumbai - 400 059.

With Best Compliments From:

S. K. Sahu
Proprietor
9821435642

|| **KONARK** ||
Estate consultancy

Total Property Solution
Buy / Sale / Lease

Kaveri Commercial Premises,
Office No.206,Near Holiday Inn Hotel,
Sakinaka, Andheri (E), Mumbai - 400 072.

Off. : (022) 49703557
E : konarkakpremises@gmail.com
E : konarkproperties2017@gmail.com

ପନ୍ଥୀ । ଜୀବନ ଯଞ୍ଜରୂପୀ ଧର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ପନ୍ଥୀ ଧର୍ମପନ୍ଥୀ । ଆମର ବିଚାରରେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ପରିଷରର ପରିପୂରକ । ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ବିନା ଅପୂର୍ବ । କେବଳ ଶରୀର ଭେଦରେ ଭିନ୍ନତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଶାରୀରିକ କ୍ଷମତା ଅନୁସାରେ ଓ ଶାରୀରିକ ସ୍ଵଭାବାନୁସାରେ କର୍ମର ବିଭାଜନ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରେ ମିଶି ସୃଷ୍ଟିର କଳ୍ୟାଣ ପାଇଁ ହିଁ କାର୍ଯ୍ୟରତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଏସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଆମର ଦର୍ଶନ ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାମ୍ବୁ ଅଟେ । ଏକାମ୍ବୁ ଦର୍ଶନ ଓ ଏକାମ୍ବୁ ସଂସ୍କୃତି, ଯାହା କି ବିଜ୍ଞାନ ସନ୍ଧତି । ବହୁ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ କାର୍ଲିପର୍ଶ୍ଚାରେ ସ୍ବାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ କହିଥୁଲେ - Not a single particle can move without taking the whole universe with itself. ଏଥରୁ ଏହା ସଂସ୍କୃତରେ ପ୍ରମାଣିତ ଯେ, ଜଗତ ହେଉଛି ଏକଭର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଆମେ କେବଳ ତାକୁ ଭିନ୍ନତାର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଥାଉ । ଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭଗିନୀ ନିବେଦିତାଙ୍କର ଉତ୍କ୍ରମ ମଧ୍ୟ ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ, - ‘Here diversity is celebrated’ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏଠାରେ ବିବିଧତାର ଉତ୍ସବ ପାଲିତ ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ବିବିଧତା ଏକଭର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଏହାହିଁ ସୃଷ୍ଟିର ବୈଚିତ୍ର୍ୟ । ତେଣୁ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଏହି ବୈଚିତ୍ର୍ୟର ଅଙ୍ଗ କେହି କାହାଠାରୁ ଭିନ୍ନ ନୁହୁନ୍ତି ବା କେହି କାହାଠାରୁ କମ୍ବ ବେଶ ମଧ୍ୟ ନୁହୁନ୍ତି, ବରଂ ପରିଷରର ପରିପୂରକ ।

ଭାରତବର୍ଷରେ ନାରୀଙ୍କୁ ସର୍ବାଧିକ ମହତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏଠାରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ - ଯତ୍ତ ନାର୍ୟସ୍ତୁ ପୂଜ୍ୟତ୍ଵେ ରମନ୍ତେ ତତ୍ତ୍ଵ ଦେବତାଃ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁଠାରେ ନାରୀମାନଙ୍କର ପୂଜା କରାଯାଏ ସେଠାରେ ଦେବତାମାନେ ବାସ କରିଥାନ୍ତି । ବୈଦିକ ଯୁଗରୁ ଅଦ୍ୟାବଧୁ ଭାରତରେ ନାରୀପ୍ରତି ରହିଅଛି ଆତ୍ୟକ୍ରିକ ସମ୍ବାନର ଭାବ । ଭାରତ ଭୂମିକୁ ଦେବଭୂମି ଓ ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଭାବରେ ଆଖ୍ୟାୟିତ କରାଯାଇଛି । କାରଣ ଭାରତରେ ନାରୀଙ୍କୁ ପୂଜାସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇଛି । ଭାରତରେ ନାରୀ ପୂଜା ସ୍ଥାନରେ ଥିବାରୁ ଭାରତବର୍ଷ ଦେବତାମାନଙ୍କର ବାସସ୍ଥାନରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଇଛି । ତେଣୁ ଦେବଭୂମି ଓ ପୁଣ୍ୟଭୂମି ଶବ୍ଦର ପ୍ରଯୋଗ ଭାରତବର୍ଷ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ।

ବୈଦିକ ଯୁଗ ପ୍ରତି ଆଲୋକପାତ କଲେ ଗାର୍ଣ୍ଣି, ମୌତ୍ରେୟୀ, ଲୋପାମୁଦ୍ରା, କତ୍ୟାୟନୀ ଇତ୍ୟାଦି ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଦୁଷୀ ନାରୀମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ରାବଳୀ ସମ୍ମର୍ଖ ଆସିଥାଏ । ପୌରାଣିକ ଯୁଗର ସୀତା, ସାବିତ୍ରୀ, ଅନସ୍ତୁତୀ, ଅହଲ୍ୟା, ଦ୍ରୋପଦୀ ଆଦି ଅନେକ ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ରାବଳୀ ସମାଜ ପାଇଁ ଶୁଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରେରଣାର କେନ୍ଦ୍ରରେ ପରିଣତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଐତିହାସିକ ଯୁଗର ଝାନସୀରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଲୀ, ଅହଲ୍ୟା ଦୁର୍ଗାବତୀ, ରାଣୀ ଶୁକଦେଇ ଇତ୍ୟାଦି ବାରାଙ୍ଗନମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର ସଦାସର୍ବଦା ସମାଜ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ସ୍ଥୋତ୍ର । ଆଜିର ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ନାରୀ ଘରକୋଣରେ ଲୁଚି ନ ରହି ସମାଜ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରିକି ପୋଲିସି ବିଭାଗ ତଥା ମିଲିଟାରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବେଶ କରିଛନ୍ତି । କଳା, କ୍ରୀଡ଼ା, ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷେତ୍ର ଏଭଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳାମାନେ ପ୍ରବେଶ କରି ନିଜର ସ୍ଥାନକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଥିବାର ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ଭାରତରେ ଗଣିକା ର ଦର୍ଶନକୁ ମଧ୍ୟ ଶୁଭ ଦର୍ଶନ ବୋଲି ଧରାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ମଙ୍ଗଳାଷ୍ଟକ ବୋଲିବା ସମୟରେ ଗଣିକା ଶବ୍ଦର ଉଲ୍ଲେଖ ମଧ୍ୟ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଏପରିକି ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟରେ ଗଣିକା ଘରର ମାଟି ମଧ୍ୟ ଅଶ୍ୟାରିଥାଏ । ଭାରତବର୍ଷର ସବୁଠାରୁ ବିଶେଷତା ହେଉଛି ନାରୀ ପ୍ରତି ଥିବା ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ, ଯାହାକି ମାତୃଭର ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ । ନାରୀ ଜାତିକୁ ‘ମା’ର ସ୍ଥାନରେ ଶୁଦ୍ଧିର ମଧ୍ୟରେ ଏକାଶରେ ଦେଖୁଥିବା କାରଣରୁ ଛୋଟଖିଅ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଆମେ ‘ମା’ ବୋଲି ଶବ୍ଦ ପ୍ରଯୋଗ କରିଥାଉ । ଜନ୍ମ ନେଇଥିବା ଶିଶୁଟି ପ୍ରଥମେ ମାଆ ର ମୁହଁରୁ ହିଁ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିଥାଏ । ତେଣୁ ମା ମୁହଁରୁ ଯେଉଁ ଭାଷା ପିଲାଟି ଶୁଣିଲା ସେହି ଭାଷାକୁ ତାର ମାତୃଭାଷା ରୂପେ ଆଖ୍ୟାୟିତ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ପିତ୍ରଭାଷାର ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ । ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ପରିଗୋ, ଦମ୍ପତୀ ଇତ୍ୟାଦି ଶବ୍ଦର ପ୍ରଯୋଗ ହୋଇଥାଏ ।

ପିତ୍ରରୌ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ ହେଲା - ମାତାତ ପିତା ଚ ପିତ୍ରରୌ । ଦମ୍ପତୀ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାସ ବାକ୍ୟ ହେଲା - ଜାଯା ଚ ପତି ଚ

ଦିଲ୍ଲିତୀ ।

ତେଣୁ ବ୍ୟାସ ବାକ୍ୟର ଆରମ୍ଭରେ ପ୍ରଥମେ ମାତା ଓ ପରେ ପିତା, ପ୍ରଥମେ ଜାଯା ଓ ପରେ ପତି ଶବର ପ୍ରଯୋଗ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଏତଙ୍କି ଭାବରେ ନାରୀ ଜାତିକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି ।

ନାରୀ ମାନଙ୍କର ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯଦି ବିଚାର କରିବା ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ସ୍ଵର୍ଗବର ସଭାରେ ବର ଚନ୍ଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ସେମାନଙ୍କର ଥିଲା । ସ୍ଵର୍ଗବର ସଭାରେ କନ୍ୟା ନିଜେ ପତି ବରଣ କରୁଥିଲା । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମନୁସ୍ତତିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବିଷୟକୁ ମଧ୍ୟ ଧାନ ଦେବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ମନୁସ୍ତତିର ନବମ ଅଧ୍ୟାୟର ୯୦ତମ ଶ୍ଲୋକରେ ଲେଖାଯାଇଛି ଯେ -

ତ୍ରୀଣିବର୍ଷାଶ୍ୟଦୀଷେତ କୁମାର୍ୟତୁମତୀସତୀ । ଉତ୍କଳ୍ପୁ କାଳାଦେତ୍ସ୍ନାତ୍ ବିଦେତ ସଦୃଶଂ ପତିମ୍ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଈଥିଟି ବିବାହଯୋଗ୍ୟ ବୟସରେ ଉପନାତ ହେବା ପରେ ଣା ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବ । ଯଦି ଉତ୍କଳ୍ପୁ ସମୟାବଧି ଭିତରେ ତାର ବାପା ବିବାହ କର୍ମ୍ୟ ସମ୍ମନ କରି ନ ପାରିଲେ ତେବେ ଈଥ ନିଜ ଜଙ୍ଗା ଅନୁସାରେ ପତି ବରଣ କରି ପାରିବ । ଏତେଦୂର ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ନାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଥିଲା ।

ଆମର ଏଠାରେ ଗୃହିଣୀକୁ ଗୃହର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଅପମାନିତ କରି ଘରୁ ବାହାର କରି ଦେବାରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ବଳଭଦ୍ରଙ୍କୁ ୧ ୨ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନାହାରରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ବୋଲି ବଳରାମ ଦାସ କୃତ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ଘରର ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ସନ୍ନାନର ସହ ଜୀବନ ବ୍ୟତୀତ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଭାରତରେ ଘରେ ଓ ବାହାରେ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ଅତୀତରେ ନାରୀମାନେ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କରିବା ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର ବହୁଳ ଉଦାହରଣ ପୁରାଣ ତଥା ଲଭିତାଏ ଲଭ୍ୟାଦିରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଦଶରଥଙ୍କୁ ଦେବାସୁର ସଂଗ୍ରାମରେ ତାଙ୍କର ପନ୍ଥୀ କୌକେନ୍ଦ୍ରୀ ସହାୟତା କରିଥିଲେ । ଭଗବାନ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପନ୍ଥୀ ସତ୍ୟଭାମା ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ଯୁଦ୍ଧଯାତ୍ରାରେ ଯାଇଥିଲେ । ରାଣୀ ଦୁର୍ଗାବତୀ ଓ ଖାନସାରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କର ବୀରତ୍ୱ ଯୁଗ ଯୁଗ ପାଇଁ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣାକ୍ଷରେ ଲିପିବନ୍ଧ ହୋଇ ରହିବ । ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇଙ୍କର ସେନା ବାହିନୀରେ ଗୋଟିଏ ନାରୀ ନାରୀମାନଙ୍କର ବାହିନୀ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଯାହାର ନେତୃତ୍ବ ନେଉଥିଲେ ଝଳକାରୀ । ତାହାର ଅନୁସରଣ କରି ନେତାଜୀଙ୍କର ଆଜାଦିଦ୍ଵିଷ୍ଟ ଫୌଜରେ ମହିଳା ସୈନିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାଣୀ ଖାନସୀ ରେଜିମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । କଳିଙ୍ଗ ଯୁଦ୍ଧର ସେନାନେତ୍ରୀ କାରୁବାକୀ ଓ ରାଣୀ ଶୁକ୍ରଦେଇଙ୍କର ବୀରତ୍ୱର ଗାଥା ଅବିସ୍ମରଣୀୟ । ମେଘାତ୍ମିନିସଙ୍କର ଭାରତ ବିବରଣୀ ଅନୁସାରେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତମୌର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସଂରକ୍ଷିକାମାନେ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଳଶାଳିନୀ ଥିଲେ । କାଳିଦାସ କୃତ ଅଭିଜ୍ଞାନ ଶାକୁତ୍ତଳମ ନାଟକର ବର୍ଣ୍ଣନାନୁସାରେ ରାଜ୍ଞୀ ଦୁଷ୍ଟ୍ୟ ଶଶୀଶ ଧାରଣ କରିଥିବା ଯବନୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିବେଶିତ ହୋଇ ମୃଗୟା ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଭାରତୀୟ ନାରୀମାନେ ବୀରତ୍ୱରେ କେବେବି କମ ନଥିଲେ । ଏହିଭଳି ଭାବରେ କୌଣସି ବି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଭାରତୀୟ ନାରୀର ମହତ୍ଵ କୌଣସି ବି ଦୃଷ୍ଟିରୁ କମ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଭାରତରେ ନାରୀ ପୂଜାର ଯୋଗ୍ୟା, ଏବଂ ନାରୀର ପୂଜା ଏଠାରେ ହେଉଥିବାରୁ ଭାରତ ଦେବତାମାନଙ୍କର ବାସସ୍ଥଳୀ । ସେଥୁପାଇଁ ଭଗବତ୍ପ୍ରାଚୀତାର ଦଶମ ଅଧ୍ୟାୟର ୩୪ତମ ଶ୍ଲୋକର ଦ୍ୱିତୀୟ ଧାତିରେ ନାରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲିଖ୍ନିତ ହୋଇଛି -

“କୁର୍ରୀୟ ଶ୍ରୀବର୍ବାକ୍ ଚ ନାରୀଶାଂ ସ୍ଵତିର୍ମେଧା ଧୃତିଷ୍ଠିତା” । ଅର୍ଥାତ୍ ଭଗବାନ କହୁଛନ୍ତି - ମୁଁ ନାରୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ କୁର୍ରୀୟ, ଶ୍ରୀ, ବାଣୀ, ସୃତି, ମେଧା, ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ କ୍ଷମା ଭାବରେ ବିଦ୍ୟମାନ । ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଲଭ୍ୟାଦି ଗୁଣ ଯାହା ଭିତରେ ରହିବ ସେ ତ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପୂଜାର ଯୋଗ୍ୟା ଏବଂ ଏ ସବୁ କାରଣରୁ ଭାରତରେ ନାରୀ ‘ମା’ ରୂପେ ପୂଜନୀୟା । କାରଣ ‘ମା’ କହିଲେ ଯାହା ବୁଝାଯାଏ କେବଳ ତାରି ଭିତରେ ହେଁ ଏ ସବୁ ଗୁଣାବଳୀ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେବା ସ୍ଵାଭାବିକ, ଏବଂ ‘ମା’ ସଦା ସର୍ବଦା ପୂଜାର ଯୋଗ୍ୟା ।

ଯଦି ଆଉ ଗୋଟୋଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରିବା ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁରୁଷର ପ୍ରଗତିରେ ଗୋଟିଏ ନାରୀର ପ୍ରେରଣା ହିଁ ବିଦ୍ୟମାନ । ସେ ହୁଏତ ‘ମା’, ଭରିନୀ ବା ଜାୟା କୌଣସି ବି ରୂପରେ ହୋଇପାରେ ଯି ଏକି ସଦାସର୍ବଦା ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ କରି ଆସିଛି । ଅତୀତର ଜତିହାସର ରୋମାନ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ଵତଃ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଅଛି ।

ଆମେ ପୂଜା କରୁଥିବା ଭଗବାନ ରାମ ଓ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନ ଭାବରେ ଗତିତୋଳିବା ପାଇଁ ମାତା କୌଣସିଆ ଓ ମାତା ଯଶୋଦାଙ୍କର ଯୋଗଦାନ ଅତୁଳନୀୟ । ଛତ୍ରପତି ଶିବାଜୀ ମାହାରାଜାଙ୍କ ପରି ଅପ୍ରତିହତ ବୀର, ମାତା ଜୀଜାବାଜଙ୍କ କାରଣରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ । ସ୍ଵାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ, ମାତା ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ଦେବୀଙ୍କର ଅବଦାନ । ଖୁଦିରାମ ବୋଷଙ୍କର ମାଙ୍କର ପଦେ କଥା ତାଙ୍କର ଜୀବନର ଧାରାକୁ ହିଁ ବଦଳାଇ ଦେଇଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମେ ଯଦି ଦେଖିବା ତେବେ ବ୍ୟକ୍ତିର ନିର୍ମାଣ ପଛରେ ମାଆର ଭୁମିକା ସର୍ବାଗ୍ରେ । ମା କାରଣରୁ ହିଁ ପରିବାରର ସ୍ଵର୍ଗ । ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାରତବର୍ଷର ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀକୁ ଏକ ଅତୁଳନୀୟ ଅବଦାନ । ଏହି ପରିବାର ହିଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ମାଣର ଅଦ୍ୟତାୟ କେନ୍ଦ୍ର, ଏବଂ ପରିବାରର ଆଧାର ‘ମା’ । ସର୍ବଂସହା ‘ମା’ ତାର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଜୀବନକୁ ଏହି ପରିବାର ପାଇଁ ଉଷ୍ଣଗ୍ରେ କରିଦେଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ନାରୀର ପ୍ରାଣ ହେଉଛି ତାର ପରିବାର । ଏକାମ୍ବତାର ଦୃଷ୍ଟି ବ୍ୟକ୍ତିଭିତରେ ପରିବାର କାରଣରୁ ହିଁ ବିକଶିତ ହୋଇଥାଏ । ପରିବାରରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏହି ଏକାମ୍ବ ଦୃଷ୍ଟି କ୍ରମଶାସନ ବିଶାଳତା ଆତକୁ ଗତି କରି ପରମାମାଙ୍କ ଭିତରେ ବିଲୀନ ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କ୍ଷୁଦ୍ରତାରୁ ବିଶାଳତା ଆତକୁ ନେଇଯାଇ ପରମାମାଙ୍କ ସହ ଯୋଡ଼ିବାର ମାଧ୍ୟମ ହେଲା ପରିବାର । ପରିବାର କାରଣରୁ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ ବ୍ୟକ୍ତିଭିତରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ପରିବାର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସବୁ ପ୍ରକାରର ସଂଦାର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଯାହାକି ତାର ବ୍ୟକ୍ତିଭିତ ବିକାଶରେ ଅତିମାତ୍ରାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ଏବଂ ଏ ସବୁର ମୂଳ ‘ମା’ । ମା କାରଣରୁ ହିଁ ପରିବାର ଅନ୍ତିତ । ଯଦି ‘ମା’ ନାହିଁ ତେବେ କିଛି ନାହିଁ ।

ବେଳିଫ୍ଟିତେନ୍ ଓ ଡେଭିଡ୍ ବ୍ରେନ୍କେନହାର୍ ନାମକ ୨ ଜଣ ବିଦେଶୀ ଲେଖକ ପରିବାରର ମହିଳା ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ପୁଷ୍ଟକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ବେଳିଫ୍ଟିତେନ୍ Second Ltaze ନାମକ ପୁଷ୍ଟକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ- “ପରିବାରର ମୂଲ୍ୟକୁ ନ ବୁଝି ସ୍ବୀ ମୁକ୍ତିର ଆନ୍ଦୋଳନ ବିଷଳ ବା ମଳ୍ୟହୀନ” । ସେହିଭଳି ଭାବରେ ୧୯୯୮ ରେ ଡେଭିଡ୍ ବ୍ରେନ୍କେନହାର୍ ତାଙ୍କର ପୁଷ୍ଟକ The Father-less America ରେ ପ୍ରାୟ ଅନୁରୂପ କଥାର ହିଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ସେ ସମୟର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନୁୟାରେ ୪୭ % ଲୋକଙ୍କର ବାପା ନାହାନ୍ତି । ପରିବାର ନ ଥିବା କାରଣରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୁର୍ଦଶା ଅନାଥ ସଦୃଶ । ସେମାନେ ନିଜର ଜୀବନକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ମଣ୍ୟ ନାହାନ୍ତି । ୨୦୦୭ ମସିହାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅନୁୟାୟୀ ପଠନରତ ଆମେରିକାୟ ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଶତକତା ୩୦ ଭାଗ ହେଉଛନ୍ତି ପିତୃମାତୃହୀନ । ସେମାନଙ୍କର ପରିବାର ନାହିଁ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ସେମାନଙ୍କର ପରିବାର ଥିବ କିମ୍ବା ନାହିଁ ସେ ବିଶ୍ୟରେ ସେମାନେ ଚିନ୍ତିତ ଓ ସହିତାନ । ଆମେରିକାରେ ଟଷ୍ଟର ହେଉଥିବା ପ୍ରତି ୨୦ ପିଲାରେ ୧୨ ଜଣ ଭାରତୀୟ ବଂଶୋଭବ । କାରଣ ସେମାନେ ପରିବାରରେ ରହୁଛନ୍ତି । ପରିବାର ସେମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଉଛି । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତତାର ସହ ପାଠ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନ କରିଥାନ୍ତି । ଆମେରିକାରେ ପରିବାର ନ ଥିବା କାରଣରୁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର ଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ । ତେଣୁ ସେଠାରେ ବିବାହିତ ଦମ୍ପତ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଲୁହାଯାଉଛି ଯେ, ତୁମେମାନେ ୪ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛାତପତ୍ର ନ ଦେଇ ଏକାଠି ରୁହ, ତୁମର Income Tax ଆମେ ଛାତ କରିଦେବୁ । ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁ ବିଶ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି ପରିବାର ବୋଲି ଆଜିର ଦିନରେ ପୃଥିବୀବାସୀ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଲେଣି । ପରିବାର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ନାହିଁ ଜିନିଷ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଯାହାକି ତା ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ମଧ୍ୟ । ତାହା ହେଲା ପରିଚିତି, ସୁରକ୍ଷା ଓ ଭାବାମୂଳକ ଏକାମ୍ବତା (Identity, Security and Solidarity) । ଏ ନାହିଁ ବିନା ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିଭିତ ବିକାଶ ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରାୟ । ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସେହି, ଶୁଭା, ସୁରକ୍ଷା ଜତ୍ୟାଦି ସବୁକିଛି ପରିବାରରୁ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥାଏ । ଏ ଦୁଷ୍ଟିରୁ ପରିବାର ହେଉଛି ସବୁ ବିଶ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ । ଆଜି ସର୍ବାଧିକ Per Capita Income ସିଦ୍ଧେନର । କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ପ୍ରତି ଏକ ଲକ୍ଷରେ ୨୪ ଜଣ ନାରୀଙ୍କର ବଳାକ୍ରାର ହେଉଛି, ଯାହାକି ପୃଥିବୀରେ ଦ୍ୱିତୀୟ । ଏହୁଷ୍ଟିରୁ

ବିଶ୍ୱରେ ଅଷ୍ଟେଲିଆ ପ୍ରଥମ। ସେଠାରେ ପ୍ରତି ୧ ଲକ୍ଷରେ ୭୪ ଜଣଙ୍କର ବଳାକ୍ତାର ହେଉଛି। ଆମେରିକାରେ ପ୍ରତି ୧ ଲକ୍ଷରେ ଏ ସଂଖ୍ୟା ୨୭ ଓ ଭାରତରେ ପ୍ରତି ୧ ଲକ୍ଷରେ ଏହାର ସଂଖ୍ୟା ୧.୮ ଜଣ ଅଟେ। ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଭାରତର ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ୧.୮ ମଧ୍ୟ ଭାରତରେ ନ ହେବା ଉଚିତ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଆମେ ଚାହୁଁ ନାହୁଁ । ତେଣୁ ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହିଁ ଏ ସମସ୍ତ ଅବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସଜାତି ପାରିବ ।

ଭାରତରେ ଚତୁର୍ବିଧ ପ୍ରବୁଷାର୍ଥର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଚତୁର୍ବିଧ ପ୍ରବୁଷାର୍ଥ (ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ, କାମ ଓ ମୋକ୍ଷ)କୁ ପରିବାର ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ସଠିକ ଦିଶାରେ ଯାଇ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାୟ କରି ପାରିବ । ପରିବାର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସାମାଜିକ ବ୍ୟକ୍ତିଭ୍ୟରେ ପରିଣତ କରେ । ସାମାଜିକ ହେବାର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିବାରରୁ ହିଁ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥାଏ । ବ୍ୟବହାରିକ ଜ୍ଞାନ ପରିବାରରୁ ବିକଶିତ ହୋଇଥାଏ । ପରିବାର କାରଣରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ରହିଥାଏ । ପରିବାର କାରଣରୁ ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଆଧାରରେ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିଭ୍ୟ ବିକାଶ ହୋଇଥାଏ । ପରିବାର କାରଣରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଭିତରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଧ ଆଦି ବିବିଧ ଗୁଣାବଳୀର ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥାଏ । ଏବଂ ଏହି ପରିବାରର ମୂଳାଧାର ମା । ମା କାରଣରୁ ହିଁ ପରିବାର ନିର୍ମାଣ ହୁଏ । ମାର ମାତୃଭ୍ୟ ପରିବାରକୁ ଏକ କରି ଯୋଡ଼ି ରଖିଥାଏ । ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ଗୁଣାବଳୀର କାରଣ ମା । ମା ତାର ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଶିଖାଇବା ସହ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଧର ଆଧାରରେ ଚତୁର୍ବିଧ ପ୍ରବୁଷାର୍ଥ ପ୍ରାୟ ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ କରାଇଥାଏ, ଯାହାକୁ କୁହାଯାଏ ମୋକ୍ଷ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଧ ହେଲା ଧର୍ମ । ତେଣୁ ଧର୍ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ସମାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପରିବାର ଓ ଏ ପ୍ରକାରର ପରିବାର ପାଇଁ ମାତୃଭୂପ୍ରେସ୍ ଭାରତୀୟ ନାରୀର ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଭାଷା, ସ୍ଵଧୂଷିତଙ୍କୁ ଧର୍ମ ରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ଦାହରଣ ଛଳରେ କହିଥିଲେ ଯେ, ମଧ୍ୟ ରାତ୍ରରେ ଶୋତଶୀ ସୁନ୍ଦରୀ ରମଣୀ ଚିଏ ଯଦି ଅଳକାର ବିମଣ୍ଟିତା ହୋଇ ନିର୍ବିଦ୍ଧରେ ରାଜ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଯାଇ ପାରିବ ତେବେ ତାହାହିଁ ହେବ ପ୍ରକୃତରେ ଧର୍ମ ରାଜ୍ୟ । ଏ ପ୍ରକାର ଧର୍ମ ରାଜ୍ୟ ନିର୍ମାଣରେ ଭାରତୀୟ ନାରୀର ହିଁ ମହତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

ଆଜିର ଦିନରେ ବିଶ୍ୱରେ ଦେଖା ଯାଉଥିବା ଅସନ୍ତୁଳିତ ସାମାଜିକ ହ୍ରୁତିକୁ ସୁଧାରିବା ସହିତ ବିଶ୍ୱତାପାଇନ (Global Worm-ing) ଆତଙ୍କବାଦ, ଅସହିଷ୍ଣୁ ଆସୁରିକ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଲତ୍ୟାଦିର ନିରାକରଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଶ୍ୱର କଲ୍ୟାଣର ମାର୍ଗ ଭାରତବର୍ଷରେ ବିଦ୍ୟାମାନ । ଏ ସବୁ ସମସ୍ୟାର ଏକ ମାତ୍ର ଉଭର ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ପରିବାର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସଂଧାରିତ କରି ସମେଦନଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିଭ୍ୟରେ ପରିଣତ କରାଇବା ସହ ତାକୁ ବିଶ୍ୱ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ କରାଇଥାଏ । ପରିବାର ହେଉଛି ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରଥମ ପାଠଶାଳା, ଯେଉଁଠାରେ କି ସେ ଏ ସବୁ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ସମୟ ବିଶ୍ୱରେ ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତିକଳନ ଆଜିର ଦିନରେ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ଏହି ପରିବାରର ମୂଳ ହେଉଛନ୍ତି ମାତୃଶକ୍ତି ରୂପୀ ଭାରତୀୟ ନାରୀ । ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଏ ଯେ, “ମା ହେଲେ ପାଠୋଇ ଦେଶ ଯିବ ଆଗେଇ” । ମାତୃଭ୍ୟ ଅର୍ଥ ନୁହେଁ କେବଳ ପିଲାଙ୍କୁ ଲାଳନ ପାଳନ କରିବା । ମା ହେଉଛି ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଦୁର୍ଗା ଓ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ ପ୍ରତୀକ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଦୁର୍ଗା ଓ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କର ଗୁଣାବଳୀର ଅବତାରଣା ମା ତାର ସନ୍ତାନ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିବାର ଭିତରେ କରିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିଥାଏ, ଯଦ୍ୱାରା ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନ ବିକଶିତ ହେବା ସହ ବିଶ୍ୱ କଲ୍ୟାଣର ମାର୍ଗ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶନ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ।

ସର୍ବେ ଭବନ୍ତୁ ସୁଖନମନ୍ତ ସର୍ବେସନ୍ତୁ ନିରାମଯାଃ । ସର୍ବେ ଭଦ୍ରାଣି ପଶ୍ୟନ୍ତୁ ମା କଣ୍ଠିତ ଦୃଷ୍ଟିଭାଗ ଭବେତ ॥ ।

Ajay Das
Co-Founder

GUNDICHA PHARMACEUTICALS PRIVATE LIMITED

Corporate Office:

405, D-Wing, 4th Floor,
Kailash Industrial Complex,
Hiranandani Link Road,
Next to Kailash Business Park,
Vikhroli (West), Mumbai - 400079,
Maharashtra, INDIA

📞 + 91 93232 56789
🌐 www.gundichapharma.com
✉ marketing@gundichapharma.com

With Best Compliments From:

Bhupat Patel
+91 9322658861

KRISH GROUP

19, Bhushan Heritage, Padma Nagar, Chikuwadi,
Borivali (W), Mumbai - 92.
Email : bhupatbhadiyadra@yahoo.com

Tel.: 2605 9242

Mob.: 9619009600

SUNITI ENTERPRISES

DISTRIBUTORS FOR SCHOOL SHOES

MONDAY TO SATURDAY 11:00 am TO 07:00 pm

Aquaguard
Clear - Pure - Safe

MUSTANG
SCHOOL & SPORTS WEAR

Attractive December
Christmas Offer

Buy Disney
Bags

Buy Acquaguard
Water Bottles

Also available Socks &
Shoes for Pre-Primary Kids

Great Discount on Certain
brands of School Shoes

Ashirwad Building, Gr. Flr., Junction of Tilak Road & Tagore Road,
Behind Asha Parekh Hospital, Near Lakshmi Narayan Temple, Santacruz (W), Mumbai - 54.

www.schoolessentials.in

[www.facebook.com
schoolessentialsmumbai](https://www.facebook.com/schoolessentialsmumbai)

WinGlaze is Expert of all
Façade Envelope System and
Specialist in the Followings:

Aluminium Windows & Doors

Structural Glazing

Aluminium Curtain Wall

Aluminium Composite Cladding

Spider / Frameless Glazing

Skylight/Domes/Canopies

Frameless & Balustrade Railing

Dry Wall Cladding & Al. False Ceiling

STRUCTURAL GLAZING

SLIDING WINDOW

CASEMENT WINDOW

GLASS RAILING

GLASS CANOPY

WinGlaze Corporation

Shop No. 4, Ground Floor, Grit Garden CHS Ltd., G. M. Road, Opp. Indian Oil Nagar,
Govandi (W), Mumbai- 400043. Email – info@winglaze.in | Website – www.winglaze.in +91 9769612251

ଆଦର୍ଶ ଭାରତୀୟ ପରିବାର

- ଶ୍ରୀ ଶିବନାରାୟଣ ସିଂହ

ବିଶ୍ଵକୁ ଭାରତର ଅନେକ ଅବଦାନ ରହିଛି । ଭାରତର ଅନ୍ୟତମ ବିଶେଷତ୍ବ ହେଉଛି ଏହାର ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଭାରତୀୟ ସମାଜ ଜୀବନରେ ପରିବାରର ସ୍ଥାନ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ, କାରଣ ଏହା ହେଉଛି ଅନ୍ୟତମ ସଂଦ୍ରାରକେନ୍ଦ୍ରୀ । ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଗଣ ଆଦର୍ଶ ସମାଜ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ସଂଦ୍ରାର ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରିଥିଲେ ତାହା ପରିବାର ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ବୃଦ୍ଧ ଠାରୁ ନେଇ ଶିଶୁଯାଏ ସମୟଙ୍କର ଏକତ୍ରିତ ଓ ସମନ୍ଵିତ ସ୍ବରୂପ ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ପରିବାର । ପରିବାରରେ ଅଧିକାର ନୁହେଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଭାବନା ଥାଏ, କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନରେ ଅନ୍ୟର ଅଧିକାର ନିହିତ । ଯେପରି ଛୋଟମାନେ ବଡ଼ଙ୍କ ସେବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ପାଳନକୁ ନିଜର ପରମଭାଗ୍ୟ ଭାବନ୍ତି ସେହିପରି ବଡ଼ମାନେ ଛୋଟମାନଙ୍କ ଅଭିଭୂତି ଓ ସୁସଂଦ୍ରାରକୁ ନିଜର ବଡ଼ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନେ କରନ୍ତି । ପ୍ରେମପୂର୍ବକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନର ଭାବନା ଯୋଗୁଁ ପାରିବାରିକ ଦାୟିତ୍ବ ବୋଲ୍ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ମିଳେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବରିଷ୍ଟ ନିଜ ଠାରୁ କନିଷ୍ଠଙ୍କ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କନିଷ୍ଠ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଙ୍କ ଉପରେବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି । ଯଦିଓ ବରିଷ୍ଠଙ୍କ ନିଷ୍ଠାରୁଙ୍କୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଏ, ବିଶେଷକରି ପରିବାର ମୁଖ୍ୟଙ୍କର, ତଥାପି କନିଷ୍ଠଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଓ ମତାମତ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ସମୁଚ୍ଚିତ ଦୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରାଯାଏ ।

ପରିବାରରେ ନାନା ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଥାଏ, ଯଥା- ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ, ଗୃହ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷା, ସମାଜରେ ବ୍ୟବହାର ଇତ୍ୟାଦି । ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ନିଜ କ୍ଷମତା ଓ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁସାରେ କୌଣସି ନା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ବର କୌଣସି ଲିଖିତ ଆଦେଶ ନଥାଏ । ଦାୟିତ୍ବ ନିର୍ବାହ ନ କଲେ ଦଶ୍ଵବିଧାନ ନଥାଏ । ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହାର ରୁଚି ତାକୁ ସହଜରେ ଓ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ କରେ, ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଲେ ରୁଚି ନଥିବା କାମ ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ପଛମ୍ୟା ଦିଏନାହିଁ । ଏହାକୁ ସେ ନିଜ ମନରୁ କରେ, ବିନା ଚାପରେ କରେ କରେ ଓ ଆହୁଗୋରବ ପୂର୍ବକ କରେ । କାରଣ ଯେଉଁଠି କାମ ସେଇଠି ଆମେ ଏହି ଭାବନା ଥାଏ । ପରିବାରର ଦୁଇ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ ଓ ଗୃହ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଘରର ଏହି ଦୁଇ କର୍ମକୁ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ବିନା ସର୍ବରେ କରନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ପୁରୁଷବର୍ଗ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କଥା ବୁଝିଥିବା ବେଳେ ମହିଳାବର୍ଗ ଘରର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଧାର୍ମିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାମାଜିକ ସମୟ ନିର୍ବାହରଦାୟିତ୍ବ ନେଇଥାନ୍ତି । ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସାମର୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ମାତ୍ର ଫଳ ଉପଭୋଗରେ ସମାନତା ଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଉପାର୍ଜନ କ୍ଷମତା ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ଆମର ପୃଥକ ସଞ୍ଚାର ଚିନ୍ତା କରାଯାଏ ନାହିଁ । ପରିବାରରେ ସମ୍ମିଳିତ ଆୟ ଓ ଭରଣପୋଷଣ ହେତୁ ଆବଶ୍ୟକତାନୁସାରେ ବିତରଣର ସର୍ବୋତ୍ତମା ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିକଶିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଭାରତୀୟ ପରିବାର ସଙ୍କୋଚନ ନୁହେଁ ବିଷ୍ଟାରର ପ୍ରତୀକ । ଆମ ଏଠାରେ ସମୟବାଚୀ ଯେତେ ପଦ ରହିଛି ତାହା ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ନାହିଁ । ଆମକୁ ଜଂରାଜୀ ପରି ମାଟରନାଲ (ମାଟା ସମ୍ବନ୍ଧିତ) ଓ ପ୍ୟାଟରନାଲ (ପିତା ସମ୍ବନ୍ଧିତ) ବିଶେଷଣ ଦରକାର ହୁଏ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ବେଦନ ରହିଛି । ପରିବାରର ସେବକ ସେବିକା (ଚାକର-ଚାକରାଣୀ)ଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ମାନ୍ୟ କରାଯାଏ । ସେମାନଙ୍କୁ ନାମରେ ନ ଡାକି କାକା-କାକି ବା ଦାଦା-ଖୁତି ଆଦି ସମ୍ବେଦନ କରାଯାଏ ।

ବିପରୀତ ସ୍ଵଭାବ ସାଥେ ପରିବାର ଭାବନାର କିପରି ଅନୁକୂଳ ଏହାର ଉଦାହରଣ ହେଉଛି ଶିବ ପରିବାର । ଶିବ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ଶିବ, ପାର୍ବତୀ, କାର୍ତ୍ତିକ, ଗଣେଶ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭାବେ ଓ ସମାଜସେବା ପାଇଁ ସବା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଶିବ ନିଜର ଅର୍ଦ୍ଧଙ୍କ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ଦେଇଛନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅର୍ଦ୍ଧନାରୀଶ୍ୱର କୁହାଯାଏ । ଏହାର ତାପ୍ରୟ୍ୟ ହେଲା ସ୍ଵାମୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା, ବିଚାରଣକ୍ଷତି, ବିତ୍ତନଧାରା, ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ସହଧର୍ମଚାରିଣୀ ବା ଅର୍ଦ୍ଧନାରୀଶ୍ୱର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସବୁ ରହିଛି । ଶିବଙ୍କ ଜଣେ ପୁଅ (କାର୍ତ୍ତିକ) ଶତାନନ୍ଦ ଓ ଆଉ ଜଣେ (ଗଣେଶ) ଗଜାନନ୍ଦ । ଶିବ ବାହନ ବୃକ୍ଷଭାବ, ପାର୍ବତୀଙ୍କ ବାହନ ସିଂହ, କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କ ମୟୂର ଓ ଗଣେଶଙ୍କ ମୂର୍ଖିକ । ଏ ବାହନ ମାନଙ୍କର ପରମ୍ପରା ଭିତରେ ନୀତିଗତ ବୈରି । ଏହା ସାଥେ ଶିବ ପରିବାରରେ ସମସ୍ତେ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାଭାବିକ ଶତ୍ରୁତା ଛାଡ଼ି ଏକମନ ଏକପ୍ରାଣ ହୋଇ ସହବସ୍ଥାନ କରିବା ସହିତ ବିଶ୍ୱକଳ୍ୟାଣରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଏହାର ତାପ୍ରୟ୍ୟ ହେଲା ଭାରତୀୟ ପରିବାରରେ ବିପରୀତ ସ୍ଵଭାବର ସଦସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରହି ପାରନ୍ତି ଓ ପରିବାରର ବିକାଶ, ଉନ୍ନତି, ମଙ୍ଗଳରେ ନିଜର ଯୋଗଦାନ କରନ୍ତି ।

ସମ୍ପାଦକ, ରାଷ୍ଟ୍ରଦୀପ ବକ୍ତ୍ବାଜାର, କଟକ

Technotech is Offering Total Range from Lab Balance, Table Top Scale, and Platform Scale to Weighbridge, Tank Weighing System, Filling System, Bagging System.
Capacity Range from 1mg. to 100 MT

With Best Compliments From:

TECHNOTECH

Technotech Instruments
Manufacture in all types of
Weighing Scale, Weigh Bride & Weighing Systems

Opp. Municipal School, Sandesh Nagar Road, Wadia Estate, Bail Bazar, Kurla (W), 400 070.
Tel. : 022-25035991 / Mob. : 09821443314 / 09769555241 • Web. www.technotechinstruments.com
E-mail : technotech@vsnl.net

*With
Best Compliments
From:*

Sunil Dinkar Burde

ଦେବତାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି : ପତି-ପତ୍ନୀ

- ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ମହାପାତ୍ର

ସେଦିନ ଉଦ୍ୟ ଉଷାହପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତାବରର ଭିତରେ 'ପରିବାରମିଳନ' କାର୍ଯ୍ୟକୁମ ସରିଲା ପରେ ପରେ ଆମେ କିଛି ବନ୍ଧୁ ଅନେପଚାରିକ କଥାବାର୍ତ୍ତାର ଆନନ୍ଦ ନେଉଥିଲୁ । ସଦ୍ୟ ନୁୟୁକ୍ରମ ଫେରିଥିବା ସ୍ନେହାଙ୍ଗୀନୀ ଭାଉଜ, ତାଙ୍କର ଅଭୂତ ଅନୁଭୂତି ବଖାଣୁଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଆମେରିକାର ନୁୟୁକ୍ରମ ପାଇଁ ଏସବୁର ଅର୍ଥ କିଛି ନାହିଁ । ଥରେ ସେ ନୁୟୁକ୍ରମ ନୁୟୁକ୍ରମ କାରରେ ଯାଉଥିଲେ । ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ସେ ଏକ ଥିଲେ । ଚାଲକ ଜଣକ ଆମେରିକାୟ । ଗାଡ଼ି ସାଭାରିକ ଗଢ଼ିରେ ଆଗକୁ ବଢୁଛି । ଚାଲକ ଅବସର ଦେଖୁ ବାରମାର ଦୃଷ୍ଟି ନିଷ୍ଠକ କରୁଥିଲା ପଛଆତକୁ । ଦୃଷ୍ଟିରେ ତା'ର ଭରପୂର ଜିଜ୍ଞାସା । ବାରମାର ପଛକୁ ଦେଖୁବା କ୍ରିୟାକୁ ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ କରିବା ପାଇଁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନାପାଇଲା ।

Are you from Indian ?

ଉତ୍ତର - Of course, but how did you guess?

ଚାଲକ କହିଲା - From your picular ornament you have worn in your neck. It has curious black beads. Please tell me something about its significance.

ସ୍ନେହାଙ୍ଗୀନୀ ଭାଉଜ ତାକୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ - Oh, this shows that the woman is married.

ଚାଲକ ପୁଣି ପଚାରିଲା - What, do you do with the previous one ?

ସେତ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଥମେ କିଛି ବୁଝିପାରିଲେନି, କିନ୍ତୁ ପରେ ତାର ପଚାରିବାର ଉଦେଶ୍ୟକୁ ବୁଝି ମନେ ମନେ ହସିଲେ ଏବଂ କହିଲେ

"We do not have such a problem. This will be the only one throughout our life. We marry once in a life time. We may change the design of the ornaments but not the husband."

ଚାଲକ ପୁଣି ପଚାରିଲା - For how many years are you married ?

ଭାଉଜ ଉତ୍ତର ଦେଲେ - I have completed 21 years of my married life.

ଚାଲକ ଜଣକ ହଠାତ୍ ବ୍ରେକ ଦେଇ ବାହାନ ରାଷ୍ଟ୍ରାକତରେ ଥିବା ରେଷ୍ଟ୍ରୋରାଷ୍ଟ୍ର ସର୍ତ୍ତସ୍ତ୍ରେ ରେଷ୍ଟ୍ରିଟାକଲା ଏବଂ ପଚାରିଲା - Do you mean you are bearing the same man for 21 years !

He is also bearing me too. ସ୍ନେହାଙ୍ଗୀନୀ ଭାଉଜକୁ ଉତ୍ତର ଥିଲା । ପାଞ୍ଚାତ୍ ଦେଶର contact marriage ଏବଂ nucleus family ର ପରିକଳ୍ପନା ଭାରତର ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚଳିତ ହେବାର ଲାଗିଛି । ବିଦେଶୀ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରଭାବ ଚିରି ଓ ଚଳକିତ୍ରର କାହାଣୀ, ତେଥେ ଭାରତୀୟଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଯଜ୍ଞାନ ଆମ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି । ପତିପତ୍ନୀ ମଧ୍ୟରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଭାବ ସହଯୋଗିତା ମନୋଭାବ ସହନଶୀଳତା କ୍ଷମାଶୀଳତା ଦୁର୍ବଳ ହେବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଆଜିକାଳି ପରିବାରର ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ପରବ୍ରାନ୍ତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉ ନାହାନ୍ତି । ପତି-ପତ୍ନୀ, ବାପା-ମା' ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଆମେକ ପରିବାରରେ ମାତା ପିତା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଇସା ଦେଇ ଦିଅନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସମୟ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ବଡ଼ ପରିବାର ମାନଙ୍କରେ କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଥାଏ । ସେ ପରିବାରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶାଳ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ପରିବାରର ଲୋକେ 'ମୁଁ କାହାରି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ, ସେଥୁପାଇଁ କେହି କାହାରି ପାଖକୁ ଯିବା ଆସିବା ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଏକ ପରିବାରକୁ ଯାଇଥିଲି । ତାଙ୍କ ଘରେ ତିନିଜଣ ଯିଲା । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲା । ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ବାପା ସେଠାକୁ ଆସିଗଲେ । ଆରେ ଏତେ ସମୟ ଧରି ଅଙ୍କଲଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛି ? ତାଙ୍କୁ ଉଷ୍ଣର୍ବ କରନା, ଯାଆ ପାଠ ପଢ଼ ।

With Best Compliments From:

II Om Sairam II

**Dharampuri
Nikhil** 9820085002
9920872191

DLC interiors
CIVIL & PLUMBING WORKS

75/1, Ganesh Bhuvan, 9th Lane, S. P. Road, Nagpada, Mumbai - 400 008.

Tel. : 2300 9852 • E-mail : ch.puri@yahoo.in

Nikhil 9920872191

NIK INTERIORS
CIVIL & PLUMBING WORKS

18/42, Prabhu Shree Ram Mandir Marg,
4th Kumbharwada, Mumbai - 400 004.

Tel.: 022 -2388 7525
E-mail : ch.puri@yahoo.in

With Best Compliments From:

SHIVAM ENTERPRISES
ଶିବମ୍ ଇଞ୍ଜିନ୍ୟୁଅର୍କ୍ସେପ୍

With Exchange Offer

Festival Offer

SAMSUNG LG Panasonic VIDEOCON alsen Whirlpool Godrej

EASY LOANS BAJAJ FINSERV Kisan
FINANCE LAXMI FINANCE

Contact : Mob. : 9699462015 / 9152044401 / 9004997908

Regd. Off. : Shop No. 8, M. N. Road, Bail Bazar, Opp. Viman Darshan Building, Kurla (W), Mumbai - 400 070.

Branch Off. : Shop No. 13, Shri Malang Plaza Bldg., Opp. Relax Garden,
Near Hollycross High School, Shri Malang Road, Nandivali, Kalyan (E) - 421 306.

ପିଲାମାନେ କହିଲେ ଅଙ୍କଳ ଆମକୁ ଡାକିଥିଲେ । ତାହାରେଲେ ତ ଠିକ୍ ଅଛି - ଗୁହମାନୀ କହିଲେ ।

ମୁଁସେମାନଙ୍କୁ ପଚାରୁଥିଲି, କ'ଣ କରୁଛ ? କ'ଣ ସବୁ ପଡ଼ୁଛ ? ଏଉଳି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି କଥାବାରୀ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲି । ବାପା ମଧ୍ୟ ସେଇଠି ବସିଥିଲେ । କଥାବାରୀ ଅଧିକଷ୍ଟା ଧରି ଚାଲିଲା । ପରେ ଘଣ୍ଟାର ଦି ହୋଇଗଲା । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଯିଏ ବଡ଼ ଥିଲା, ସିଏ ବୁପରୁପ ମୋ କାନରେ କହିଲା ଅଙ୍କଳ ଏଇ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଆମେ ବଡ଼ମାନଙ୍କ ସହ ବସି କଥା ହେଉଛୁ । ବାପାଙ୍କୁ କହିବେ ସେ ଆପଣଙ୍କ ପରି ଆମ ସହ ମଧ୍ୟ କଥାହେବେ । ଆପଣ ଯଦି ମାସକୁ ଥରେ ଆମ ଘରକୁ ଆସନ୍ତେ, ତାହେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । କାରଣ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଭିତରେ ହିଁ ସାମିତ ଥାଏ । ସେଠାରେ ସାଥୀ ଓ ଅହଙ୍କାର ବଢ଼େ । ଚିତ୍ତ, ମୋବାଇଲ୍, ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛି । ଏହା ଆମକୁ ନକଳି ଦୁନିଆଁ ଦେଖାଏ । କିଛି ଅସଲି ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଅନେକ ଘରେ ଏହି କାରଣରୁ ବାତାବରଣ ବିଗିଦିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏବୁ ଆମେ କିପରି ଦେଖିବା ତାହା ଆମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି । ଏହା ଆମକୁ ଦେବତା କରିବାରେ ସାହାର୍ୟ କରିବ ଏବଂ ରାକ୍ଷସରେ ମଧ୍ୟ ପରିଣାମ କରିଦେବ । ଏହି ଆଧୁନିକ କୁପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଆମକୁ ଭାବିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସହଜାତପୂର୍ବକ ବିନା କାରଣରେ ପରିଚିତମାନଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବା ଏକ ଖରାପ ଅଭ୍ୟାସ ବୋଲି ଲୋକମାନଙ୍କ ମନକୁ ଆସୁଛି । ଏହା ଆମର ଆନ୍ତରିକ ଦୁର୍ବଳତା । କେହି କାହା ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଗାଁନ୍ତିନାହାନ୍ତି । ଯଦି କେହି ଜଣେ ଘରକୁ ଆସିଲେ, ତାଙ୍କୁ ପଚାର ଯାଉଛି କାହିଁକି ଆସିଲେ ? କାମ କ'ଣ ଅଛି କି ? ଇତ୍ୟାଦି... । ଏହାର ସମ୍ମାନ ହେବା ପାଇଁ ନିଜର ବୁଝି ବିବେକ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଆମ ସଂକୃତିରେ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବା ସେଠାରେ ଆତ୍ମୀୟତା ପୂର୍ବକ କଥାବାରୀ ହେବା ଏକ ସହଜ ସ୍ଵଭାବ ଥିଲା । ମହିଳାମାନେ ମଧ୍ୟ ଏବିଷ୍ଯତରେ ରୁଚି ରଖୁଥିଲେ ।

ଆଉ ଦିନେ ମୋର ଜଣେ ତାତ୍ର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରକୁ ସୌଜନ୍ୟମୂଳକ ସାକ୍ଷାତ ପାଇଁ ସନ୍ଧାରେ ଯାଉଥିଲି । ବାପ-ପୁଅ ଦୁଇଜଣାପାକ ଥିଲେ ଢାକର । ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ସହ କଥାବାରୀ କରୁଥିଲି । ହଠାତ୍ ପୁଅ ଘର ଭିତରୁ ବଡ଼ ପାରିରେ ତା ଭଉଣାକୁ ଢାକିଲା - ‘ରେ ସୁସ୍ତିତା !’ ତା କଥାଶୁଣି ବାପା ରାଗିଗଲେ । ଦୁରତ୍ତ ସେ ପୁଅଙ୍କୁ ଢାକି କହିଲେ - ଆଗେ ଶରତ କାହାକୁ ଢାକୁଥିଲୁ - ‘ସୁସ୍ତିତାକୁ !’ ବାପା କହିଲେ, ‘ସୁସ୍ତିତା କଣ ତୋ ଘରର ଚାକରଣୀ ? ସିଏ ତୋ ବଡ଼ ଭଉଣୀ । ଆଉ ଯେପରି ଏପରି ଭାଷାରେ ଢକାଢକି ନକରୁ । ବାପା ଏପରି କହି ବାହାରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ପରେ ଶରତ ମୋ ପାଖକୁ ଆସି କହିଲେ, ‘ବାପା ଆପଣଙ୍କ ଆଗରେ ମୋତେ ରାଗିକରି କହିଲେ । ସେଥୁରେ ମୋ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ଦୁଃଖ ହେଉଛି ମୋରି ଜଣେ ପାଠପରୁଆ ପିଲା ମୁହଁରୁ ଏପରି ଉକାରଣ ବାହାରିଲା କିପରି ? ସମ୍ବତ୍ୟ ଆଜିକାଲି ମୁଁ ଚିତ୍ତ ସିରିଏଲ୍ ବହୁତ ଦେଖୁଛି । ବୋଧନ୍ତୁ ଏ ମୋ ଅଳକ୍ଷରେ ସେହିରି କଥାବାରୀଙ୍କୁ ମୁହଁରୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ଓ ଆମର ସଂକୃତି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମୟରେ କନ୍ୟାପୁଜନ ଉହବ କରିବା ପ୍ରଥା ଆମ ସଂକୃତିରେ ରହିଥାଏଇଛି । ସ୍ବାଲୋକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଦେବାଦେବୀ ମଦିରମାନଙ୍କରେ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି ।

ଅତିଥିଙ୍କୁ ଭଗବାନ ବୋଲି ମାନି ସାଗର କରାଯାଇଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଶାସ୍ତରେ କୁହାଯାଇଛି - ‘ଅତିଥି ଦେବୋଭବ’ । ଅତିଥି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଦେବତା ସବୁପ । କିନ୍ତୁ ଆଜିକାଲି ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଏଷବୁ କେବଳ କଥାରେ କହୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରେ ବିପରୀତ । ଆଗରୁ ମାଆ ନିଜର ସତାନ ହାତରେ ପ୍ରସାଦ ଦେଇ କହୁଥିଲେ - ଯେ ପାଆ ପ୍ରଥମେ ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଇ ପରେ ଖାଇବ । ଆଜିକାଲି କ'ଣ ହେଉଛି ? ମା’ କହୁଛନ୍ତି ଦେଖ, ଚୁପଚାପ ଖାଇଦେ, ବାହାରକୁ କୁଆଡ଼ି ଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଏହା ଆମର ପରିବାର ତଥା ସମାଜର ପତନ ଆତ୍ମକ ମୁହଁରାଇଛି । ମା’ ହିଁ ବାସ୍ତବରେ ପରିବାରର ଗୁହସାମିନୀ । ଶାଶ୍ଵତ, ଶଶ୍ଵତ, ନଣ୍ଡନ ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ମହାରଣୀ - ଏହା ରତ୍ନ ଦେବରେ ଦେଖିଛି -

ସମ୍ମାଜୀଶ୍ଵରର ଭବ, ସାମ୍ରାଜୀସମ୍ବନ୍ଧ ଭବ ।

ନନାଦିର ସମ୍ମାଜାଭବ, ସମ୍ମାଜୀ ଅଧ୍ୟେବୃତ୍ତ୍ୟ ॥ (ରଗ-୧୦-୮୫-୪୮)

ମାଆ ବାହାରେ ପରିବାର ହେବ ସର୍ବ । ମା’ର କାରଣରୁ ପରିବାର ହୁଏ ବିଘଟିତ । ସେହି, ଶ୍ରୀକୃତ୍ତିବିଷ୍ଣୁ, ଆତ୍ମୀୟତା, ସହନଶୀଳତା ଏଷବୁରେ ସାମାନ୍ୟ କେଉଁଠି ଛିନ୍ତି ଦେଖାଦେଲେ ବିଘଟନାର ପାରୁପ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ବ୍ୟବହାରରେ କୁହୁଚିତ ଆରମ୍ଭ ହେଉଛି ଶି ସଂକାରୀତା ଭିତରେ ସୁଖକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମନେକରୁଛି ଏହି ଆଧୁନିକ ମଣିଷ । ମୁଁ ଓ ମୋର ଅବଧାରଣା ନୂତନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ସକେନ୍ଦ୍ରିୟ ଶିକ୍ଷା ସଂରକ୍ଷଣା ସଂରକ୍ଷଣା (ସେଲାଙ୍କ କନ୍ଟ୍ରିବ୍ ଏଜ୍ଯୁକେସନ୍) ବିଶ୍ୱାର ହେବାରେ ଲାଗିଛି ।

କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାଗକୁଟ ମନୁଷ୍ୟ ଏକମାତ୍ର ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନକୁ ହିଁ ଜୀବନର ସର୍ବଦିନ କରୁଛି । ଯେତିକି ମାତ୍ରାରେ ପାଞ୍ଚାତ୍ୟ ପ୍ରଭାବ

ବଢୁଛି ପତି-ପତ୍ନୀ ଦୁହେଁ ଚାକିରି କରିବାକୁ ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି । ପରିବାର ଅଳଗା ରହିଯାଉଛି । ପରିବାର ଛୋଟ ହୋଇଥିବା କାରଣରୁ ଅନେକ ସମସ୍ୟା ଆସୁଛି । ପତି-ପତ୍ନୀଙ୍କ ଉଚିତରେ ମାନସିକ ଅଶାନ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିବାହ ବିଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଥା ଚାଲି ଯାଉଛି । ପାଶାତ୍ୟରେ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟରେ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ସାହାରା ନଥିବା ଅନାଥ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ମା ବାପା ଥାଇ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଜାଣିଶୁଣି ଅନାଥ ପିଲାଙ୍କ ପାଖରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଉଛି; ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅନାଥ ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ସେଠାରେ ଆଜିକାଳି **Fatherless Family. Doble income no kids (DINK) Family** ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ନା ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ନା ସୁରକ୍ଷା ଅଛି । ଜଣେ ଓକିଲ ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ ଏକ ଘଟଣା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି - ୧ ୯ ୧ ୪ରେ ଜଣେ ନବ ବିବାହିତା ତରୁଣୀ ତାଙ୍କ ପତିଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ 'ଡାଇଭର୍ସ ଲୟେର' କି ବୋଲି ପଚାରିଲେ । ଓକିଲ କହିଲେ ହେଁ, ମୁଁ ଡାଇଭର୍ସ କେସି ହ୍ୟାଣ୍ଡେଲ କରେ । ମହିଳାଜଣଙ୍କ କହିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଏକ ପ୍ରିନ୍ସପ୍ରିନ୍ସିଆଲ ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଆସିଛନ୍ତି । ଯେ ହେବୁ ସେମାନେ 'ଏନ୍‌ଆରଆଇ' ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟ ଜରୁଗା । ଓକିଲ ପଚାରିଲେ ଆପଣଙ୍କ ସର୍ବ କ'ଣ ରହିବ ? ମହିଳାଜଣଙ୍କ କହିଲେ, ' ପ୍ରଥମ ଚର୍ମ ଯଦି ଆମର ଡାଇଭର୍ସ ହୋଇଯାଏ ତେବେ ମୋ ପ୍ରପତ୍ତି ମୋ ପାଖରେ ଓ ମୋ ସାମାଙ୍କ ପ୍ରପତ୍ତି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବ । ତାଙ୍କୁ ଭିନ୍ନଟେ ସମ୍ଭାବନା ରାଖନ୍ତି ବି ଦେବି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଦୁଇଟି କଣ୍ଠେନାମ୍ ପଥେଷ୍ଟ । ପରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଆମେଣ୍ଟମେଣ୍ଟ କରିବା ।

ଓକିଲ କହିଲେ, ତାରତାଙ୍କ ଡାଇଭର୍ସ ଲ' ଅନୁସାରେ ଆପଣ ସହମତିରେ ଡାଇଭର୍ସ କଲେ ଭଲ ହେବ । ଏହାର ଦୁଇବର୍ଷ ପରେ ଜଣୀ ପଡ଼ିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ସାମାର ଏକ୍ଷୁଟ୍ରା ମେରିଟଲ ଆଫେସାର କାରଣରୁ ଡାଇଭର୍ସ କେଶ ଫାଇଲ କରାଯାଇଛି । ସେ ମହିଳାଜଣଙ୍କ ୪ ୯ ୮-୯, ୪ ୦ ୭ ଏବଂ ଏକ କୋଟିର ମେଣ୍ଟନାନ୍ତୁ ଫାଇଲ କରିଛି । ତେମୋଷ୍ଟକୁ ସହ । ବିଚାରପତି ତାଙ୍କର କିଛିଦିନ ଜେଲରେ ରହିଲେ । ଏବେ ତାର କ୍ଲିନିକ ବନ୍ଦ ହୋଇ ସାରିଛି ।

ଅନ୍ତିକୁ ସାକ୍ଷା ରଖୁ ସାତ ଜନ୍ମ ପାଇଁ ବିଶେଷ ରୂପେ ବହନ କରିବାର ସଂକଳ୍ପ ନେବା ହେଁ ଭାରତୀୟ ବିବାହ ସଂକ୍ଳାର । କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ପାଇଁ ପରିବାରର ପରିକଳ୍ପନା । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାର୍ଗ ହେଲା ପରିବାର । ରକ୍ଷିତଣ, ଦେବରଣ, ପିତୃତଣ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ ଅପରିହାର୍ୟ । ପତି ଓ ପତ୍ନୀ ଉଭୟେ ବିବାହ ସମୟରେ ଏପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ପାଇଁ ।

ଦେବଭୂର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅନ୍ୟନାମ ପତି-ପତ୍ନୀ ଅନେକ ଦୋଷ ଏବଂ ଗୁଣ ସହିତ ଦୁଇଜଣା ପତି-ପତ୍ନୀ ଏକାଠି ହୁଆନ୍ତି, ପରିଷ୍ଵରକୁ ବୁଝିବାରେ ପରିଷ୍ଵରକୁ ସମ୍ବାଦିବାରେ ସାରା ଜୀବନ କଟିଯାଏ ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ । କେବଳ ପତି-ପତ୍ନୀ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ପରିବାର ସିମାତ ନୁହେଁ । ହିନ୍ଦୁ **Extended Family** ର ଅନେକ ଉଦ୍ଦାହରଣ ରହିଛି ଆମ ଦେଶରେ । ମୋ ପୁଅ ମୁମାଇର ଗୋଟେ **Corporate House** ରେ **HR Manager** ଅଛି । ଝିଅ ପୁଣେରେ ଅମ୍ବନ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସିଲାଇ ଅଛି । ଏପରି ଦୃଢ଼ତା ସହ କହୁଥିବା ଲୋକ ଭାରତରେ ଆଜି ବି ମିଳିବେ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଵତ୍ର ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବର୍ଷିଷାରା ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଲମରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ପିଲା ଜନ୍ମ ପରେ ଏକୋଇଶିଆ ପାଳନ ପାଇଁ ସମୟ ପରିବାର ଡକାହେବେ, ଫାଇଲ୍ ଖର୍ଚ ବହନ କରି ସମସ୍ତେ ଆସିବେ, କିଏ ଚାଲିଗଲେ ସମସ୍ତେ ନ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶବ ଉଠିବ ନାହିଁ, ନୁଆଖାଇ, ରଜ କିମା ଦଶହରାରେ ଥରେ ଏକାଠି ହେବା ଆଜି ପରମପରା ହୋଇଗଲାଣ୍ଠି । ଉପନୟନ କିମା ବିବାହରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ଦରକାର । ଏହାଦ୍ୱାରା ପରିବାରର ଭାବାତ୍ମକ, ଏକତା ନିର୍ମାଣ ହୁଏ । ପରିବାର ସର୍ବରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ଅଚେବ, ସର୍ବୀୟ ବାତାବରଣର ଅନ୍ୟନାମ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାର ।

ସହ ସମାଦିକ, ରାଷ୍ଟ୍ରସୀପ, କଟକ

ଫୋନ୍ - ୯୪୩୯୪୭୧୮୫୪୪

ସୁମ୍ବ ସଂଗଠିତ ସମାଜ

- ଡଃ. ସନାତନ ପ୍ରଧାନ

ସଂଗଠିତ, ପରଷ୍ପର ସହଯୋଗୀ, ଶୁଣ୍ଙ୍କିତ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିବା ପ୍ରାଣୀ ସମୁହକୁ ଏକ ସମାଜ କୁହାଯାଏ ତେଣୁ ମନୁଷ୍ୟ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରାଣୀ । ମାନବ କେବଳ ଭୌତିକ ପ୍ରାଣୀ ନୁହେଁ, ତା'ର ବିଶେଷତ ହେଉଛି ବିବେକ ଓ ଧର୍ମ । ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ବିକାଶ, ସୁଖ, ଶାନ୍ତି ଓ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାୟ୍ୟ । ଏହା କେବଳ ଉତ୍ତମ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ଭବ । ପରିବାର ସମାଜର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏକକ । ଏହା ବାପା, ମା' ଭାଇ, ଭାଇଣୀ ଆଦିଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ । ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ ଏବଂ ବଂଶାନ୍ତରମରେ ପ୍ରତଳିତ ପାରିବାରିକ ସଂଝାର ଓ ପରମରା ଦ୍ୱାରା ପରିବାର ଚାଲେ । ପରିବାର ସଂବିଧାନ ଆଧାରରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ପରମରା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ, ଡ୍ୟାଗ, ସମସ୍ତଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ କାମନା, ବିକାଶ ଓ ସାମୁହିକ ଆଧାରରେ ଚାଲେ । ପରିବାରର ହିତ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାର୍ଥର ଡ୍ୟାଗ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵଭାବ ଏବଂ ପରଷ୍ପର ଆମ୍ଲିଯତା ହିଁ ପରିବାର ଆଧାର । ସେହିଭଳି ହିୟୁ ସମାଜ (ଭାରତ ମାତାର ସମସ୍ତ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି) ଏକ ପରିବାର । ପ୍ରତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛି ସମାଜ ରଚନାର ଆଧାର ପରିବାର ପରି ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର, ମାତୃଭୂମି, ସମାନ ପୂର୍ବଜ, ପୁତ୍ର ରୂପୀ ସମାଜ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କୁ ନେଇ ଗଠିତ । ସମାଜ ହିଁ ଅମୂର ପରମାମ୍ବାର ବ୍ୟକ୍ତ ସ୍ଵରୂପ । ସମାଜ ରୂପୀ ପରମାମ୍ବା ହିଁ ରାଷ୍ଟ୍ର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାରୀ, ସମସ୍ତ ଧନ ଓ ଜ୍ଞାନର ଅଧିକାରୀ । ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ଵାର୍ଥ ନିରପେକ୍ଷ ହୋଇ ଶାରୀରିକ ଶକ୍ତି, ଗୁଣ ଓ ସଂପର୍କ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ପରମାମ୍ବାର ସେବା କରିବା ଲଶ୍ଚରୀୟ କୀର୍ତ୍ୟ ଅଟେ ।

ନିଜର ସଂକୁଟି ଆଧାରରେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥାଏ । ହିୟୁ ସଂକୁଟି, ଜୀବନ ଦୃଷ୍ଟି ହେଉଛି – “ ଏକାମ୍ବ ଦର୍ଶନ, ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ, ସବ ଖଲୁ ଜଦମ୍ ବ୍ରହ୍ମ, ସବେ ଭବତ୍ତୁ ସୁଖୀନଃ, ବସୁଧେବ କୁତୁମ୍ବକମ୍, ଜଦମ୍ ମମ, ଧର୍ମ ରକ୍ଷତ ରକ୍ଷିତଃ । ହିୟୁ ର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର ହେଉଛି – ପରୋପ କାରାୟ ପୁଣ୍ୟାୟ, ପାପାୟ ପର ପାତନାୟ ।

ହିୟୁ ସମାଜ ସଂଗଠିତ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି

- ଆୟ ବିସ୍ତୃତ ସମାଜକୁ ଜାଗର୍ତ୍ତ କରି, ଗୌରବ ଶାଳୀ ଅତୀତର ଶ୍ଵରଣ କରି, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଏକତା ଓ ସାମାଜିକ ସମରପାଦନ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।
- ସମାଜ ହିତ କୁ ଦୁର୍ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିବା ଆମୁକେନ୍ଦ୍ରିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଭିତରେ ସମାଜ ଅଭିମୁଖ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଭାବନା ଜାଗର୍ତ୍ତ ହେବା ।
- ମନମୁଖିତ ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବକ ସାମୁହିକ ଅନୁଶାସନ ପାଳନ କରିବା ।
- ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ର, ଭାଷା, ବର୍ଣ୍ଣ, ଆଦିର ବିବେଧତାକୁ ସୁଦର ସମନ୍ଵୟ ରୂପ ଦେବ ।
- ସ୍ଵାଭିମାନୀ, ସଂଞ୍ଚାରିତ, ଅନୁଶାସିତ, ଚରିତ୍ରବାନ ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ମାଣ କରିବ ।
- ରାଷ୍ଟ୍ର କୁ ବିଶ୍ୱ ଗୁରୁରେ ପରିଣତ କରି ବିଶ୍ୱ କଲ୍ୟାଣ ର କାମ କରିବା ।

ସମାଜରେ ଥୁବା ଦୋଷ ଦୁର୍ବିଲତା ହେଉଛି ସମ୍ମନତ ରାଷ୍ଟ୍ର ବିକାଶର ପରିପତ୍ରୀ । ଏହାର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା – ମୂଳ ସ୍ଵରୂପର ବିସ୍ତରଣ, ନିରକ୍ଷର ବାହ୍ୟଆକ୍ରମଣ, ଆମୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି, ବହୁଧାବିଭକ୍ତ ସମାଜ, ସାମୁହିକ ଅନୁଶାସନର ଅଭାବ, ସ୍ଵଭିମାନର ଅଭାବ ଏବଂ ଜୀବନ ମୂଲ୍ୟର ବିସ୍ତରଣ ।

ଯେଉଁ ସମାଜରେ ନାରୀର ଲ୍ୟାନ ଅତ୍ୟକ୍ତ ଥିଲା କୁହାଯାଉଥିଲା – ‘ମାତୃବତ ପରଦାରେଷୁ, ଯଃ ପଶ୍ୟତି ସାହ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ; ଯତ୍ନାମ୍ଯସ୍ତୁ ପୂଜ୍ୟତେ, ତତ୍ତ୍ଵ ରମ୍ୟତେ ଦେବତା’, ସେହି ସମାଜରେ ଭାଇମାନ ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ଜାତି ଭେଦର ଭୟଙ୍କର ରୂପ କ୍ଷୀଣ ହୋଇଥିଲେ ବି ଏ ଯାଏ ମୂଳୋପ୍ରାଚ୍ୟନ ହୋଇ ନାହିଁ । ସମାଜିକ ଏକାମ୍ବତା ଓ ସରମରପାଦନର ଅଭାବ ଏବେ ବି ଅଛି । ଅନେକ ଲ୍ୟାନରେ ଏବେ ବି ମନ୍ଦିର ପ୍ରବେଶ, ଏକ ଘାଟ, ଏକ ଶୁଶ୍ରାନ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ମୀଠା, ମନ୍ଦିର, ଗୁରୁକୁଳ, ବିଦ୍ୟାଲୟ ଆଦି ସାମାଜିକ ଚେତନାର ଜାଗରଣ କେନ୍ଦ୍ର, କିନ୍ତୁ ସେ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନେକ ଲ୍ୟାନରେ ଶ୍ଵଳନ ଦେଖା ଦେଇଛି । ଗୁରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ବ୍ୟକ୍ତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନରେ, ଚରିତ୍ର ବଭାବେ ରୂପୀ ମାନସିକତାର ଶିକ୍ଷାର ହୋଇଛନ୍ତି । ଭାଷା ବିଭେଦ, ଆଞ୍ଚଳିକ ବାଦ, ସଂଘୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭ୍ରମିତ ବିଚାର ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି । ରାଷ୍ଟ୍ର ସର୍ବୋପରି, ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରାଚୀନ ରାଷ୍ଟ୍ର ର ଭାବନାରେ ଅନେକ ବୁଦ୍ଧିଜୀବି ପାଖରେ

With Best Compliments From:

Sri Rakesh Sharma

VISHWAKARMA INTERIOR DESIGNERS

**Shish Mahal, A/112, R.N.P Park,
Bhayandar (E), District Thane,
Mob:- 9820920329
Mumbai Office**

ବିଚାର ବିଭ୍ରାଗ ଦେଖା ଯାଉଛି । ବିଭିନ୍ନ ମତ, ମନ୍ଦ ସଂପ୍ରଦାୟ ଭିତରେ ସଂକିର୍ତ୍ତତା ପ୍ରବେଶ କରି ଏବଂ ମହାଭାରତୀୟ ଏକାମ୍ବ ବୋଧର ବିପରୀତ ଗଠିରେ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଅଣିଷ୍ଟ୍ୟା, ନିରକ୍ଷରତା, ନିର୍ଭନ୍ଦତା, ହିଂସା, ଅନୁପ୍ରବେଶ ଆଦି ସମସ୍ୟା ସମାଜ କୁ ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ସମାଜ ନିର୍ମାଣର ମୂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା, ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜରେ ନିଜ ଧର୍ମ ସମାଜ, ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରତି ସମର୍ପଣ ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରି ନାହିଁ । ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଭିତରିକ ଶିକ୍ଷା ଅଭାବ ସମାଜକୁ ପଥ ଭ୍ରମ୍ବ କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷିରେ ଦ୍ଵ୍ରିତିଶ୍ରୀନ୍ୟ ସଂଗଠିତ ସମାଜ ନିର୍ମାଣ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ନିନ୍ଦ୍ରିୟ ସମାଜ କାହାକୁ କହିବା ? ଯେଉଁ ସମାଜ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଥିବ, ତାକୁ ନିନ୍ଦେଶ ସମାଜ କହି ପାରିବ ।

୧. ପର୍ଯ୍ୟା ବରଣ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ : ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦରେ ସୀମିତ ସାଂସ୍କୃତିକ ଉପଯୋଗ ସହ ସଦାଚାରୀ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ।
୨. ନାରୀ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ : ଶ୍ରୀଦା, ପ୍ରେମ ,ଭକ୍ତି, ସେବା, ସମାନତା, ସମସ୍ତରତା, ଏକାମୃତା, ତ୍ୟାଗ,ବଳିଦାନ,ସମର୍ପଣ,ସମନ୍ଧୟ, କର୍ମଠତା,ସହିଷ୍ଣୁତା ଓ ସମଦ୍ର ର ସାକ୍ଷାତ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ସନ୍ଧାନ ।
୩. ଧର୍ମ, ସଂସ୍କୃତି, ଭାଷା, ପୂର୍ବଜଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ଧାନ ବୋଧ ଥିବ ।
୪. ଭୂମି, ଜଳ, ବାୟୁ, ନଦୀ, ପର୍ବତ, ବୃକ୍ଷଲୋତା, ପଶୁପକ୍ଷୀ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ପରମାମ୍ବାର ଉପମ୍ଲିତି ଅନୁଭବ କରିବ ।
୫. ବିବିଧତାରେ ଏକତ୍ର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନୁଭବ କରିବ ।
୬. କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ବୁଝିବା ଓ ସଂପଦନ କରିବ ।
୭. ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରତି ସମର୍ପଣ ଭାବନା ଥିବ ।

ସବଳ ସଂଗଠିତ ସମାଜ ସର୍ବଦା ଜାଗରୁକ ଥାଏ । ସ୍ଵାଭିମାନ ଓ ଜୀବନ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଆମ ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତି ପରମରା କୁ ନେଇ ଗରି କରେ । ସବଳ ସମାଜର ଉଦାହରଣ ହେଲା – ହିନ୍ଦୁ ସମାଜ ଶକ ଓ ହୃଦୟ କୁ ପରାପ୍ରତିକରିବା, ୧୮୦୦ ବର୍ଷ ପରେ ଜୟାଏଲ ସ୍ଵାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେବା ଏବଂ ହିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ଧ୍ୱନି ଜାପାନ ର ପୂନଃ ବିକାଶ ହେବା ।

ସବଳ ସଂଗଠିତ ସମାଜର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ, ସନ୍ଧାନର ସହ ଜୀବନ ଧାରଣ ପାଇଁ ତଥା ରାଷ୍ଟ୍ର ର ସର୍ବାଙ୍ଗୀଣ ବିକାଶ ପାଇଁ

। ଅସଂଗଠିତ ପରାଧୀନ ସମାଜରେ ନିଷ୍ପେକିତ ହୋଇଥିବା ବିରାଗ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉଦାହରଣ ହେଉଛନ୍ତି ସାର ଜଗଦୀଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷ ଏବଂ ରବିନ୍ ନାଥ ଠାକୁର ।

ସଂଗଠିତ ସମାଜ ନିର୍ମାଣର ପଞ୍ଜତି :

୧. ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟାର ଅନୁଧାନ କରି, ତା'ର ସମାଧାନ କରିବା ।
 ୨. ଆମ୍ବିଲ୍ୟତା ଓ ସମରସତାର ଭାବ ନିର୍ମାଣ କରିବା, ଉଦାହରଣ- ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ହାରା ସଂଗଠିତ ବନବାସୀ ସମାଜ ।
 ୩. ସମାଜର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇ ସରକାର ଉପରେ ନିର୍ଭର ନ କରି ସମାଗ୍ରେ ସମାଜ ଜାଗୃତ ରହିବା ।
 ୪. ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚରିତ୍ର ଯଥା- ସମୟାନ୍ତୁବର୍ତ୍ତୀ, ସାମୁହିକତା, ଏବଂ ଅର୍ଥ ସୁଚିତା ଗୁଣର ବିକାଶ କରିବା ।
 ୫. ସତ ସଂଗ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ସେବା ବସ୍ତିରେ କାମ କରିବା ।
 ୬. ଜଳ ପ୍ରବନ୍ଧନ,ଆପଦା ପ୍ରବନ୍ଧନ ଓ ସାମାଜିକ ସ୍ଵାଷ୍ଟ୍ୟ ପ୍ରତି ସଚେତନ କରିବା ।
 ୭. ଗଣ ମାଧ୍ୟମ ହାରା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଚାର ଓ ପ୍ରଚାର କରିବା ।
 ୮. ଉଦାହରଣ-ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର (ଡକ୍ଟରଜୀ), କେସରୀ (ତିଳକଜୀ),ହରିଜନ (ଗାନ୍ଧୀଜୀ)
 ୯. ସମାଜରେ ବଞ୍ଚିତ ପିତ୍ତିତ, ଅଭାବଗ୍ରହ ଲୋକଙ୍କର ସେବା କରିବା ।
- ସଂଗଠିତ ସମାଜ ଗଠନରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟଏବକ ସଂଘର ଭୂମିକା :-
୧. ଶ୍ରୀରାମ ଜନ୍ମଭୂମି ମନ୍ଦିର ଶିଳାନ୍ୟାସ ଜଣେ ହରିଜନ ବନ୍ଦୁ କାମେଶ୍ୱର ଚୌପାଲଙ୍କ ହାରା କରାଇବା ।
 ୨. ସେବା ବସ୍ତିରେ ଧର୍ମାଚାର୍ୟ ମାନଙ୍କର ପ୍ରବାସ ଓ ଭୋଜନ କରିବା ।
 ୩. ପାଚଣା ପ୍ଲିତ ହନୁମାନ ମନ୍ଦିରରେ ହରିଜନ ପୂଜାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ।
 ୪. ଅବହେଳିତ, ଜଳିତ, ବଞ୍ଚିତ ଘରକୁ ପ୍ରବାସ କରିବା ଓ ଭୋଜନ କରିବା ।
 ୫. ମହାନବମୀ ଉତ୍ସବରେ ଅବହେଳିତ କନ୍ୟା ପୂଜନ କରିବା ।
 ୬. ତାମାଲନାଦ୍ରୁରେ ବିଶ୍ୱହିନ୍ଦ୍ର ପରିଷଦ ହାରା ଝାନ ଓ

- ଶକ୍ତିରଥ ତଥା କଥୁତ ଅସ୍ତ୍ରଶ୍ୟ ବସ୍ତିରେ ଭ୍ରମଣ କରିବା
 ୭. ରାଷ୍ଟ୍ର,ସମାଜ ପ୍ରତି ସମର୍ପଣ ଭାବ ଜାଗରଣ ପାଇଁ
 ଗୁରୁପୂଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବା ।
 ୮. ମନ୍ଦର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଉତ୍ସବ ପାଳନ ପୂର୍ବକ, ପ୍ରେମ,
 ସଂଗଠନ ଓ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତି ରାଶି ଲହୁ ବିତରଣ କରିବା ।
 ୯. ପରସ୍ଵର ପ୍ରତି ରକ୍ଷାବନ୍ଧନ ପୂର୍ବକ ସାମାଜିକ
 ସମସ୍ୟାରତାର ଭାବ ଜାଗରଣ କରିବା ।
 ୧୦. ସ୍ବାଭିମାନ ଜାଗରଣ ପାଇଁ ଜ୍ୟୋଷ୍ଟ୍ରଶ୍ୟ ତ୍ରୟୁଦଶୀରେ
 ହିନ୍ଦୁ ସାମାଜିକ ବିନୋଦବ ପାଳନ କରିବା ।
 ୧୧. ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରେ ଆମ ବିଶ୍ୱାସ ସୃଷ୍ଟି ନିମନ୍ତେ ବିଜୟ
 ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରିବା ।

ସମାଜର ଜାଗରଣ ଓ ସମସ୍ୟା ସମାଧନର ଉଦ୍ଦାହରଣ :-

୧. ୧୯୭୩ ରେ ସ୍ବାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ଶିଳା ସ୍ଥାରକ ନିର୍ମାଣ
 ର ଅଭିଯାନ ।
 ୨. ୧୯୮୩ ରେ ଏକାମୃତା ଯାତ୍ରା ଅଭିଯାନ ମଧ୍ୟରେ ଜନ
 ଜାଗରଣ ।
 ୩. ୧୯୭୦ ରେ ଶ୍ରୀରାମ ଜନ୍ମଭୂମୀ ଆଦୋଳନ ।
 ୪. ବନବାସୀ କଲ୍ୟାଣ ଆଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷା, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ
 ଆଧାରିତ ସେବା କାମ ।
 ୫. ବିଦ୍ୟାଭିରତୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ .

ପ୍ରତିକିରଣ : ତକ୍କରଜୀ ଙ୍କ ଘୋଷଣା – “ ଭାରତ ଏକ ହିନ୍ଦୁ
 ରାଷ୍ଟ୍ର । ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭବ । ସଂଗଠନରେ ଶକ୍ତି ।
 ତେଣୁ ସଂଗଠନ ଓ ଅନୁଶାସନ ଆବଶ୍ୟକ । ହିନ୍ଦୁ ସଂଗଠନ
 ଏକ ସକାରାମ୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ, ମୁସଲମାନ, ଖୁବିଯାନ ଆଦି
 ବିରୋଧରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତ
 କରିବା,” ଏହା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ।

ସଂଘ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ :-

୧. ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରେ ଥିବା ଦୋଷ ତୁଟି କୁ ଦୂର କରି
 ଆବଶ୍ୟକ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଗୁଣ ଯୁକ୍ତ ଦୋଷ ଯୁକ୍ତ ସଂଗଠିତ ହିନ୍ଦୁ
 ସମାଜ ନିର୍ମାଣ କରିବା ।
 ୨. ଅହିନ୍ଦୁ କୁ ବିରୋଧ କରିବା ନୁହେଁ, ବରଂ ଜଣ୍ମର ପ୍ରଦତ୍ତ
 ବୌଦ୍ଧିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସମର୍ଥ
 କରିବା ।

୩. ସଂସ୍କୃତି ଆଧାରରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଜକୁ ଯୋଡ଼ିବା,
 ସକାରାମ୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା, ପ୍ରତିକ୍ରିୟାମ୍ବଳ ନୁହେଁ, ନିର୍ମାଣ
 ଚାହୁଁ, ଧୂପ ମୁହଁ ।

୪. ୧୯୯୭, ଡିସେମ୍ବର ୧୨ ରେ ଉତ୍ସୁକିରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିତ ଧର୍ମ

ସମ୍ମିଳନୀରେ ଧର୍ମାଚାର୍ଯ୍ୟମାନେ ଘୋଷଣା କଲେ- ହିନ୍ଦୁବାବ୍
 ସୋଦରାବ ସର୍ବେ, ନ ହିନ୍ଦୁ ପତିତୋ ଭବେତ, ମମ ଦୀକ୍ଷା
 ହିନ୍ଦୁରକ୍ଷା, ମମ ମନ୍ତ୍ର ସମାନତା” ।

୫. ଅଞ୍ଚଳ ଭାରତୀୟ ପ୍ରତି ନିଧିସଭା-୧୯୮୧ ର ପ୍ରଷ୍ଟାବ-

“ ବିଶ୍ୱମତା ରୁ ମୁକ୍ତ ବୌଦ୍ଧାର୍ଦ୍ଧପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଜ ଗଠନ
 କରିବାର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଂକଳ କେବଳ ସମିଧାନ ଓ
 ରାଜନୌତିକ ପ୍ରସତ୍ତା ଦ୍ୱାରା ହେବ ନାହିଁ । ଏଥୁପାଇଁ
 ସାମାଜିକ ପ୍ରତିକାଳିତ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କାମ କରିବା” ।

୬. ସ୍ଵୟଂ ସେବକ ନିର୍ମାଣର ଅଭିନବ ପଞ୍ଚତି- ଦୌନ୍ତିକ
 ଶାଖା ଏବଂ ଶାଖା ରେ ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଣ ଦ୍ୱାରା
 ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ- ୧. ହିନ୍ଦୁ ଭାବର ସ୍ଵରଣ, ୨. ଆମେ (ଏକାମୃତାର)
 ଭାବନା ନିର୍ମାଣ ।

ସମାଜରେ ସ୍ଵୟଂ ସେବକଙ୍କର କାମ:-

୧. ହିନ୍ଦୁ ସମାଜ ପାଇଁ ଉତ୍ସୁନନ୍ଦନ ପୂର୍ବକ କାମ କରିବା ।
 ୨. ଜାତି, ପ୍ରତି, ଭାଷାର ଭେଦ ଭାବ ତୁଳି ସମାଜ ପ୍ରତି
 ସମର୍ପଣ ହେବା ।
 ୩. ସାହିକ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ।
 ୪. ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଥରେ ନେଇ ସଂଗଠିତ ଭାବରେ କାମ
 କରିବା ।
 ୫. କାନ୍ଦମୋନୋ ବାକ୍ୟରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାବ ଜାଗରଣ କରିବା ।
 ୬. ଗୌରବ ଶାଳା ପରମାନନ୍ଦ ନେଇ ସ୍ବାଭିମାନୀ ହେବ ।
 ୭. ପରାହୂତ ମାନସିକତାର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ।
 ୮. ବ୍ୟକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭାବ ତ୍ୟାଗ କରି ସମାଜବୋଧ ଜାଗର
 କରିବା ।
 ୯. ବିପ୍ଳବନ ସ୍ଵଭାବ ବଦଳରେ ସଂଗଠିତ ସମାଜର
 ପରିକଳ୍ପନା କରିବା ।
 ୧୦. ଶିକ୍ଷା, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ, ସଂକ୍ଷାର, ସାବଲମ୍ବନ ସମରସତା ଓ
 ବିକାଶ ଆଧାରରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଜକୁ ସଂଗଠିତ କରିବା ।

ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ଅମୃତ ବିନ୍ଦୁ, ମଧୁରତାର
 ଭାଷାରେ, ଏକାମୃତାର ଭାବନାରେ ଏବଂ ସମସ୍ୟାରତାର
 କାର୍ଯ୍ୟ ବଳରେ, ମୁତନ ସଂଗଠିତ ସଶକ୍ତ ସମାଜ ଗଠନ କରି
 ରାଷ୍ଟ୍ରୀନ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରିବା
 ପ୍ରତ୍ୟୋକ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପରିବାରର ଜଣ୍ମରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ।

୪. ସନାତନ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାଧାପକ, ଉତ୍ତିଦ ବିଜ୍ଞାନ, ରାଉରକେଳା

ସନ୍ଦୂ ପରିବାର ଏକ ଏକ ଅଭିନ୍ନ

- ଡଃ. ବିଚିତ୍ର କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଏଥର ସପଢ଼ୀଙ୍କ ବୃଦ୍ଧାବନ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଶ୍ରୀଜୀ ଶ୍ରୀରାଧାରାଣୀଙ୍କ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ବରସାନାରେ ଜଣେ ଉଚ୍ଚକୋଟାର ଉଚ୍ଚନାନଳୀ ସନ୍ଦୂମହାତ୍ମାଙ୍କ ଦିବ୍ୟସଂଘ ଲାଲର ସୌଭାଗ୍ୟପାତ୍ର ହେଲା । ଛିଣ୍ଡା ମଇଳା ବହିବାସ ସହ ଗୋଟିଏ ମଇଳା ଚାଦର ବ୍ୟତୀତ ଶରୀରରେ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ତିଲକରୁ ଶିକ୍ଷା ପଡ଼ିଲା ରାମାନନ୍ଦୀ ମହାତ୍ମା । ବହୁପୂର୍ବ ଶୁଣି ଥିଲୁ - ବରସାନାରେ ରହି ଉଚ୍ଚନ କରୁଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚ ପଚାରି ବୁଝିଲୁ ସେ ସ୍ଵାନ ହେଉଛି ଶ୍ରୀଲକିତା ସଖୀଙ୍କ ଗାଁ - ଉଚ୍ଚ ! ଗାଁ । ଏହି ମହାତ୍ମା ମାଧୁକରି (ଭିକ୍ଷା) କରି ଭୋଗ ଲଗାଇ ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ସମୟ ଜପ ଉଚ୍ଚନ ଧାନ ସ୍ଵରଣରେ ରହନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର କଳିକାଳରେ ସୁନ୍ଦର ସନ୍ଦୂ ମହାତ୍ମା ଜ୍ଞାନ ।

ଧୂରମ୍ଭିର କଥାବାର୍ତ୍ତା । ଆମକୁ ଦେଖୁଦେଖୁ ପ୍ରସାଦ ପାଇବା ପାଇଁ ଆମନ୍ତରଣ କଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରସାଦ । ମାଧୁକରି (ଭିକ୍ଷା) କରି ଆଣିଥିବା ବ୍ରଜଗୋପାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୋଟା ମୋଟା ଘିଅ ଲଗା ରୋଟି, ସଦ୍ଗତି ଏବଂ କ୍ଷୀରା ପ୍ରସାଦ ଉଚ୍ଚଯାଦି । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ବହୁ ସାଧୁମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖଙ୍କ ଶୁଣିଛୁ ଯେ ଏଇ ବ୍ରଜବାସୀମାନଙ୍କ ଭିକ୍ଷାନ୍ତ, ରୋଟି ଆଦି ପାଇ ସାଧୁମାନେ ଉଚ୍ଚବତ୍ତ ଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି । ବହୁ ଉଚ୍ଚନାନନ୍ଦୀ ସାଧୁ ମହାତ୍ମାମାନେ ଶ୍ରୀଜୀ ଶ୍ରୀରାଧାରାଣୀଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସାନ୍ଦିଧୀ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି କାରଣ ଉଚ୍ଚବାନଙ୍କଠାରେ ଏହି ବ୍ରଜବାସୀମାନଙ୍କର ଜନ୍ମଗତ ସହଜବ୍ରିତୀ, ଆଉ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ମାଧୁକରି ସୁଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରସାଦଭାବେ ପରିଗଣିତ । ଆମକୁ ବେଶୀ ଆଶ୍ରୟ ଲାଗିଲା ଯେତେବେଳେ ମହାତ୍ମାମଙ୍କ ପୂଜା ଆସ୍ତାନରେ ଆମେ ଦର୍ଶନ କଲୁ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଆଲେଖ୍ୟ (ପଶ୍ଚେ) ଉପରକୁ ମୂଖ୍ୟ ଆରାଧ ହୋଇ ସେବା ପାଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀରାଧାରାଣୀ । ଜଣେ ରାମାନନ୍ଦୀ ସାଧୁଙ୍କ ସେବ୍ୟା ଯେ ଶ୍ରୀରାଧାରାଣୀ କୃଷ୍ଣ ହୋଇପାରନ୍ତି, ଏ କଥା ଆଶ୍ରୟ ଲାଗୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ମନର ଭାବନା, ଉଚ୍ଚନ ନିଷ୍ଠା, ଉଚ୍ଚନ ନିଷ୍ଠା, ଉଚ୍ଚବତ୍ତ କୃପା, ଉଚ୍ଚକ୍ଷଣ ପାଖେ ଲୋକ୍ୟତା, ଉଚ୍ଚନର ପ୍ରତିକାର, ଭାବର ଭିନ୍ନତା, ଧାମ ନିଷ୍ଠା, ଉଚ୍ଚବତ୍ତ ପ୍ରିତୀ ଆଦି ଏବରୁ ଆଗରେ ବିଧ୍ୟ ଧର୍ମର ଅର୍ଥ ଯେ କିଛି ନାହିଁ ବା ମୂଳ୍ୟହାନ ତାହା ଆମେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲୁ ।

ମନେ ପଥୁଥୁଲା ଶ୍ରୀଭଲିବଜଳୀ ଏବଂ ବ୍ରଜଗୋପାମାନଙ୍କ ମିଳନସ୍ଥଳୀ ‘ଜ୍ଞାନଗୁଦୁତି’ ନାମକ ସ୍ଵାନରେ ଉଚ୍ଚବାନ ଶ୍ୟାମସୁଦ୍ଧର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଗୋପାମୀ ତୁଳସୀଦାସଙ୍କୁ କିପରି କୋଦଶ୍ଵାରୀ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବେଶରେ ଦର୍ଶନ ଦେଇଥିଲେ । ମନେ ପଡ଼ିଯାଉଥୁଲା - ଆମ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ କିପରି ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଶ୍ରୀଗଣପତି ଉଚ୍ଚକୁ ଗଜାନନ ବେଶରେ ଦର୍ଶନ ଦେଇଥିଲେ । ମନେ ପଡ଼ିଯାଉଥୁଲା, ଶ୍ରୀଧାମ ବୃଦ୍ଧାବନର ପ୍ରେମ ସରୋବର ପାଖ ସୁଦାମକୁଟାର ବହୁ ରାମାନନ୍ଦୀ ସାଧୁ ମହାତ୍ମା ବ୍ରଜମଣ୍ଡଳୀଙ୍କୁ ନିଜର ଉଚ୍ଚନସ୍ଥଳୀ ଭାବେ ବାଛିନେବାର ।

ଏଇଠି ଗୋଟିଏ କଥା ବେଶୀ ମନେ ପଡ଼େ - ଯାହାକି ସମ୍ଭବ ସନ୍ଦୂ ସମାଜ ପାଇଁ ଏକ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତିରାଶ ବିଚାର ଧାରାର ପରିପ୍ରକାମ ହୋଇପାରେ । ଏହାହିଁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ରୂପେ ଦିଆଯାଏ - କୃଷ୍ଣପ୍ରେମ କହିବାକୁ ମୂଳସ୍ଵରୂପ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମାଧ୍ୟେବେନ୍ଦ୍ର ପୂରୀ ଗୋପାଳଙ୍କ କଥା । ସେ ବାହ୍ୟତଃ ଦଶନାମୀ ଶଙ୍କର ସଂପ୍ରଦାୟର ସନ୍ଧାନୀ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତପକ୍ଷେ ଥିଲେ କୃଷ୍ଣପ୍ରେମ କହିବାକୁ ମୂଳସ୍ଵରୂପ । ଶ୍ରୀ ମାଧ୍ୟେବେନ୍ଦ୍ର ପୂରୀ ଯେବେ ବୃଦ୍ଧାବନ ଆସିଲେ, ସର୍ବଦା କୃଷ୍ଣପ୍ରେମରେ ବିଭୋର ହୋଇ ପରିବ୍ରାଜକ ହିସାବରେ ଗୋଟିଏ ରାତି ଗୋଟିଏ ଗଛମୂଳରେ ରହି ଶ୍ରୀଗିରିବାଜ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କ ତଗରେ ଭ୍ରମଣ କରି କରି କେତେବେଳେ ହସ୍ତି, କେତେବେଳେ କାନ୍ଦି, କେତେବେଳେ ଭୂମୀରେ ଗଡ଼ାଗଡ଼ି କରନ୍ତି ବା ଉଚ୍ଚବାନଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି । ଧାୟାଚିତ ବୃତ୍ତିରେ ମିଳିଲେ ଖାଇବେ ନ ହେଲେ ଉପବାସ ରହି ସର୍ବଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପ୍ରିତୀରେ ମଞ୍ଜି ଉଚ୍ଚନ କରୁଥାନ୍ତି ।

ଭକ୍ତ ଆଜି ଉପବାସରେ ଅଛି । ଉଚ୍ଚବାନ କ'ଣ ସହ୍ୟ କରି ପାରିବେ । ଗୋପବାଳକ ବେଶରେ ନିଜର ପରିଚୟ ଗୋପଶିଶୁ ବୋଲି କହି ସାକ୍ଷାତ୍ ନନ୍ଦନନ ଶ୍ୟାମସୁଦ୍ଧର ଦୁର୍ଗଧପାତ୍ର ହାତରେ ଧରି ଆସି ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ପୂରୀ ଗୋପାଳଙ୍କ ପାଖରେ । କହିଲେ - ନିଅ, ଏ ଦୁର୍ଗଧ ପାନ କରି କଳସଟିକୁ ରଖିଦିଅ, ପରେ ମୁଁ ଆସି ନେଇଯିବି । ମାତ୍ର ସଂନ୍ଦ୍ୟା ଅବସାନ ଓ ରାତ୍ରି ଆଗର ହେଲେ ମଧ୍ୟ

ଗୋପବାଳକ ଆସିଲେ ନାହିଁ ।

ରାତ୍ରୀର ଶେଷ ପ୍ରହର । ଗୋବିନ୍ଦକୁଣ୍ଡ ନିକଟମ୍ଭୁ ବୃକ୍ଷମୂଳରେ ସେମିତି ଗଛମୂଳରେ ବସି ନାମସ୍ଵରଣ କରୁ କରୁ କେତେବେଳେ ନିଦ ଆସିଯାଇଛି । ସ୍ଵପ୍ନରେ ଗୋପବାଳକ (ଉଗବାନ) ଆସିଲେ । ପୁରୀ ଗୋପାଳଙ୍କ ହାତଧରି ଗୋଟିଏ ନିର୍ଭୂତ କୃତ୍ୟ ଭିତରକୁ ନେଇ କହିଲେ - ଦେଖ, ‘ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ବର୍ଷା, ଖରା, ଶାତ ଖାଇ ମୁଁ ଏଇ କୁଞ୍ଜ ଭିତରେ ରହି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ପାଏ । ତୁମେ ଲୋକ ଲଗାଇ କୁଞ୍ଜ ପରିଷ୍କାର କରି ମୋତେ ଏଠାରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଗିରିରାଜ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଉପରେ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରି ସେବାକର ।’ ଗୋପାଳ ପୁଣି କହିଲେ ଯେ - ‘ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ହେଉଛି ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଧାରା କୃଷ୍ଣ ଏବଂ ବଜ୍ରନାଭଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ । ବୈଦେଶିକ ଶତ୍ରୁ ଓ ମେଲ୍ଲମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣ ଉପରେ ବ୍ରାହ୍ମମାନେ ମୋତେ ଏଠାରେ ଲୁଚାଇ ରଖୁଥିଲେ ।’

ଶ୍ରୀମାଧବେଦ୍ରଙ୍କର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ପ୍ରାତିକାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଆଥେ ସନ୍ତୁଳ୍ଯ ବୁଡ଼ାମଣି ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦକୁଣ୍ଡ ତଟବର୍ତ୍ତୀ ଯତ୍ତିପୁରା ତଥା ଯାତନାର ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମବାସୀ ତଥା ବ୍ରାହ୍ମମାନଙ୍କୁ ଡାକି କୁଞ୍ଜସଂପାଦକରି ଦାର୍ଘ୍ୟଦିନରୁ ମଳିନ ପଡ଼ିଥିବା ତ୍ରୀମୂର୍ତ୍ତୀଙ୍କୁ ହରିବୋଲ ହୁଲ ହୁଲ ଦେଇ ଶ୍ରୀଗୋବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଗୋବିନ୍ଦକୁଣ୍ଡର ସହସ୍ରମୂଳ ଜଳରେ ସ୍ନାନ ଅଭିଷେକ କରାଇ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ତୋଗ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଦେଇ ବସାପନା ପୂର୍ବକ ଅନୁକୂଳ ମହୋହବ କରି ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରି ଠାକୁରଙ୍କ ଦୌନମିନ ନାତିକାର୍ତ୍ତିର ସମସ୍ତ ସୁରଦୋବସ୍ତ ସୁତାରୁ ରୂପେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେବାପୂଜାର ବ୍ୟବସ୍ଥାକରି ସେଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଲେ । କାରଣ ସାଧୁମାନେ ନିଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ଯଶ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ‘ବହତା ପାନି, ଚଳନ୍ତା ସାଧୁ’ରେ କେବେ କଳଙ୍କ ଲାଗେନି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ଗୋପାଳ ବିଗ୍ରହଙ୍କ ନାମ ‘ତ୍ରିନାଥ’ ରହିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପୁନର୍ବାର ମେଲ୍ଲମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣ ଉପରେ ଜୟପୁରର ରାଜା ଶ୍ରୀବିଗ୍ରହ ତ୍ରିନାଥଙ୍କୁ ଜ୍ରପୁର ନେଇଗଲେ ଏବଂ ସେବାପୂଜାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ । ଆଜିର ମଧ୍ୟ ଉଦୟପୁର ନିକଟମ୍ଭୁ ନାଥଦ୍ୱାରରେ ଏହି ମୂଳ ବିଗ୍ରହ ଶ୍ରୀନାଥଙ୍କର ରାଜକୀୟ ସେବା ଚାଲିଅଛି । ପୁରାତନ ମନ୍ଦିର ଏବେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଗିରିରାଜଙ୍କ ଉପରେ ଅଛି ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଆମ ଓଡ଼ିଶାର ରେମୁଣା (ବାଲେଶ୍ଵର) ସ୍ଥିତ କ୍ଷୀରଚେରା ଗୋପାନାଥଙ୍କର ଶ୍ରୀମାଧବେଦ୍ରପୁରୀଙ୍କ ସହ ଶିରଚୋରା ପ୍ରସଙ୍ଗ, ମଳୟ ଚନ୍ଦନ ଲେପନ ଲୀଳା ଏବଂ ଶେଷରେ ଶ୍ରୀ ଗୋପିନାଥଙ୍କ ପାଖରେ ଶ୍ରୀ ପୁରୀ ଗୋପାଳଙ୍କ ଶେଷଜୀବନ ଜହଳୀଳା ସମ୍ବନ୍ଧ ଏକ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ବାଧଣ ।

କହିବାର ତାପ୍ୟ୍ୟ ହେଉଛି, ବୈଷ୍ଣବ କୁଳ ପ୍ରଦାପ ସନ୍ତୁ ସମାଜର ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ କଷତ୍ରମ ସଦୃଶ୍ୟ ଏହି ମହାନ୍ ସନ୍ତୁ ମୂଳତଃ ଥିଲେ ଜଣେ ଦଶନାମୀ ସନ୍ୟାସୀ । ମାତ୍ର ଉଗବାନ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିଲା ଅହେତୁକୀ ପ୍ରତି । ଶ୍ରୀ ଚେତନ୍ୟ ଚରିତାମୃତର ପ୍ରଶ୍ନତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଦାସ କବିରାଜ ଗୋସ୍ବାମୀ ଓ ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟ ଭାଗବତର ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧାବନ ଦାସ ଠାକୁର ଶ୍ରୀମାଧବେଦ୍ରଙ୍କ ଜାଗତିକ କୌଣସି ବଂଶଜାତି କଥା ଶ୍ରୀଗ୍ରହ୍ମମାନଙ୍କରେ କୌଣସିଠାରେ ଆଲୋଚନା କରିନାହାନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଅଦେତାର୍ଯ୍ୟ, ଶ୍ରୀନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ପ୍ରଭୁ, ଶ୍ରୀଜନ୍ମର ପୁରୀ, ଶ୍ରୀପରମାନନ୍ଦ ପୁରୀ, ଶ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମନନ୍ଦ ପୁରୀ, ଶ୍ରୀ କେଶବ ଭାରତି ଜୟାଦା ଶ୍ରୀ ମାଧବେଦ୍ର ପୁରୀଙ୍କ କୃପାପାତ୍ର ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ସନ୍ତୁମୁଖରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରହିଛି ।

ଶ୍ରୀନାରାଜୀ କୃତ ମୂଳ ରକ୍ତମାଳ, ଶ୍ରୀପ୍ରିୟାଦାସ କୃତ ଭକ୍ତମାଳ ତଥା ‘ବ୍ରଜ କେ ଭକ୍ତ’ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ ମତାବଳୀ ସନ୍ତୁମାନେ ମଧ୍ୟ ବ୍ରଜମଣ୍ଡଳରେ ରହି ଭଜନ କରି ଶ୍ରୀରାଧାରାଣୀଙ୍କ ଦିବ୍ୟକୃପା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ତେଣୁ ଆମ ଠାକୁରଜୀଯେ ‘ଏକ ଏବଂ ଅଭିନ୍ନ’ ଏହାକୁ ଆମ ସନ୍ତୁମାନେ ଗୋଟିଏ ପରିବାର ପରି ନିଜ ଜୀବନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣପ୍ରାଣରେ ପ୍ରମାଣିତ କରି ଆମକୁ ଲୋକଶିକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି ।

-ଜୟ ଶ୍ରୀ ରାଧେ

ଶ୍ରୀଧାମ ଶରଣମୀ
ଗଙ୍ଗଦାହାଟ, ନାଉଗାଁ, ଜଗତସିଂହପୁର

Value-Based Leadership in Indian Families

Prof. Dr. Sarita Kumari

Let us nurture the practice of family values, by embracing policies that value families - Benjamin Todd Jealous.

The way a family functions at home has an impact on a child's behavior and eventually, this will translate to how she or he functions in the bigger world. The family background of an individual influences the way she or he behaves to a great extent in organization. Various incidents in organizations support this fact. It is usually observed and proved that individuals hailing from joint family system can get along well with other employees. On the other hand people brought up in a nuclear set up may have a lot of ego and assertiveness problems and find it very difficult to get along with other employees. Family background also influences attitude towards work i.e. values acquired in the family such as honesty, timely completion of work, obedience to elders are also carried to the work place and practiced by individuals.

Due to the need for both parents to work, most children today are brought up either by their grandparents, or a house maid or in baby sittings. With these different caregivers who have different values and rules, the children are confused. Also, there is degradation in value system in Indian families because of cultural pollution. There are many reasons for cultural pollution such as heavy impact of social media and gadgets, constant exposure to news and information from television programs, magazines, newspapers and the internet, receiving of information and values which could be exaggerated, misleading or misinterpreted, poor upbringing, extreme pampering, peer group pressure etc.

In this scenario, grandparents and parents play a more vital role in providing commitment, leadership, and examples for ethical behavior of children. Many families today give more emphasis on positive reinforcements to ensure good behaviors in their children. This could be due to parents being more educated and more aware of parenting resources derived from researchers and psychologists. Dr. Diana Baumrind, a developmental psychologist in the 1960s conducted a study on understanding how parents can impact a child's development. According to a recent article published by The New York Times, she suggested an optimal parent is one who is involved and responsive, who sets high expectations but respects her child's autonomy.

Value system is very essential in governing the behavior of children. Grandparents and parents must be committed to specific ethical values and provide constant leadership in tending and renewing the values in children. They are responsible for

creating and sustaining a culture that emphasizes the importance of ethical behavior for children. Values can be communicated especially in two ways such as regular communication and personal actions. Children follow and model what they see their parents do.

Inculcating Value-Based Leadership-The world is changing rapidly with tremendous pressure of modernization and digitization. The value system of Indian families is at stake. It can no more be managed in the traditional authoritative way by giving rise to a negative vibe within the children, especially the upcoming generation those who are in generation-z, having unpredictable and inconsistent behavior. So it is the utmost requirement for the parents to start parenting by setting the right values at home, to be involved and responsive to their children, so that they can learn the values from them.

Family values are developed and strengthened through value-based leadership, a relationship between grandparents, parents and children that are based on shared, strongly internalized values that are advocated and acted upon by the grandparents and parents. It has a significant positive influence on both children's morale and family' status. The four significant characteristics of value based leadership are Interpersonal behaviors, Personal actions and expectations, Fairness with others and Family leadership. Interpersonal behaviors include treating children with care, being helpful and kind, supporting them in their noble endeavors, taking care of their emotional and social needs and maintaining positive relationship. Personal actions and expectations encompass holding self to high ethical standards, striving for honesty, humility and integrity and accepting responsibility for ethical failings. Fairness with others includes treating every child equitably and fair distribution of family's resources. Family leadership encompasses articulating and communicating ethical vision, creating a strong constructive and adaptive culture, holding children accountable for their mistakes and putting ethics over short-term interests.

Let the Parents define a clear vision of proper values and communicate them to children, and try to institutionalize those values through everyday behavior, which will help in creating noble families and thereby noble society.

Treat your kid like a darling for the first five years. For the next five years, scold them. By the time they turn sixteen, treat them like a friend. Your grown up children are your best friends

- **Chanakya.**

ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାରତର ମୃତ୍ୟୁଘଣ୍ଟ - ଆଜିର ସେକୁଲାର ଈଣ୍ଡିଆ

- ଡଃ. ଗଜାଧର ନନ୍ଦ

ପ୍ରବଳ ସ୍ଵେଚ୍ଛରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଭାସି ଯାଉଥିବା କାଠଗଣ୍ଠିଟିଏ ଭାବୁଥାଏ - ମୁଁ ସ୍ଥିର ଅଛି ଏବଂ ମୁଁ ଜଳାଷ୍ଟରଣ ଉପରେ ଆରାମରେ ରହିଛି । ସେ ଅନୁଭବ କରିପାରେ ନାହିଁ ଯେ ତାହାର ଗତି ନିମ୍ନମୁଖୀ ଏବଂ ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ତଳକୁ ତଳକୁ ବହି ଚାଲିଛି । ହିନ୍ଦୁ ସମାଜର ଏହିପରି ଭାସମାନ ସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ ଆମେ ଏହାର ଭବିଷ୍ୟତ କଞ୍ଚନା କରିବାକୁ ସମାର୍ଥ ହେବା ।

ମଣିଷ ଯେତେବେଳ ସୁରାପାନ କରେ ସେତେବେଳେ ତାହାର ଫୁସଫୁସ ସୁରାର ବିଶଳ୍କୁ ଧୋଇ ଦେଇ ଦେହକୁ ସୁମ୍ଭକରି ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ । କିନ୍ତୁ ସେହି ଲୋକଟି ଯେତେବେଳେ ଅଭ୍ୟଷ୍ଟ ମଦ୍ୟପ ହୋଇଯାଏ ତେବେ ଏହି ହୃଦୟନ୍ତର ବିଷକୁ ଧୋଇବାକୁ ଯାଇ ନିଜେ କ୍ଷତି ହୁଏ ଏବଂ ଧୀରେ ଧୀରେ କ୍ଷୟଷ୍ଟ ହୋଇ ଶରୀରକୁ ନିଶ୍ଚଳ କରି ଦିଏ, ସେତେବେଳେ ଆମେ କହୁ ଯେ ଲୋକଟି ମରିଗଲା ।

ଆଜିକୁ ୨୦୦୦ ବର୍ଷ ତଳେ ବିଶାଳ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ର ପୁରୁଷ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲା ଗ୍ରୀକ୍ ଆକ୍ରାନ୍ତ । ଆଲେକ୍ଜାଣ୍ଡର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ତାହାର ସାମନା କଲା । ରାଷ୍ଟ୍ର କ୍ଷତି ବିକାଶ ହେବା ସବୁ ଏହି କ୍ଷତି ଚିହ୍ନ କିଛି ଦିନ ପରେ ଲିଭିଗଲା ।

ଆଜିକୁ ୧୨ ଶହ ବର୍ଷ ତଳେ ଇନ୍ଦ୍ରାମ ଆବିର୍ଭାବ ହେବାର ମାତ୍ର ୨୦୦ ବର୍ଷ ପରେ ଭାରତ ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବ କଥିତ ରାଷ୍ଟ୍ର ପୁରୁଷର ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ଏହାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ମହନ୍ତିବ ବିନ୍ କାଶିମର ଆକ୍ରମଣ କୌଶଳରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ପୁରୁଷ (ଭାରତ)ର ଏକ ଅଂଶରେ ବିରାଟ କ୍ଷତିଟିଏ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ମହନ୍ତିବ ଘୋରୀ, ମହନ୍ତିବ ଗଜନୀ, ଟେମୁଲ ଲଙ୍ଗୀ, ନଦିର ଶାହା ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଭାରତ ବର୍ଷକୁ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେ, ଯେପରି ଏକ ବଶୁଆ ହାତୀକୁ ତାହାର ସୁପ୍ତ ଅବସ୍ଥାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଗଠିଆ, ବାଘ, ବିଲୁଆ, ଶାଗୁଣୀ ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରୁ ଆକ୍ରମଣ କରନ୍ତି । କ୍ଷତାକୁ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ପଶିଯାଇ ଏମାନେ ତାହାର ମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଲାଗି ଯାନ୍ତି । ଆକ୍ରମଣର କ୍ଷତି ଚିହ୍ନ ଆଉ ଶୁଣିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ । ଏତିହାସିକ ଆରନୋଲୋଜୀ ଚିନ୍ମୟବାଦୀ କହିଲେ ଯେ - ପାକିସ୍ତାନ ହେଉଛି ଭାରତ ଉପରେ ଦୀର୍ଘ ୩୦୦ ବର୍ଷ ଧରି ଚାଲିଥିବା ଇନ୍ଦ୍ରାମୀୟ ଆକ୍ରମଣ ଫଳ ଶୃଷ୍ଟି ।

ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାରତର ଆଜି ସଂଜ୍ଞା କଣ ?

ରାଷ୍ଟ୍ର ହେଉଛି ଏକ ଦେଶସ୍ଵ ବୃଦ୍ଧଭାବ ସମାଜର ସୁମହତ ପୌରୁଷ ସମନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଭକୁ ବୁଝାଇ ଥାଏ । ଏହି ବିଚାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭାରତ ହେଉଛି ଆର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ଥିବା ହିନ୍ଦୁ ରାଷ୍ଟ୍ର । ମୁସଲମାନ ମାନଙ୍କ ଅଧାନକୁ ଆସିବାପରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତ ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଥିଲା । ବାହ୍ୟ ଶତ୍ରୁ ଆକ୍ରମଣର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାର ପ୍ରତଶତ ଶକ୍ତି ଏହାର ଥିଲା । ଇଂରେଜମାନେ ମୁସଲମାନ ମାନଙ୍କ ୦୧୦ ଏ ଦେଶର ଶାସନ ଭାର ନେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତ ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଥିଲା । ଉତ୍ସମ ମୁସଲମାନ ଓ ଯୁଗୋପୀୟ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଯାନମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ । ରାଜା ପୁରୁ ଆଲେକ୍ଜାଣ୍ଡର ସହିତ, ବିକ୍ରାମାଦିତ୍ୟ ଯବାନ ମାନଙ୍କ ସହିତ, ସିରୁ ପ୍ରଦେଶର ରାଜା ଦାହିର ମହନ୍ତିବ ବିନ୍ କାଶିମ ସହିତ, ପୃଥ୍ବୀରାଜ ଘୋରୀ ସହିତ, ଶିବାଜୀ ଆଓରଙ୍ଗଜେବ ସହିତ ଲାଭି ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟତାକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ । କଞ୍ଚନା କରାଯାଇ ପରେ ଯେ ଏକ କ୍ଷଣକୁ କିଏ ଧରି ନେଇ ତାହାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ବାଶି ରଖିଲା । ଏହି ଅହିଁସକ ତୃଣଭୋଜୀ ପ୍ରାଣୀକୁ ଅନ୍ୟ କେହି ଜଣେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଲୋକଠାରୁ ଛତାଇ ନେଇ ତାହାର ମାଲିକ ହେଲା । ଘଣାରେ ବାଶି ତାହାଠାରୁ କାମ ଆଦାୟ କଲା । କିଛି ଦିନ ପରେ କ୍ଷଣଟି ମୁକୁଳିଲା । ତେବେ ସେହି କ୍ଷଣକୁ ଲୋକେ କ୍ଷଣ ହିଁ କହିବେ । ତାହାକୁ ଗଧ କିମ୍ବା ଖଚର ବୋଲି ତ କହିବେ ନାହିଁ । ୧୯୪୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନ ଏହିପରି ଭାବରେ ଅକ୍ଷତ ହିଁ ରହିଥିଲା । କାରଣ

ନିଜର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟତା ବା ଜାତି ସ୍ଥାତିମାନଗତ ପୌରୁଷ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଭାରତୀୟମାନେ ୧୯୪୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଶ୍ଵର ସଂଗ୍ରାମ ଚଳାଇଥିଲେ । ଖାନସୀରାଣୀ, ମଙ୍ଗଳଦିନ, ଖୁଦୀରାମ ବୋଷ, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଆଜାଦ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ଏହି ସଂଗ୍ରାମର ଶେଷ ପୁରୁଷ ଥିଲେ ଉଦ୍ଧାମ ସିଂହ, ସୁବାସ ବୋଷ ଏବଂ ବୀର ସାବରକର ପ୍ରଭୃତି ।

ଇଂରେଜମାନେ ଦେଶଛାଡ଼ିବାର ଠିକ୍ ପରେପରେ ବିଭାଜିତ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ପୁନର୍ବିଭାଜକାରୀ ଆଉ ଏକ ଚିତ୍ତନ ତତ୍ତ୍ଵର ଘୋଷଣାକରାଗଲା - କୁହାଗଲା ଯେ ଭାରତ ଏକ ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ ଦେଶ । କାଳେ ଏହି ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନକୁ ୧୯୪୭ ଅନୁପ୍ରବେଶକାରୀଙ୍କ ଦାରା ଗଣଧର୍ଷଣ, ଲଭ ଜିହାଦ, ଗୋହତ୍ୟା ଓ ଗୋମାଂସ ରଷ୍ଟାନୀରାଜନୀତି, ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାରେ ସରିଆତ୍ମକ କୋର୍ଟ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ଉଦ୍ଧରଣ ଭାଷାର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟକରଣ, ସଂଖ୍ୟା ଲମ୍ବଙ୍କ ହଜାର ଯାତ୍ରାପ୍ରଭୃତି ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷତା ବା ସେକ୍ଟୁଲାର ନାମରେ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନକୁ ଲୁଚ୍ କରିବା ପାଇଁ ଏସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ତୀଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ।

ରାଷ୍ଟ୍ର ସଞ୍ଚାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟତାର ବିଚାର -

ରାଷ୍ଟ୍ର ସଞ୍ଚାର ନିର୍ଭାରଣ କରିବାକୁ ଯାଇ ଆଇନଙ୍କ ପ୍ରଫେସର ହଲାଣ୍ଡ କହନ୍ତି - ରାଷ୍ଟ୍ର କହିଲେ ହେଉଛି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭୂଖଣ୍ଡ ଉପରେ ମ୍ଲାୟୀଭାବେ ବାସକରୁଥିବା ବୁଝଇର ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ସମାଜ ଏବଂ ସେହି ସମାଜର ସଂସ୍କୃତି ତଥା ଚାଲି ଚଳନ ହିଁ ସେହି ଭୂଖଣ୍ଡ ବା ଦେଶର ସ୍ବାକୃତ ସଂସ୍କୃତି ଅଟେ, ଯାହାକି ସେହି ସମାଜର ରାଷ୍ଟ୍ରଜୀବନର ପରିଚୟ ଦେଇଥାଏ ।

ଏହି ସଂଙ୍ଗୀ ଅନୁସାରେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ନୀତି ନିର୍ଭାରଣ ହୋଇଛି । ପ୍ରଫେସର ହଲାଣ୍ଡ ଏହାକୁ ଅତି ନିଖୁଣ ଭାବରେ ଅବତାର କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମତାନୁସାରେ ଭାରତ ଏକ ହିନ୍ଦୁ ଦେଶ । ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁର ସଂଙ୍ଗୀ ହେଉଛି - ହିନ୍ଦୁମ୍ଲାନକୁ ଯେ ଭଲ ପାଇଲା ଏବଂ ଏହାର ବୀତିହ୍ୟ, ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ, ସଂସ୍କୃତ, ସଂଧାର, ସଭ୍ୟତାକୁ ଯେ ନିଜର ମନେ କରେ ସେ ହେଉଛି ହିନ୍ଦୁ । ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାରତର ହିନ୍ଦୁ ସମାଜକୁ ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷ କରିବା ନାମରେ ଶିଖ, ଦ୍ଵାବିତ, ବନନାସୀ (ଆଦିବାସୀ), ଜନଜାତି, ଜୈନ ଓ ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ଅଳଗା ସଂପ୍ରଦାୟ କରି ଦିଆଯିବା ସହ ବୈଦେଶିକ ଆଦର୍ଶରେ ଉଦ୍ ବୁଦ୍ଧ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଯାନ, ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ସଂଖ୍ୟାଲମ୍ବର ମାନ୍ୟତା ଦେଇ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜ ଉପରେ ରହିବା ପରି ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଛି । ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଭାଗକର, ଶାସନକର ନୀତିକୁ ଆମ ଦେଶୀ ଇଂରେଜମାନେ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଶାଣିତ କରି ସଭାର ସୁଖାସନରେ ବସି ମଜା ନେଉଛନ୍ତି ।

ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାରତର ସେକ୍ଟୁଲାର ଇଣ୍ଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତରଣ -

ଏହି ରୂପାନ୍ତରଣର ପୃଷ୍ଠା ଭାଗରେ ରହିଲେ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ଓ ପଣ୍ଡିତ ନେହେରୁ । ଏହି ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଏକ ସାଧାରଣ ବିଶେଷତ୍ବ ହେଉଛି ଏମାନଙ୍କ ନାମ ଆଗରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଉପାଧି ଲାଗି ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ମହାତ୍ମା ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ପଣ୍ଡିତ । ଏହି ଦୁଇଟିର ପ୍ରଭାବ ବଳରେ ସେ ଦୁହେଁ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରନାମର କରି ପାରିଲେ । ଇଂରେଜମାନେ ଦେଶଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବାକୁ କୁହାଗଲା ଯେ ଭାରତ ନୂଆଂରେ ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେଲା । ଆମର ସୁନ୍ଦର ମହଭୂତ ତିଆରି ଘରେ ଯଦି ଚୋର ପଶିଆଏ, ତେବେ ସେମାନେ ଗଲାପରେ ଏହି ଘରକୁ ଖାଟିଛୁଡ଼ି ସପାକରିବା ନା ଏହି ଘରକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇ ନୂଆଘରଟିଏ କରି ଚୋର ଯୋଡ଼ାକୁ ଠାକୁର ଘରେ ରଖି ପୂଜା କରିବା ? ସ୍ଵାଧୀନ ଭାରତରେ ଏହି ଅବସ୍ଥା ହିଁ ହୋଇଛି । ଏହି ଦୁର୍ଘୋଷଣା (ଭାରତ ଏକ ନୂଆସକ୍ରୋଲାର ରାଷ୍ଟ୍ର) ଦ୍ୱାରା ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷର ପ୍ରାଚୀନ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାରତ ବର୍ଷ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କଲମ ଗାରରେ ଇଣ୍ଡିଆ ରୂପେ ସରକାରୀ ମାନ୍ୟତା ପାଇ ଇଣ୍ଡିଆ ଦାଟିଙ୍କ ରୂପେ ସାମିଧାନିକ ସ୍ବାକୃତି ମଧ୍ୟ ପାଇଗଲା । ପୃଥିବୀରେ ଏପରି କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଦେଶ ନାହିଁ ଯାହାକି ଏହିପରି ହୀନ ମାନ୍ୟତାକୁ ପ୍ରଶନ୍ଦ ଦେଇଛି । ବ୍ରହ୍ମଦେଶ, ସିଲା ପ୍ରଭୃତି ଛେଟିଆ, ଅସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଶ ମଧ୍ୟ ନିଜର ସ୍ଥାତିମାନକୁ ଉଜ୍ଜ୍ଵାବିତ କରିବା ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ ମ୍ୟାନମାର ଓ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା କରି ପାରିଲେ । ଅଥବା ଭାରତରେ ତାହା ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ଭାରତ ଆଜି ଇଣ୍ଡିଆ ନାମରେ ପରିଚିତ । ପୃଥିବୀ ମାନଚିତ୍ରରେ ଭାରତ ନାମ ହିଁ ନାହିଁ ।

ସ୍ବାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତିପରେ ଏହି ଦେଶ ନୂଆରେ ଏକ ନେସନ୍ ହେଲା ବୋଲି ନେତାମାନେ ଘୋଷଣା କଲେ । ଏହି ନେସନ୍ର ସ୍ଵର୍ଗା ବା ଜନକ ଜଣକୁ ଖୋଜାଚାଲିଲା । ନୂଆରେ ଜନ୍ମହେବା ଗୋଟିଏ ଜାତିପାଇଁ ବାପା ଜଣେ ଆବଶ୍ୟକ । ଜର୍ଜ ଡ୍ରୀଷ୍ଟିଂନକୁ ଆମେରିକାର ଜନକ କୁହାଯାଏ । ତେଣୁ ଭାରତ ଏକ ନୂଆ ଜାତି ପାଇଁ ମହାଡ୍ରାଗାନ୍ଧୀ ହେଲେ ଏହାର ଜନକ । ଆମେ ମୁଖ୍ୟମାନେ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚାହିଁଲୁ ନାହିଁ ଯେ ଆମର ଶାସକ ଲାଗେଇମାନଙ୍କର ଜାତିର ବାପା କିଏ ନାହାନ୍ତି । ଜାତିର ପିତା ବୋଲି ପାଇଥିବା ଆଖ୍ୟାକୁ ମହାଡ୍ରାଗାନ୍ଧୀ ମଧ୍ୟ ବିରୋଧ କଲେ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଜାତିର ଲାଗେଇଥାର ଜନକ ବା ସ୍ଵର୍ଗବୋଲି ଲିପିବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯିବା କେତେହଜାର ଜନ୍ମର ଜପସ୍ୟାର ଫଳ । ସେ ରାମରାଜ୍ୟ, ଅହିଂସା, ଅନଶନ, ସ୍ଵାବଳମ୍ବନ, ହିନ୍ଦୁତ୍ୱ ଗୋମାତା, ଗାତା, ମାତା ପ୍ରତ୍ରିକୁ କଥା କହି ସେ ବୈଦିକ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ ଜୀବନର ଭାବନା ଦ୍ୱାରା ଦେଶକୁ ଲାଗେଇବାରେ ସହାୟତା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଜାତିର ଜନକ ଉପାଧିତିକୁ ସେ ମୁହଁ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବୃକ୍ଷଭରୁ ବଳଦ କରିବାପରି ଭାରତରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସେକୁଲାର କରିବାର ଭିରିଭୂମି ଏଠାରେ ପଡ଼ିଲା ।

ନୂତନ ଜନ୍ମିତ ପାକିସ୍ତାନକୁ ଏକ ଲୟାମ ରାଷ୍ଟ୍ର ଘୋଷଣା କରିବା ବେଳକୁ ଖଣ୍ଡିତ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନକୁ ବଳଦ ଦେଶ ରୂପେ ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚାଲିଲା । ପାକିସ୍ତାନକୁ ଲୟାମ ରାଷ୍ଟ୍ର ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ସବୁକିଛି ଖୋଜିବା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । କାରଣ ମହନ୍ତିଦ ୨୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଆରବୀୟ ସଂଭାରକୁ ହିଁ ଲୟାମରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପେ ଦେଇଥିଲେ । ନୂଆଦେଶ ପାକିସ୍ତାନ ପୁରୁଣା ଆରବୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମାନ୍ୟତା ପାଇଲା । କିନ୍ତୁ ଭାରତରେ ହିନ୍ଦୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟତାକୁ ବାଦଦେଇ ଏକ ନୂଆରାଷ୍ଟ୍ରର କଷମା କରାଯିବାରୁ ଲାଗୁଥିଆ ଦ୍ୟାଗ, ଲଜ, ଭାରତ ପାଇଁ ନୂଆ ନୂଆ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପଦାର୍ଥକୁ ଆବିଷ୍କାର ଓ ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ବୈଦିକ ଭାରତ ବର୍ଷର ରାଷ୍ଟ୍ର ଭୂମି ଉପରେ ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଭାରତୀୟ ସମାଜିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ବିଭେଦର ଏକ ପ୍ରାଚୀର ଠିଆକରାଗଲା ଯାହାର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ରହିଲା ବୈଦିକ ଭାରତବର୍ଷର ହିନ୍ଦୁ ସଭ୍ୟତା ଏବଂ ଏହାର ଅପର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ରହିଲା ସେକୁଲାର ଲାଗୁଥିଆର ବଳଦିଆ ଆଦର୍ଶ । ଏହି ପ୍ରାଚୀରର ଏକ ପଚେଥିବା ବୈଦିକ ସଭ୍ୟତାର ସମସ୍ତ ସଂଭାରକୁ ଅନ୍ତକାର ଦିଗ ମଧ୍ୟରେ ରଖିଦିଆଗଲା । ସମସ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରନିର୍ମାତା ମହା ପୁରୁଷଗଣ ଏହି ଅନ୍ତକାର ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚିଗଲେ ।

ଜାତିର ଜନକ ତ ପ୍ରଥମରେ ଆବିଷ୍ଟତ ହୋଇଗଲେ । ନୂତନ ଭାରତର ଜାତୀୟ ଶିଶୁ କିଏ ହେବ ବୋଲି କଥା ପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଉ ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ପାଖରେ ଥିଲେ ନେହେରୁ । ଜାତିର ପିତାଙ୍କ ବରଦ ହାଷ୍ଟ ତାହାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଅଛି । ସେ ହୋଇଗଲେ ଜାତୀୟ ଶିଶୁ । ତାହାଙ୍କ ଜନକୁ ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ଦିବସ ଘୋଷଣା କରି ଦିଆଗଲା । ନିଜେ କ୍ଷମତାରେ ଥିବା ବେଳେ ଚାଲିଶି କୋଟି ଜନତା ମଧ୍ୟରେ ତଥା ଆଗାମୀ ଶତାଧିକ କୋଟି ଜନତା ପାଇଁ ସେ ହୋଇଗଲେ ଜାତୀୟ ଶିଶୁ । କେଉଁ ଅନ୍ତ କାଳ ଧରି ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଭାରତର ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ରୂପେ ସମାନିତ ହୋଇଥାସୁଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ପୂର୍ବଜମାନେ ଅକ୍ଷୟ କୀର୍ତ୍ତିନ କରିଥିବାର ସଂଭାରନେଇ ଏମାନେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ନେହେରୁଙ୍କ ପରି ଜଣେ ନିତାନ୍ତ ମାଲଚିଆ, ସ୍ତ୍ରୀଣ, ହିନ୍ଦୁ ଦ୍ରୋହୀ ଧ୍ୟାପାୟୀ, ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟତା ବିରୋଧୀ, ଭାବୁ, ଲୟାମ ସପକ୍ଷବାଦୀ ଏବଂ ଭାରତର ବିଭାଜନ ପାଇଁ ତଥା ଭାରତ ବର୍ଷରେ ରଙ୍ଗର ନଦୀ ବୁହାଇବା ପରି କାଶ୍ମୀର ସମସ୍ୟାକୁ ଥୋଇ ଦେବା ଶାକୁନିକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱବାଦୀ ବନିଗଲେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନତାଙ୍କ ଆଦରଣୀୟ ଚାଚା । ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନ ଗଠନର ଆଦ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେୟାକ୍ରମ ଶ୍ରୀରାମ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଧାର୍ଶ, ତ୍ୟାଗକୁ ଭୁଲିଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ ଦେଶବାସୀ । ଶ୍ରୀରାମ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜୀବନୀ ଆଧାରିତ ସମସ୍ତ ପାଠ୍ୟବିଷୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରୁ ଉଠିଗଲା । ଜାତୀୟ ଶିଶୁ କିପରି ଲାଗେଇ ହେବାର ପାଠ ପଢ଼ୁଥିଲେ ତାହା ପିଲାମାନେ ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ - *On a May day towards the end of the month we reached London...* ବିଦେଶୀ ଶାସନ ହଟିବାପରେ ଲୋକେ ଦାବୀ ଉଠାଇଲେ ଯେ ଦେଶ ତ ଆମ ହାତକୁ ଆସିଲା, ଏବେ ଶ୍ରୀରାମ ଜନ୍ମଭୂମିରେ ମଦିର କରାଯାଉ । ସେମାନାଥ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣକୁ ଖୋଲା ବିରୋଧ କରୁଥିବା ନେହେରୁ ଦେଖିଲେ ଯେ ତାହାଙ୍କ ବିଚାର ବିରୋଧରେ ଲୋକେ ପୁଣି

ସୁର ଉଠାଇଲେଣି । ସେ ତୁରନ୍ତ ୧ ୯ ୪୯ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀରାମ ଜନ୍ମଭୂମି ମନ୍ଦିରକୁ ଜରମୁଦମାରି ତାଳା ପକାଇଦେଲେ । ଆଉ ତାହାସଙ୍ଗେ ଖୋଲିଗଲା ଜାତୀୟ ଶିଶୁଙ୍କ ଜନ୍ମଭୂମି ଆନନ୍ଦ ଭବନ । ସେ ଏହାକୁ ଜାତିପାଇଁ ଉଷ୍ଣଗ୍ରେଚ କରିଦେଲେ । ଏହା ତାହାଙ୍କ ଗୁଣଗାନ କରୁଥିବା ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁରକ୍ଷିତ ଜାତୀୟ ସମ୍ପର୍କରୁପେ କାଳକାଳକୁ ରହିଗଲା । ଜାତୀୟ ଶିଶୁଭୂର ସମ୍ବାନ୍ଧରୁ ବଞ୍ଚିତ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜନ୍ମଭୂମି ଆଉ ଜାତୀୟ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଏହାପରେ ସେକୁଲାର ରାଷ୍ଟ୍ର ପାଇଁ ଖୋଜା ଚାଲିଲା ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ ବା ଗୁରୁ ରୂପେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ । ବ୍ୟାସଦେବ ରାଷ୍ଟ୍ରଭାରତର ଗୁରୁରୂପେ ମାନ୍ୟତା ପାଇ ଆସୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ସେକୁଲାର ରାଷ୍ଟ୍ରପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଡଃ. ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦଙ୍କ ନାମ ଚାରିଆଡ଼େ ଚର୍ଚିତ ଥାଏ । ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ସ୍ଥାନୀୟ ତ୍ୟଗୀ, ମହାପୁରୁଷ, ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ରୂପେ ସେ ଘରେ ଘରେ ପରିଚିତ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଡଃ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ, ସର୍ବାର ପଟେଲ, ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ବୋଷ ପ୍ରଭୃତି ନେହେରୁଙ୍କ ପସଦର ଲୋକ ନଥିଲେ । ନେହେରୁଙ୍କ ରାଷ୍ଟ୍ର ବିରୋଧୀ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସେମାନେ କେହି ସ୍ବୀକାର କରୁନଥିଲେ । ତେଣୁ ନେହେରୁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ୨ ନମ୍ବରରେ ଥିବା ରାଧାକୃଷ୍ଣନଙ୍କୁ ଏହି ସେକୁଲାର ରାଷ୍ଟ୍ରର ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ ବା ଗୁରୁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଦେଲେ । କାଳ ବକ୍ଷରେ ପୂର୍ଣ୍ଣମା ଜତିହାସରେ ଗୁରୁ ରୂପେ ତାହାଙ୍କ ନାମ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ରହିଯିବ । ତେଣୁ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ ବା କାହିଁକି ମନା କରନ୍ତେ ।

ଅତି କମରେ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ବର୍ଷ ଧରି ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଗୁରୁରୂପେ ପୂଜିତ ହୋଇ ଆସୁଥିଲେ ଆଜିର ତଥାକଥିତ ପରିବାରର ଜଣେ ସନ୍ତାନ କୃଷ୍ଣଦୈପ୍ୟାୟନ । ବେଦକୁ ଚାରି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିଥିବା ହେଉ ତାହାଙ୍କୁ ଲୋକେ ବେଦବ୍ୟାସ ବୋଲି ସମ୍ବାନ୍ଧିତ କରନ୍ତି । ସେ ବ୍ରହ୍ମଶୀର ସର୍ବୋତ୍ତମା ସମ୍ବାନ୍ଧ ପାଇବା ସହ ମହାଭାରତର ରାଜବଂଶର ଜନକ ହୋଇ ପାରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀକର୍ଣ୍ଣଦେବଙ୍କ ପରି ମହାଞ୍ଚାନୀ ଓ ମହାନ୍ ଦାର୍ଶନିକଙ୍କର ସ୍ମରଣ ହୋଇଥିଲେ । ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ, ବ୍ରହ୍ମସ୍ମୂତ୍ରର ପ୍ରଶ୍ନାତଥିର ପ୍ରଶ୍ନା ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କୁ ସମ୍ବାନ୍ଧ ଭାରତର ଲୋକେ ବ୍ରହ୍ମ ବିଷ୍ଣୁ ଓ ମହେଶ୍ୱର-ସ୍ଵର୍ଗା, ଧୃଷ୍ଟା ଓ ପାଳନକାରୀ ଭଗବାନ ରୂପେ ମାନ୍ୟତା ଦେଉଥିଲେ । ଏହି ପରିଜଣେ କାଳଜୟୀ ମହାପୁରୁଷ ସେକୁଲାର ପ୍ରାଚୀରର ଅପର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଲୁଚିଗଲେ । ତାହାଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ମଣ୍ଡଳ କଲେ ଜଣେ ଲାଙ୍ଗରେ ଭକ୍ତ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣନ । ଅବଦୁଲ୍ କାଲାମ ଆଜାଦ ଭାରତର ଜାତୀୟ ଗୁରୁ ହୋଇଥାଏ । ତାହାଙ୍କୁ ଗୁରୁ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୁଏତ ନେହେରୁଙ୍କର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ଏକ ଲୟକାମ ବିରୋଧୀ ହାତ୍ରୀ ଭାରତରେ ବୋହୁମିଳା । ହିନ୍ଦୁଭ୍ରାତା ଭାବନାର ପ୍ରକଟତା ସେତେବେଳେ ଭାରତରେ ସର୍ବତ୍ର ରହିଥିଲା । ଏବଂ ଆଜାଦ ଭାରତରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ନଥିଲେ । ମକ୍କା ତାହାଙ୍କ ଜନ୍ମ ସ୍ଥାନ ଥିଲା । ତାହାଙ୍କୁ ଗୁରୁ କଲେ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ବିରୋଧର ଉତ୍ସ୍ରୋଧ ହେବ ସମ୍ବାନ୍ଧନା ଦେଖି ନେହେରୁ ତାହାଙ୍କୁ କେନ୍ତି ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ କରିଦେଲେ ।

ସେକୁଲାର ଦେଶ ଲାଗ୍ନିଆ ପାଇଁ ଏକ ଜାତୀୟ ପ୍ରାଣୀଖୋଜା ଚାଲିଲା । ସିଂହକୁ ଭାରତର ଜାତୀୟ ପଶୁ ରୂପେ ଘୋଷଣା କରାଗଲା । ନେହେରୁଙ୍କ ଭୟ ଥିଲା କାଳେ ଗାଇକୁ ଜାତୀୟ ପ୍ରାଣୀ ଘୋଷଣାକରିବା କଥା ଉଠିଲେ ଗୋହତ୍ୟା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ । ମୁସଲମାନମଙ୍କ ସହାନୁଭୂତି କଂଗ୍ରେସକୁ ରହିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଜାଣି ଜାଣି ଏକ ଭୁଲ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ସିଂହକୁ ଜାତୀୟ ପ୍ରାଣୀ ରୂପେ ଘୋଷଣା କରାଗଲା । ସିଂହଟ ପୃଥିବୀର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅଛନ୍ତି । ଆମେ ଗଙ୍ଗାନଦୀକୁ ଜାତୀୟ ନଦୀ କହିପାରିବା କିନ୍ତୁ କୁଆ ପଥରକୁ ଭାରତର ଜାତୀୟ କୁଆପଥର କହି ପାରିବା କି ? କୁଆ ପଥର ପୃଥିବୀର ଅନେକ ଜାଗାରେ ପଡ଼େ । ଗୋମାତା କେବଳ ଭାରତ ଭୂଖଣ୍ଡ ବା ପ୍ରାଚୀନ ଆର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତରେ ହିଁ ଦେଖାଯାନ୍ତି । ଭାରତର ସଂସ୍କାର, ଅର୍ଥନୀତି, କୃଷି, ବାଣିଜ୍ୟ ସବୁ ଗୋବିନ୍ଦ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପ୍ରାଣୀ ଘୋଷଣା କରି ଦିଆଯିବ, ସେହିଦିନ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନ ଆତ୍ମ ପ୍ରକାଶ ଓ ଆତ୍ମ ବିକାଶ

କରିବ ।

ନୂଆ ସେକୁଲାର ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତଟିଏ ଖୋଜା ପଡ଼ିଲା । କେଉଁ ଆବହମାନ କାଳରୁ ବୈଦିକ ସାମଗ୍ରାନ ଭାରତର କୋଣାନୁକୋଣରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେକୁଲାର ରାଜ୍ୟରେ ତାହାସୟବ ହେବ କିପରି ? ଶେଷକୁ ବଦେ ମାତ୍ରରମର କଥା ଉଠିଲା । କାକିନାତା କଂଗ୍ରେସ ଅଧିବେଶନରେ ଏହାକୁ ଜିନ୍ମା ବିରୋଧ କରିଥିଲା । ମୁସଲମାନମାନେ ଦେଶକୁ ମାତା କହନ୍ତି ନାହିଁ । ତାହାକୁ ତୁଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ରାଜା ପଞ୍ଚମ ଜର୍ଜଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେଉଁ ପଞ୍ଚମଦୀରୀତ ୧୯୧୯ ମସିହାରେ ରବୀନ୍ତ୍ର ନାଥ ଲେଖିଥିଲେ ତାହାର ପ୍ରଥମ ପଦକୁ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ କରାଗଲା । ଯେଉଁ ଗୀତକୁ ଗାଇ ଗାଇ ବୀର ଯୋଜାମାନେ ପାଶା ଖୁଣ୍ଡରେ ଝୁଲିଥିଲେ ସେହି ବନ୍ଦେ ମାତ୍ରର ସେକୁଲାର ଦେଶରେ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଲଙ୍ଘନିଭ ଦ କିଙ୍ଗ ର ସ୍ଥାନନେଲା ଜନଗଣମନ । ବୋତଳ କେବଳ ନୂଆଁ, ସେ ଉତ୍ତର ଦ୍ରବ୍ୟଟି ପୁରୁଣା ।

ଏବେ ସେକୁଲାର ଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ପତାକା (ଧୂଜ) ଆବଶ୍ୟକ । ଗୌରିକ ଧୂଜ ରାଷ୍ଟ୍ରଧୂଜରୁପେ ଭାରତୀୟ ସଭ୍ୟତାର ଆରମ୍ଭରୁ ରହିଆସିଛି । ଏହି ବଳଦରୂପା ନୂଆ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ତାହା ସେକୁଲାର ନୁହେଁ । ତେଣୁତାହାକୁ ହଣି ସଂଖ୍ୟାଲୟୁ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ସୁହାଇବାପରି ଏକ ଧୂଜର କଷଣା କରାଗଲା । ଯାହାକି ଆଜିର ଜାତୀୟ ପତାକା ଅଟେ । ମୁସଲମାନ ସଂପ୍ରଦାୟ କଲେ ବଳେ କୌଶଳେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀକୁ ସବୁଜ କରିବା ଚାହାନ୍ତି । ଭାରତର ଏକ ବିଶାଳ ଅଂଶକୁ ପାକିସ୍ତାନ ନାମରେ ସବୁଜ ରଙ୍ଗରେ ରଞ୍ଜିତ କରିବା ପରେ ଖଣ୍ଡିତ ଭାରତର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶକୁ ମଧ୍ୟ ସବୁଜ ରଙ୍ଗରେ ରଞ୍ଜିତ କରିବାପାଇଁ ମୁସଲମାନମାନେ କରିଥିବା ଯୋଜନାକୁ ସାଧାନତା ପ୍ରାସ୍ତୁତରେ ଆମ ସରକାର ଜାତୀୟପ୍ରତରରେ ସାକାର କଲେ । ଭାରତ ବିଭାଜନର ମଞ୍ଜି ତ୍ରିରଙ୍ଗା ପତାକାର ଏହି ପ୍ରତୀକରେ ନିହିତ ରହିଛି ଏହାକୁ କେହି ଗୁରୁତ୍ବର ସହ ବିଚାର କରିନାହାନ୍ତି । ଏହାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ହେଉଛି ଆଜିର ଜାନ୍ମ କାଶ୍ମୀର ପ୍ରଦେଶ । ସେହି ପ୍ରଦେଶରେ ମୁସଲମାନ ମାନେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଦେଶ ବିଭାଜନକାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚଳାଇଛନ୍ତି । ପାକିସ୍ତାନୀ ପତାକା ସେଠାରେ ଫରଦର ହୋଇ ଉତ୍ତୁଛି । ଏହାକୁ ରୋକିବାପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର କୌଶଳୀ ଉଦ୍ୟମ କଲେ ସମ୍ବିଧାନର ୩୭୦ ଧାରା ସରକାରଙ୍କୁ ନାଲିଆଖି ଦେଖାଉଛି ।

ସେକୁଲାର ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି କଣ ହେବ ସେବିଷ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଲା । ଭାରତର ଗୋଟିଏ ନିଜସ୍ଵ ସଂସ୍କୃତି ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ସଂସ୍କୃତିରୁ ଜାତ ସଂଧାର ଏବଂ ସଭ୍ୟତା ହିଁ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ଧରି ଏହି ସମାଜକୁ ବଞ୍ଚି ରଞ୍ଜିଛି । ଏହି ସଂସ୍କୃତିର ଆଧାରରେ ହିଁ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ ଦେଶ ସାଧୀନ ହେଲା । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିରେ ଥିବା ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷତାର ଅବଧାରଣା ବିଶ୍ୟରେ ନେହରୁଙ୍କ କଂଗ୍ରେସ ସରକାରର ଧାରଣା ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ନିଜ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ବୋଲି ମଣିବା ପ୍ରଭୃତି ବିଶ୍ୱଭାବୁର ଭାବନା କେବଳ ଭାରତୀୟ ସଂଧାରରେ ହିଁ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଲଙ୍ଘନିଭ ସଂସ୍କୃତି ନାମରେ ଲୟାମ ଓ ଯୁଗୋପୀୟ ସଂଧାରକୁ ଜାତୀୟ ରୂପ ଦେଇ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସାଧୀନ ଭାରତରେ କବର ଦେଇଦେଲେ । ତେଣୁ ହିନ୍ଦୁ ଝିଅକୁ ମୁସଲମାନ ଉଠାଇନେଲେ ତାହାହେଲା ମିଳିଜୁଲି ସଂସ୍କୃତିର ଏକ ଅଙ୍ଗ । କିନ୍ତୁ ମୁସଲମାନ ଝିଅକୁ ହିନ୍ଦୁ ପୁଅ ବାହାହେଲେ ତାହାହେଲା ଧାର୍ମିକ ଅପରାଧ । ଏହାର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିକାର ହେଉଛି ହିନ୍ଦୁ ଯୁବକଙ୍କ ହତ୍ୟା । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ନପୁଂସକୀ କରଣ କରିଦେବା ଦ୍ୱାରା ପଛକୁ ପଛହୋଇ ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା, ସାହିତ୍ୟ, ଲତିହାସ, ଖାଦ୍ୟପେଯ ଓ ରାତିନୀତି ସବୁଗୁଡ଼ିକର ନପୁଂସକୀକରଣ ବା ସେକୁଲାରୀକରଣ ହୋଇଗଲା । ବେଶ୍ୟାମାନେ ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ବହୁମାନ୍ୟତା ପାଇଲେ ଏବଂ ଲଙ୍ଘନାମାଚକ୍ର ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ପରିଚୟ ବୋଲି ସ୍ଵୀକାର କରାଗଲା ।

ସେକୁଲାର ଲଙ୍ଘନାର ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା କଣହେବ ସେ ବିଶ୍ୟରେ ଚିନ୍ତାପଡ଼ିଲା । ସଂସ୍କୃତି ଭାଷାର ମାଧୁର୍ୟ, ଲାକିତ୍ୟ, ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବାଦ, ଧୂନି ବୈଜ୍ଞାନିକତା ପ୍ରଭୃତିକୁ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ସତ୍ୟ ଦେଶ ସ୍ଵୀକାର କରନ୍ତି । ଆଦିକାବ୍ୟ ବାଲୁୟକୀ ରାମାଯଣ ସଂସ୍କୃତିରେ

ରଚିତ । ତହାଳୀନ ୪୦ କୋଟି ଜନତାର ଗୁରୁ ଭଗବତ୍ ଗୀତା ସଂସ୍କୃତରେ ଲିଖିତ । ସଂସ୍କୃତକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା କଲେ ତାହାକୁ କେହି ବିରୋଧ କରନ୍ତେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାଷା ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । କାରଣ ନେହେରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ପ୍ରେମୀ ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ସ୍ଵୀକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ସେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ପୁଷ୍ଟକ ଆଣି ଦେଉଥିଲେ । ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବରେ ସେ ଭାରତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନର ବିରୋଧୀ ଥିଲେ । ତେଣୁ ହିମୀ ହେଲା ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାଷା, ଲାଗେଜୀ ହେଲା ରାଜଭାଷା ଏବଂ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ହେଲା ଜାତୀୟ ଧାର୍ମୀକ ଭାଷା । ହିମୀ ଅପେକ୍ଷା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଭାରତରେ ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ରହିଛି ଏବଂ ୨୮୨୭୦ଟି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵମାଧ୍ୟମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଭାରତରେ ରହିଛି ସେ ମଧ୍ୟରୁ ୧ ଶତାବ୍ଦୀ ୨ ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ । ମୌଳବିମାନେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା ଭାରତର ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ପୂର୍ବ ଦରମା ନେଇ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତଭାଷା ଏବେ ସମୁଦ୍ରକୁଳକୁ ଗଲାଣି ।

ସେହିପରି ଶାନ୍ତି ଓ ସ୍ଵପ୍ନର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ଯୁଗୋପୀୟ / ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନ୍ ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ କୁସ୍ତକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କ୍ରସ୍ ନିଷ୍ଠାରତା ଓ ହତ୍ୟାର ପ୍ରତୀକ ଅଟେ । ମୁସଲମାନ ମାନେ କହୁ ତାରକାକୁ ତାହାଙ୍କ ଜାତୀୟ ଚିହ୍ନ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଭାରତର ସେବା ଓ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରତୀକ ସ୍ଵପ୍ନିକ କିମ୍ବା ଓଁକାର ବୈଦିକ କାଳରୁ ରହିଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ସେକୁଲାର ସରକାର ଗ୍ରହଣ କଲେ ନାହିଁ । ଆଶାର୍ବାଦ ଦେବାବେଳେ ପ୍ରଥମେ କୁହାଯାଏ ସ୍ଵପ୍ନିଃ ପ୍ରଜାତ୍ୟେ ପରିପାଳିତା... । ସ୍ଵପ୍ନିଃ ସ୍ଵପ୍ନିଃ ସ୍ଵପ୍ନିଃ । ବ୍ରିଟିଶମାନେ ଛାତ୍ର ଯାଇଥିବା ରେଡକ୍ରସକୁ ହିଁ ଜାତୀୟ ସେବାର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ଭାରତ ସରକାର ଘୋଷଣା କଲେ । ଆମ ଡାକ୍ତରମାନେ ରେଡକ୍ରସକୁ ଘରେ ଗାତ୍ରରେ ସବୁଠି ଡାକ୍ତରୀ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସ୍ଵପ୍ନିକକୁ ନୁହେଁ । କାରଣ ଆମେ ସବୁ ହେଉଛୁ ସେକୁଲାର ଡାକ୍ତର । ସ୍ଵପ୍ନିକ ଲେଖିଦେଲେ କାଳେ ଭାରତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରବାଦୀ ହୋଇଯିବୁ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଦୀ ୩ ମୁସଲମାନ ମାନେ ତାହାଙ୍କ ଦେଶରେ ସେବାର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ରେଡକ୍ରସକୁ ପରିହାର କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ତାହା ବଦଳରେ ଯଥାକୁମେ ଷାର ଡାକ୍ତିଭ୍ ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ତାରକାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ରେଡକ୍ରସ ଦିବସରେ ଜାତିସଂଘରେ ଯେଉଁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଆୟୋଜନ ହୁଏ । ସେଠାରେ ରେଡକ୍ରସ, ଷାର ଡାକ୍ତିଭ୍, ଚନ୍ଦ୍ରତାରକା ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ନିଜ ଦେଶରୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ରୋଡକ୍ରସ ଭାରତର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ।

ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନରେ ସାଂସଦ ଓମ୍ ପ୍ରକାଶ ତ୍ୟାଗୀ କହିଲେ - ଶଙ୍ଖଧୂନି ଶୁଭ ସଂକେତ ଓ ମଙ୍ଗଳର ପ୍ରତୀକ ଅଟେ । ମହାମହୀମ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କୁ ଶଙ୍ଖ ଧୂନି ମଧ୍ୟମରେ ସଂସଦ ଭବନକୁ ଅଣ୍ଟାଯାଉ । ଶଙ୍ଖବାଦନକୁ କେଉଁ ପ୍ରାଚୀନ କାଳର ଅନ୍ତି ସମ୍ମାନ ନେହେରୁ ମନା କରିଦେଲେ ।

ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନ ଉପରେ ସେକୁଲାରବାଦ ନକଳି ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପରେ ସବାର ହୋଇଛି । ବଳଦ ଦିନେ ଷଷ୍ଠ ଥିଲା । ବଳଦ ଭିତରେ କିନ୍ତୁ ଷଷ୍ଠ ହଜି ଯାଇଛି । ଷଷ୍ଠର ମୃତ୍ୟୁ ତଥାପି ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମରଣକାଳିନ ରତ୍ନ ଶୁଭୁଛି । ବଳଦ - ଷଷ୍ଠର ଅର୍ଥ ଯାହା, ସେକୁଲାର - ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ତାହା । ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ଅଛି ତାହା କ୍ଷୀଣ ହୋଇ ଚାଲିଛି । ଆମର ନେତାମାନେ ଭାରତକୁ ହିନ୍ଦୁରାଷ୍ଟ୍ର ନକହି ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ରବୋଲି କହି ଆମକୁ ମୁଖ୍ୟ ଓ ମୂଳ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଆମେ ଯେତେ ସବୁ ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଓ ସମାଜ ଚିନ୍ତକ ସମସ୍ତେ ତାହାକୁ ମୁଖ୍ୟପୋତି ମାନି ନେଇଛୁ ।

ବନ୍ଦେମାତରମ, ଭାରତମାତାକୀ ଜେଣେ, ପ୍ରଭୃତି ନାରା ଦିନେ ଗଗନପବନକୁ କମ୍ପମାନ କରୁଥିଲା । ସେକୁଲାର ଦେଶ ହେବାପରେ ଭାରତମାତା ଆଉ ମନେ ପଢ଼ିଲେ ନାହିଁ । ଭାରତମାତାଙ୍କ ଖଣ୍ଡ ଅଂଶରେ ପାକିସ୍ତାନ ତିଆରିହେଲା । ବଳକା ଅଂଶରେ ଭାରତମାତାଙ୍କ ଯେ ବିରୋଧକରିବ ତାହାପାଇଁ କି ଦଶବ୍ୟବସ୍ତ୍ର ଅଛି ତାହା ସମ୍ମିଧାନରେ ଲେଖା ଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ

ଭାରତମାତାକୀ ଜୈ କହିବା ପାଇଁ ଜଣେ ପାକିସ୍ତାନବାଦୀ ସାଂସଦ ମନା କରୁଥିଲାବେଳେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ରାଷ୍ଟ୍ରଦ୍ରୋହୀ ବିଧାୟକ - ମନ୍ତ୍ରୀ ଭାରତମାତାଙ୍କୁ ପିଲାଖାଇ ଡାଆଣୀ କହିଲା । ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ଭାରତମାତାଙ୍କୁ ଯଦି ଆମର କରେନସୀ ନୋଟରେ ସ୍ଥାନୀୟ କରାୟାନ୍ତା ତାହେଲେ ଭାରତମାତା ସମସ୍ତଙ୍କର ଘରେ, ସିନ୍ଦୁକରେ ବିରାଜମାନ କରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ଦେଶ ସ୍ଵାଧୀନହେବାପରେ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳପାଇଁ ମହାଡ୍ରାଗାନ୍ତୀ ନୋଟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ହୋଇଗଲେ । ଏହି ଅବିଚାରଗତ ପକ୍ଷପାତିତା ହେତୁ ଅନେକ ଦେଶଭକ୍ତ, ବୈଜ୍ଞାନିକ, ବଳୀଦାନୀ କାଳଗର୍ଭରେ ଲୁଚିଗଲେ । ଜତିହାସ ତାହଙ୍କୁ ଭୂଲିଗଲା । ମହାଡ୍ରା ଗାନ୍ତୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଶେଷା କରି ନେହେରୁଙ୍କୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କରିଥିଲେ । ନେହେରୁ ସରକାର ତାହାଙ୍କୁ କରେନସୀନୋଟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ନକରି ଆଉ କାହାକୁ କରିଥାନ୍ତେ ? ଆମେ ପଡ଼ୋଶୀଦେଶ ଲକ୍ଷ୍ଣେନେସିଆରୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ଶିଖିପାରିଲୁ ନାହିଁ । ସେଠା ସରକାର ଗଣେଷଙ୍କୁ ତାହଙ୍କ ନୋଟରେ ସ୍ଥାନୀୟ କରିଛନ୍ତି । ଆଖିରେ ସେକୁଲାର ରକ୍ଷମା ଲଗାଇ ଆମେ ଦୁନିଆକୁ ଦେଖୁଛୁ । ଅନ୍ତତଃ ଭାରତମାତା ଯଦି ସେଇତକ ସମ୍ବାନ୍ଧ ଭାରତରେ ପାଇଥାନ୍ତେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଗାନ୍ତୀଙ୍କ ବଦଳରେ ଯଦି ଭାରତମାତାଙ୍କୁ କରେନସୀରେ ସ୍ଥାନୀୟ କରାୟାଇଥାନ୍ତା) ତାହା ହୁଏତ ଦେଶପାଇଁ ଆଡ଼ିବଳୀ ଦେଇଥିବା ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଶେଷ ସମ୍ବାନ୍ଧ ସ୍ଥାରକ ରୂପେ ରହିଥାନ୍ତା । ମୋହନଦାସ ମହାଡ୍ରା ହେବାର ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀ ପୂର୍ବରୁ ଅନେକ ବୀରପୁରୁଷ ଭାରତମାତାଙ୍କ ନାମଧରି ଜୀବନ ଦେଇଥିଲେ । ଧିକ୍କାର ଏହି ସେକୁଲାର ଜନତା ଓ ନେତାମାନଙ୍କୁ । ଦେଶକୁ ସେକୁଲାର କରିବା ନାମରେ ଆଡ଼ିବଳୀଦେଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଭୂଲିଗଲେ ।

ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାରତରୁ ସେକୁଲାର ଜଣିଆ ପାକିସ୍ତାନ ଆଡ଼କୁ ମୁହାଁଇଛି, ତାହାକୁ ଭାରତରେ ମିଶାଇବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ତାହା ସହିତ ମିଶି ଯିବାପାଇଁ । ଅପ୍ରିୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କଥାଟି ସତ୍ୟ ।

With Best Compliments From:

Rupam Novelties

House of :

**Fans, Gyser, Boilers, Water Pumps, Iron, Oven, Juicer,
Mixer, Grinder, Water Purifier, Other Electrical Appliances &**

LIGHT FITTING

8, Balaji Darshan, Tilak Road, Near Shabari Hotel,
Santacruz (West), Mumbai - 400 054.

**Tel.: 2604 4163 / 2646 4954 • Tel.Fax: 2649 0423
E-mail : rupamnovelties707@gmail.com**

Vasudhaiva Kutumbakam

- Shri Krushna Maharana, MBA
Kamothe, Navimumbai

Adopting our age-old philosophy of Vasudhaiva Kutumbakam, which embodies the spirit of humanism, compassion, magnanimity and tolerance, family becomes the basic building block of a harmonious, inclusive society. Family can shape the world view, foster and reinforce the value system of the individuals and therefore, consequently, be the warp and weft of a sustainable, peaceful, inclusive, prosperous world.

Every region in India has its own characteristics and traditions, like the palm-leaf houses in the south are nothing similar to the stone houses of the Himalayas or the houseboats of Kashmir. Every state has its own identity which is respected by people in India and also the world. Family life is equally varied in Indian states. India is a country with many states in which people from different cultures, religions, castes, etc., live. The language, clothing, customs, and traditions of people are influenced by the respective regions they reside in.

Most of the families in India are extended ones, wherein, every member has his/her own role, often influenced by age and gender. Children are cherished and considered to be gifts from God. The family structure in India is typical, wherein, there are many wedding customs which have to be strongly followed by everyone. Religion, caste, traditional practices, and regional differences influence family structures. Indians are more emotionally attached to the members of their family.

"Ashrama" are the stages of life as depicted in "Manusmriti" and other Sanskrit treatises. It describes the way of living during various stages of one's lifetime. The second "ashrama" is the "Grihasthashram". A person in this stage starts to have a family and carries out duties towards them and the society.

The best explanation of family life is given in the saying by the "Adi Guru" of our system. He says, "It is only in the Grihasthashrama that we learn two things - love and sacrifice."

The very basis of the joint family system is the idea of living together under one roof. The family including the grandparents, parents, siblings, along with the extended family that includes uncles, aunts, and cousins, stay together in harmony.

The culture of a joint family system still prevails in major parts of India. Even in case of the newly developed concept of a nuclear family, the very idea of members living together exists. The essence of togetherness prevails, even if the family members do not share the same roof.

Family means more than just staying together. It also means sharing of family duties.

The older members of the family share the responsibilities of running the household, taking kitchen-related decisions, and also the ones regarding the general well-being of the family. In case of joint families, day-to-day household work is shared amongst members, thus reducing overall work pressure.

In the traditional Indian family structure, the mother-in-law hands over the 'keys' of the household to the newly married daughter-in-law. This indicates that the mother-in-law is entrusting the responsibilities of the family to the new member, and also entitling her to enjoy all the rights of the same. The son shares the responsibilities of his father by giving him the financial and emotional support that he needs

In the traditional structure, the sons of the family have a share in their paternal property. The property is equally shared amongst the sons, and it is handed over to them after the demise of the parents.

The aged members of the family are duly respected by the younger ones. Even after the parents have grown old and are not breadwinners, they still are the 'decision-makers'. No key decision is taken without their consent. This is not because of the age factor, but because of the respect and love that all family members have for them.

The Vedic point of view "vasudhaiva kutumbakam" is that everybody on this planet is certainly part of our family. To consider some people to be His and others not, is a duality that is a reflection of low and miserly thinkers. The magnanimous, high thinkers think in terms of vasudhaiva kutumbakam – considering the whole world as His family. God does not make any discrimination or divide people by their boundaries, race or colour. They are all His people, His devotees. Godly devotees think like God.

Many organizations and leaders are keep on trying to re-establish the philosophy practically and propagate the concept across India and international level .

One of the spiritual leader "Srila Prabhupada-Founder Acharya of ISKCON" has moved this concept beyond the boundary on a map. The philosophy he propagated is vasudhaiva kutumbakam – nurturing and guiding 'the world tendency of going towards one state or one human society'. He inculcated in the society a mental attitude that gives the feeling world human brotherhood wherein the world unites as one family.

India is rich in its traditional values and customs. The hierarchical structure is followed and due respect is given not only to the members ranking above, but also to the members ranking below, in the hierarchy. Even the kids in the family are addressed with great respect.

In the traditional Indian family, the head of the family is given utmost importance. He is the breadwinner, and the family's responsibility is entrusted on him. Its only after his

With Best Compliments From:

Amritlal M. Jain

(President-WWTA)

Mob. : 93226 65994

Dinesh Metal Industries

159, Kika Street (Gulalwadi) Mumbai - 400 004.

Tel. : 23468518, 23470864, 66363286 • Fax : 66109332

E-mail : dineshmetal159@gmail.com

With Best Compliments From:

NATIONAL SCIENCE CLASSES

retirement that his son(s) steps into his shoes. The aged parents continue to live with their children, even after they retire.

The country's cultural values are beautifully penned down by many writers. Mark Twain, in one of his writings, gave a glimpse of this traditional structure. He quoted,

"India is the cradle of the human race, the birthplace of human speech, the mother of history, the grandmother of legend, and the great-grandmother of tradition. Our most valuable and most asthetic materials in the history of man are treasured up in India only!"

Nowadays, traditional roles are changing, especially in urban areas. There are important values shared and followed by most Indian families. But today's young generation who is into the modern age, don't seem to like the traditions and family practices that have been followed by their families for decades. They are more inclined towards western culture and lifestyle.

The discussion on family life in India can be continued further, as there are many more interesting things about it. In its entirety, it would suffice to know that the people in India look up to family life, and this is evident in the dedication of every member within the family.

Vasudhaiva Kutumbakam (Sanskrit: वसुधैव कुटुम्बकम्. from "vasudha", the earth; "iva", is ; and "kutumbakam", family) is a Sanskrit phrase that means that the whole world is one single family.

The concept originates in the Vedic scripture Maha Upanishad (Chapter 6, Verse 72):

अयं बन्धुरयं नेति गणना लघुचेतसां उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकं ayam bandhurayam neti ganana laghuchetasam udaracharitanam tu vasudhaiva kutumbakam

This concept is also mentioned in another Vedic text, Hitopadesha: "Udāracharitānām tu vasudhaiva kutumbakam", meaning, "This is my own relative and that is a stranger' – is the reasoning of the narrow-minded; for the noble hearts, however, the entire earth is but one family", and is considered an integral part of the Hindu Philosophy.

The statement is not just about peace and harmony among the societies in the world, but also about a truth that somehow the whole world has to live by some rules like a family, set by an unknowable source. Just by contemplating this idea and by at least trying to live by it and practice it in our lives, we could make this world a better place.

(source: <https://www.thehindubusinessline.com>, <https://historyplex.com>, <https://iskcondesiretree.com/>)

ଆମ ଭାରତୀୟ ପରିବାର ପରମତା

- ବର୍ଷାରାଣୀ ମହାରାଣୀ

ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ହିଁ ଆମ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଆମ ସଂସ୍କୃତି ଓ ଆମ ପରମତା ବହୁ ପୁରାତନ । ଆମ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ହିଁ ନୁହେଁ ସାରା ବିଶ୍වରେ । ବିଶ୍වରେ ସବୁଠାରୁ ପୁରୁଣା ସଭ୍ୟତାର ଦେଶ ଭାରତ ଅଟେ । ସାରା ବିଶ୍වରେ ‘ଭାରତ’ ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମତା ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟେ । ଆମ ବିଶ୍වରେ ପ୍ରାଚୀନ ସଭ୍ୟତା ବିକାଶ ଲାଭ କରିଥିବା ମଧ୍ୟରୁ ଆମ ଭାରତ ବର୍ଷ ବହୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଆମ ଭାରତୀୟ ସଭ୍ୟତା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନର ଶୈଳୀର ରୂପରେ ପରିଭାଷିତ କରାଯାଇଛି । ଆଉ ତା ମଧ୍ୟରେ, ଖାଇବା, କଥା କହିବା, କପଡ଼ା ପିଣ୍ଡିବା, ପୂଜା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ।

ଏଥୁପାଇଁ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ପରମତା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ଜୀବନର ଶୈଳୀ ଅଟେ । ବହୁତ ଅଧିକ ଜନସଂଖ୍ୟାଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟଙ୍କ ପରମତା ବିବିଧତା ଅଟେ । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର କେତେ ଧର୍ମ ଜାତି, ଜାତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସଂସ୍କୃତିର ମିଶ୍ରଣ ଥାଏ । ଏବଂ ଆମ ଭାରତୀୟ ପରିବାର ପରମତା ବିଶ୍ୱର ସବୁଠୁ ପୁରୁଣା ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ।

ଆମେ ଭାରତୀୟ ଆଉ ଆମ ପରମତା ମାନିବାର ପରମତା ବି ନିଆରା, ପୁରାଜନ କାଳ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରିବାରେ ଆମ ପୁରାତନ କାଳରେ ବହୁ ପୂଜା ପାଠ, ହୋମ, ଯଞ୍ଜ ଏମିତିକି ଜାତିପ୍ରଥା, ବଳି ପ୍ରଥା ବି ବାହାରକୁ ଆସି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଆମେ ଆମ ପରମତା ବି ଭୁଲି ଗଲୁଣ୍ଣ । ମନୁଷ୍ୟ ଯେମିତି ତା ପ୍ରକୃତି ସହ ନିଜକୁ ବଦଳାଇଥାଏ । ସେମିତି ଏ ଦୁନିଆକୁ ବି ବଦଳେଇ ଦେଲାଣି ।

କିନ୍ତୁ ଆମ ଭାରତୀୟ ଆମେ ଧୂରେ ଧୂରେ ଭୁଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲୁଣି । ଆମେ ପରିବାର ପରମତରେ ଛୋଟମାନେ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ନାନ ଦିଅନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ସକାଳେ ହେଉ କିମ୍ବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀରେ ଆମେ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ପାଦଙ୍କୁଙ୍କୁ ଆଶ୍ରମାଦ ନେଉ । ଆମ ପିତ୍ରରେ ଏକକ ପରିବାର ଥିଲା । ଯେଉଁ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ପଡ଼ୁଥିଲେ । ସେ ସମୟ ଥିଲା ସ୍ଵମଧୁର । ଆଉ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ଓ ମନହେଉ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁକିଛି ବଦଳି ସାରିଲାଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୌଥ ପରିବାରରେ ରହିବାକୁ ପସନ୍ଦ କଲେଣି । ଯାହା ଫଳରେ କି ଛୋଟ ଶିଶୁଟିର ମଧ୍ୟ ବିକାଶ ଠିକ୍ ରୂପେ ହୋଇପାରୁନି ।

ପରିବାର ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ବାଦବିବାଦ, ଯାହାକି ଛୋଟ ଛୋଟ ଶିଶୁର ବିକାଶରେ ବାଧା ହୋଇଥାଏ ।

ଆମ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ପରମତା ବି ସବୁଠାରୁ ଅଳଗା । ମହାଶିବରାତ୍ରୀ, ଦଶହରା, ହୋଲି, ଦିପାବଳୀ, ସାବିତ୍ରୀ ଅମାବାସ୍ୟା ଆଦି ପୂଜା ଅବସରରେ ଆମେ ବ୍ରୁତ ଓ ଉପବାସ ବି କରିଥାଉ, ଆମ ପରିବାରର ମଙ୍ଗଳ କାମନା ପାଇଁ ଆମ ପରିବାରର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଦୂର ହେଉ । ଏହା ମନରେ ବିଚାରି ଆମେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ପୂଜା ବି କରୁ ।

କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏସବୁ ବଦଳି ସାରିଲାଣି । ଧୂରେ ଧୂରେ ଲୋକମାନେ ଭୁଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ବି କଲେଣି । ଯାହାକି ଆମ ପରମତା । ଆଗ ପିତ୍ରର ଲୋକମାନେ ପୂଜା ଅବସରରେ ପିଠା, ମିଠା ଆଦି ତିଆରି କରି ପରିବାର ସହ ଖୁସିରେ ସମୟ କାଟୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ହିନ୍ଦୁ ଭାଇ ଭାଉଶୀମାନେ ନିଜକୁ ଲଜ୍ଜା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଠାକୁରଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ । ଆମ ଆଗ ପିତ୍ର ଲୋକମାନେ ଆମ ଧର୍ମ ଓ ପରମତାକୁ ବଜାୟ ରଖୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମନୁଷ୍ୟ ତାକୁ ନଷ୍ଟ କରି ସାରିଲେଣି । ଆମ ଭାରତରେ ଆନନ୍ଦ ଓ ଖୁସିର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପରମତା ଆଉ ପୂଜା ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ, ଅନ୍ୟ ଜାତି ଆଉ ସଂସ୍କୃତି ନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜା କରାଯାଏ ।

ଆମ ପ୍ରାଚୀନ ସମାଜିକ ସଂସ୍କ୍ରାନ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଆମ ପରିବାର ପରମତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଅଛି । ଆମେ ଆମ ପରିବାରକୁ ସମାଜର ନିର୍ମାଣ କରିଥାଉ । ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ରହି ଏବଂ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ସଦ୍ଗୁଣ, ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବହାର, କଥା କହିବା ଶୈଳୀ

ଇତ୍ୟାଦି ଆମ ପରମରାକୁ ଏକ ଅଂଶ ଆମ ପରମରାରେ ଭାଷା, କଳା, ସାହିତ୍ୟ, ସ୍ନାପତ୍ୟ ଏବଂ ନୃତ୍ୟ ବି ଅନ୍ୟତମ।

ଆମ ପରମରା ଆମ ସନ୍ଧାନ ପରିବାର ଆମ ଜୀବନ । ପରମରାକୁ ଭୂଲିଗଲେ ଆମ ସନ୍ଧାନ ବି କୋଉ ଅଧିକାରରେ ଲାଭ କରିବା ଯେଉଁଠି ପରମରା ନାହିଁ, ସନ୍ଧାନ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ପରିବାରର ସନ୍ଧାନ ନାହିଁ ସେଠି ପରମରା ବି ନାହିଁ । ସାରା ଯୁଗ ଆସିବି ଏବଂ ଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ କେହି ବି ଏତେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହୋଇ ନାହିଁ । ଯେ ଆମର ବାନ୍ଧବିକ ସଂସ୍କୃତିକୁ ବଦଳେଇ ଦେଇପାରିବ ।

ଆମ ପରିବାର ପରମରାରେ ଆମକୁ
ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥାଏ ଯେ ବଡ଼ଙ୍କ ସନ୍ଧାନ, ଭଲ ବ୍ୟବହାର ମଜଦୁର ଲୋକଙ୍କ ସାହାର୍ୟ ଆଉ ଗରିବ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାର୍ୟ କରିବା
ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ଆମ ପରିବାରର ପରମରା ଯେ ଆମେ ବହୁତ ଖୁସିର ସହ ଘରକୁ ଆସିଥିବା ଅତିଥିଙ୍କ ସେବା କରୁ କାହିଁ କିନା
ଅତିଥି ଭଗବାନଙ୍କ ରୂପ ଏହି ଶବ୍ଦକୁ ସଂଜ୍ଞୋଚରେ ‘ଅତିଥି ଦେବୋ ଭବ’ । ଆମେ ଆମ ପରମରାକୁ ବହୁ ମାନ୍ୟତାର ସହ
ଶାନ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ତାର ସନ୍ଧାନ କରୁ ।

ମାତୃଭୂମି ଗାନ ସେ ଶୁଣିତା ରହେ ଗଗନ

ମାତୃଭୂମି ଗାନ ସେ ଶୁଣିତା ରହେ ଗଗନ

ସେହି ନୀର ସେ ସଦା ଫୁଲତେ ରହେ ସୁମନ ॥୧॥

ଜନ୍ମସିଦ୍ଧ ଭାବନା ସ୍ଵଦେଶ କା ବିଚାର ହୋ

ରୋମ ରୋମ ମେ ରମା ସ୍ଵଧର୍ମ ସଂଝାର ହୋ

ଆରତୀ ଉତ୍ତାରତେ ପ୍ରାଣ ଦୀପ ହୋ ମଗନ

ସେହିନୀର ସେ ସଦା ଫୁଲତେ ରହେ ସୁମନ ॥୨॥

ହାର କେ ସୁସୁତ୍ର ମେ ମୋଡ଼ିଓ କା ପଞ୍ଚିଯାଁ

ଗ୍ରାମନଗର ପ୍ରାନ୍ତ ସେ ସଂଗୃହୀତ ଶକ୍ତିଯାଁ

ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ରୂପସେ ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋ ମହାନତମ

ସେହିନୀର ସେ ସଦା ଫୁଲତେ ରହେ ସୁମନ ॥୩॥

ଭାରତୀୟ ପାରିବାରିକ ଜୀବନ ଓ ସାମ୍ରାଜ୍ୟିକ ଆହ୍ଵାନ

- ଶ୍ରୀ ଜଗବନ୍ଦୁ ମିଶ୍ର

ସୁବୋଧ ବାବୁ ହଠାତ୍ ଉଣଜାର ଦୁର୍ଘଟଣା ଗ୍ରୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଆହୁତ ହେବାର ଖବର ପାଇ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ପରଦିନ ସ୍ଵୀକ ପୁନେରୁ ମୁମ୍ଭେଇ ଦେଇ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉଡ଼ାଜାହାଜରେ ସନ୍ଧାରେ ଆସି ସିଧା କଟକ ବଡ଼ଭାତ୍ରକଣାମାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୁାନରେ ପହଞ୍ଚ ଉଣଜାର ହାଲଚାଲ ବୁଝିଲେ । କଟକ ରହଣୀ କାଳରେ ସାତଆଠବିନ ମେତିକାଳରେ ଚିକିତ୍ସାଜନିତ ସମସ୍ୟା ଓ ପଥଖାଦ୍ୟ ନେଇ ଯିବାଆସିବା ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତତା ଭିତରେ ସେ ଉଣଜାର ବୋଉ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜ ବଡ଼ଭଉଣୀ ବିଷୟରେ କିଛି ବୁଝି ପାରିନାଥୁଲେ । ଏବେ ସବୁ ଟିକେ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ହୋଇ ଆସିବାବେଳକୁ ଦିନେ ସେ ମେତିକାଳକୁ ଖାଦ୍ୟନେଇ ଯାଇଥିବାବେଳେ ପଚାରିଦେଲେ, “ଆରେ କୁନ୍ତୁ ! ତୋ’ ବୋଉ କେମିତି ଅଛି ?” ଆଗରୁ ସହଜ ଓ ଚିକିତ୍ସାରେ ଉନ୍ନତି ହେତୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିବା ଉଣଜା ହଠାତ୍ ଉତ୍ସବ ହୋଇଥାଏ କହିଲା, “ମୋ ବୋଉ କଥା କିଛି କୁହନା ମାମୁଁ ! ସେ କି ହବିଷ (କାର୍ତ୍ତକମାସରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିବାରରେ ବିଧବା ମହିଳାମାନେ ଦିନରେ ଗୋଟାଏ ବେଳା ଅରୁଆ ଖାଇ ବ୍ରତପାସନା କରୁଥିବାର ପ୍ରଥା) କରୁଛି କେଜାଣି, ଦିନ ଏଗାରଟା ଯାଏ ଚୋପାଏ ଚାହା ନାଁ ନିଜେ ପିଉଛି, ନାଁ ମୋ ଝିଅ ଦୁଇଟାଙ୍କୁ କରି କରି ଦେଉଛି ! ! ”

ସୁବୋଧବାବୁ ଟିକେ ଅସହଜ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଟିକେ ଅତୁଆ ଲାଗିଲା, କାରଣ ସେ ଉଣଜା ଘରର ସବୁକଥା ଜାଣନ୍ତି । ଉଣଜାର ଗୋଟିଏ ଝିଅ ନବମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼େ ଓ ଆର ଝିଅଟି ଯୁକ୍ତ ଦୂଇ ବିଜ୍ଞାନ ଶ୍ରେଣୀର ୨ ଯବର୍ଷର ଛାତ୍ରୀ । ମେତିକାଳର ଖରିପରେ ଉଣଜାର ଅପରେସନ ଦ୍ୱାରା ଯୋଡ଼ା ହୋଇ ଶୋଇଥିବା ଉଣଜାର କାଳେ ମନକଷ୍ଟ ହେବ ବୋଲି ଭାବି ତାକୁ କିଛି ନ କହି ସୁବୋଧବାବୁ ଭାବିଲେ, ‘ଇମେ ତ’ ଏଠି ଶୋଇଛି, ପନ୍ଦର କିଲୋମିଟର ଦୂର ଘରର ଆଜି ସକାଳର ଏ ଚିତ୍ରଟି ତା’ଆଗରେ କିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା ? ନିଶ୍ଚୟ ନିଜ ନିଯକର୍ମ ପାଇଁ ଏଗାରଟା ବେଳକୁ ଘରକୁ ଯାଇଥିବା ବୋହୁ ଆସି ଉଣଜାକୁ ଏ ସମାଚାର ଦେଇଥିବ ! ’ ଭାରି ମନରେ ସୁବୋଧବାବୁ ମେତିକାଳରେ ୨ ମହିଳାରୁ ଓହୁର ଅଟୋରେ ଘରକୁ ଆସିବାକୁ ବସିଲେ । ଆଉ ଆସୁଥିବା ବେଳେ ମନେ ମନେ ବହୁତ କଥା ଭାବିଗଲେ । ଭାବିଲେ, ‘ଆମେ ପଞ୍ଚଷ୍ଟରୀ ବର୍ଷର ବୁନୀଠାରୁ ସତର ଓ ଚନ୍ଦ ବର୍ଷର ଦୁଇଝିଅଙ୍କୁ ତା’ କରି କାହିଁ କି ଦେଲାନି ବୋଲି, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅବହେଳାର ଜିଜ୍ଞାସା କରିବସୁ ! ଅଥବା ସତରବର୍ଷର ଝିଅ ଆଉ କାହାପାଇଁ ନ ହେଲା ନାହିଁ; ନିଜପାଇଁ ମନେ ତା’କିର ପିଲାନି କାହିଁକି ବୋଲି ତା’ଠାରୁ ସହଜ ଗୃହସ୍ଥ ଧର୍ମାଚରଣର ଆଶାଟିକକ କରି ବସିବାରେ କୁଣ୍ଡ ବୋଧକରୁ ! ! ! ଅତୀତକୁ ଅତି ତିରକାର ଓ ତା’ର ପ୍ରତିଟି ଦୋଷଦୂର୍ବଳତାର ନିଯ୍ୟା ଆବିଷ୍କାର; ଅପରପକ୍ଷେ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ପରମ ଆହୁଦ ଆଦର ତଥା ତା’ର ସମସ୍ତ ଦୋଷ ତୁଟି ପ୍ରତି ଚରମ ଉଦାର ! ! ! ଏ ସବୁ କାହିଁକି ? ’ ସୁବୋଧବାବୁ ବୋଧହୁଏ ଘରେ ପହଞ୍ଚ ସାରିଥିବେ; ହେଲେ ଏ ଅଛିଷ୍ଟ ଗଣିତର ସହଜ ସମାଧାନ ପାଇପାରିନି’ଥିବେ ।

ତା’ର ସରଳ ଉତ୍ତରଟି ହେଲା ନିରୋଳା ବୌତିକ ସ୍ଵଖତୋଗ ପ୍ରଦୂଷିତ ପରମ ସ୍ଵାର୍ଥପରତା, ଆଉ ତା’ର ପରିଶାମଧର୍ମୀ ପ୍ରଭାବ ହେଲା ଚରମ କୃତମ୍ଭୁତା । ମାଆଠାରୁ ଆଉ ପାଇବାର କିଛି ନାହିଁ । ଆଧୁନିକତାର ଭାଷାରେ ତାହା ଏକ ଲାଇବିଲିଟି (ବୋଲ୍) । ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ଆଗକୁ ବହୁତକିଛି ପାଇବାର ଅଛି । ଆଜିର ଭାଷାରେ ସେମାନେ ଆସେଟ (ସମଦ) । ତେଣୁ ସ୍ଵାର୍ଥର ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକି ଜନିତ ଏ ଦୂନିଆର ଦବାନବା କଜାରରେ, ‘‘ସରଗ ସମାନ ଆହା, ଅଟେ ସେହିଘର, ପରସ୍ତ ସେହୁଯହିଁ ଥାଏ ନିରତର, ’’ ନାମକ ପ୍ରାଚୀନ କବିତାଟି ଆଜି ପରାରାଜତର ପରାର ଦୋଳି ଖେଳି ଖେଳି ଗାଇଥିବା ଅତିମଧ୍ୟରିଆ ଗାତ୍ର ଭଲି ମନେହୋଇଥାଏ । ଏଠି ସ୍ଵାର୍ଥର ଲଢ଼େଇରେ ସହନଶୀଳତାର ତୀରୁ ଅଭାବବୋଧରେ ପରସ୍ତ ସେହୁଟା ଶାଶ୍ଵିତ ଶରାହତ ହେବାଦାରା ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ଜୀବନର ତ୍ୟାଗ ଆଧାରିତ ମୂଲ୍ୟବୋଧଟି ସୁଦୂର ପରାହତ ହୋଇଥାଏ, ତେଣୁ ଘର ସରଗସମାନତ ଦୂରର କଥା, ଘର ଦୂର ଦିଗବଳୟ ତଳେ ତା’ ଅଷ୍ଟିରୁ ଅଣ୍ଟାଲୁଛି । ଆଜି ଘର କହିଲେ, ଜଣା ଗୋଡ଼ିର ସିମେଣ୍ଟ ରଙ୍ଗ ମାର୍ବଲ କାଠ, ପ୍ଲାଇର ଉପକରଣ ସମୁହକୁ ହିଁ ବୁଝାଇଛି । ମୁଣ୍ଡପୋଡ଼ା କେଳାଟିଏ, ସାପୁଆକେଳାଟିଏ ସଞ୍ଚନଙ୍କ ଆସିବା ବେଳକୁ ତା’ ପ୍ରତିଭା ବେପାରକୁ ସାଉଁଟି ଗୋଟେଇ ତରତର ହୋଇ ବାହାରିପଡ଼େ ତା’ ଘରକୁ ଲେଉଟି ଯିବାକୁ, ଆଉ ଘର କହିଲେ ହାଟଚାଳିର ଧାତ୍ତିତରର କେଉଁ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଚାଳିଟିଏ କିମ୍ବା ଖୋଲାମେଲାପଡ଼ିଆରେ ଏକ ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ମୁଲୀଟିଏ ।

ଜୀବ ଘର ତା'ର ପରିବାର, ଯେଉଁଠି କେଲୁଣୀ ତା'ପାଇଁ ସାଉଁଟାଗୋଗା ଜାଳକାଠାଣି ହାଣି ତେକଚିରେ ଚାଉଳ ଫୁଟାଉଥାଏ, ଗୋଡ଼ଳମେଇ ବୁଲୀ ଜଳୁଥିବାବେଳେ ଛୋଟ ଛୁଆଟିଏ ମାଆର ଥନ ଝୁଣୁଆଏ ଓ ଅନ୍ୟହୁଆ କିଏ ପଦାରେ ଖେଳୁଆଏ; ବୁଢାଟିଏ କି ବୁଢାଟିଏ ଚଚେଇ ଖୁଣିକଉପରେ କୁଣ୍ଣୁଡ଼ି କାଙ୍ଗୁଡ଼ି ହୋଇ ବସିଥାଏ । ଏଠି ଘର ବୋଲିଲେ ପରିବାର । ଘର ହେଉଛି ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମମତାଜଡ଼ା ସ୍ଵପ୍ନ ସମସାରର ଜୀବନ୍ତ ଲଞ୍ଛାହାର । ହଁ; ପରିବାର; ଯେଉଁ ପରିବାର ଖାଲି ଝାଁକେଦ୍ଵିକ ପୁରୁଷମାରାର ଦୂର୍ଧାନ୍ତ ଉଦ୍ବାନ୍ତ ଭୋଗ ସମ୍ମେଗର ଅସରନ୍ତି ଉଦ୍ୟମର ଫଳଶୁଣି ମାତ୍ରକ ନୁହେଁ । ସେ ହେଉଛି ନିଜର ପିତାମାତା, ଭାଇଭଉଣୀ, ପୁତ୍ରକନ୍ୟା ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆସ୍ତ୍ରୟଙ୍କ ସମରସ ଜୀବନର ଏକ ସମନ୍ଵିତ ପ୍ରତିଛବି । ପରିବାର କଥା ଉଠିଲେ, ସେଠି ମୁରବୀଟିଏର ଚିତ୍ର ସାମନାକୁ ଆସେ । ବିନା ମୁରବୀରେ ପରିବାର ପରିବାର ନୁହେଁ; ଛୋଟିଆ ଭିତ୍ତିଏର ସମାହାର । ଆଜି ଭାଇତୀୟ ସମାଜରେ ଏତଳି ପରିବାରଟିଏ ଦେଖୁବାପାଇଁ ବହୁତ ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ‘ଯୁକ୍ତ ପରିବାର’ ଶବ୍ଦଟି ଭଂରାଜୀ ଭାଷାର ‘ଜୀବଣ ପ୍ର୍ୟାମିଳ’ ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଛି । କାରଣ ପାଶାତ୍ୟ ସଭ୍ୟତାରେ ପରିବାର କହିଲେ କେବଳ ସ୍ଵାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପିଲାଙ୍କୁ ବୁଝାଏ । ତେଣୁ ସେଠାରେ କକାଶୁଢୀ, ଦଦେଇ, ଜେଠେଇ, ଆଦିଙ୍କୁ କିଏ ପଚାରେ, ଭାଇଭଉଣୀ ହିଁ ଅଧିକା ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ପରିବାର ମନେକରି ଯୁକ୍ତ ପରିବାର ଶବ୍ଦ ତିଆରି ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ପରିବାର ଶବ୍ଦ ସ୍ଵୟଂ ହିଁ ଯୁକ୍ତ ଅଟେ । ଯେପରି ରସଗୋଲା ତ ମିଠା ! ପୁଣି ମିଠା ରସଗୋଲା କହିବାର ମାନେ କ'ଣ ?

କିନ୍ତୁ ଆମ ସମାଜରେ ଏହି ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଜି ଆଉ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେନା । ଏହା କ୍ରମେ ଭାଙ୍ଗି ଗଲିପଡ଼ୁଛି । ଏପରିକି ଦୁଇ ତିନିଭାଇଙ୍କ ପରିବାର ଏକାଠି ମିଶି ଏକ ଶୁଣ୍ଣଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବନ୍ଧା ଜୀବନ୍ୟାପନ କରୁଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦୁଲ୍ଲଭ ହୋଇଉଠିଲାଣି । ଏକାନ୍ତର୍ଭାବୀ ପରିବାରରେ ପିଲାଙ୍କୁ ମିଳୁଥିବା ସଂକ୍ଷାର, ତ୍ୟାଗ, ପରମ୍ପର ସହିତ ଖାପଖୁଆଇ ଚଳିବାର ସହଜମାନସିକତା, ମହରରବୋଧ, ସ୍ଵେହମମତା, ଆପଣାପଣିଆ, ନିର୍ଭୟତା, ଆମ୍ବବିଶ୍ୱାସ, ରୋଗବାଧକ ବିପଦ ଆପଦକୁ ସମ୍ବଲିବା ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ବହୁ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ଯିବା ଆସିବା ଦ୍ୱାରା ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ସମାଜଟିଏ ଭିତରେ ନିଜକୁ ଗଢ଼ିବାର ସ୍ଵୀଯୋଗ ସୃଷ୍ଟିକରିଥାଏ । ତଦ୍ବାରା ପାଖପଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିଜ ପରିବାରର ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ଭାବିବସିବାର ଏକ ସହଜ ମାନସିକତାଟିଏ ତିଆରି ହୋଇଯାଏ । ପଡ଼ିଶା, ସାହୀ, ଗ୍ରାମ ଜତ୍ୟାଦିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଏହି ପାରିବାରିକ ମାନସିକତା ସମାଜ ଓ ପ୍ରାନ୍ତ ତଥା ରାଷ୍ଟ୍ର ଆତକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଯାଏ । ଏହା ଆଜି ହୋଇ ନ ପାରିବା ଯୋଗୁଁ ଏକ ସଂକାର୍ତ୍ତ, ଆମ୍ବକେଦ୍ଵିକ, ସ୍ଵାର୍ଥପୂରିତ, ଉପଭୋଗପ୍ରବନ୍ଧ ଜୀବନ ଆମେ ଜୀଉଁଛେ । ଫଳସ୍ଵରୂପ ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ରଜୀବନ କ୍ରମେ ବିଭିନ୍ନ ହୋଇଉଠୁଛି ।

ଏ ସମସ୍ୟାର କାରଣ କ'ଣ ? ଏହାର କାରଣ ଅନେକ । ପ୍ରଥମ ବଡ଼ କାରଣଟି ହେଲା, ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନର ମାଧ୍ୟମ; ଯାହା ସିଧାସିଧା ବୃତ୍ତିକେନ୍ଦ୍ରିକ । ଗୋଟିଏ କମାର ଘରେ ପାଞ୍ଚଭାଇ ଯଦିଥିବେ, ସେମାନେ ସବୁ ଶାଳରେ ଖରୁଥିବେ, କିଏ ଲୁହା ତତେଇଲାଣି ତ' କିଏ ପିଟିଲାଣି, କିଏ ଧାରକଲାଣି ତ' କିଏ କଞ୍ଚା ଗଢ଼ିଲାଣି । ବୁଢ଼ା କିମ୍ବା ବୁଢ଼ୀ ଗ୍ରାମରେ କୁଳିକୁଳି ବର୍ତ୍ତନ ସଂଗ୍ରହ କରିବା, ଶର୍ଷ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଆଦି ସବୁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହର ଝାକେଦ୍ଵିକ ସ୍ଵେତ ସମ୍ବଲୁଥିବା ହେତୁ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ମୁରବୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିଲା । ସମାନ ଘରଣା ଚାଷୀ, ଗୁଡ଼ିଆ, ତେଳି, ବଣିଆ ଆଦିମାନଙ୍କ ଘରେ ହେଉଥିଲା । ଜୀବନ ଓ ଜୀବିକା ଝାକେଦ୍ଵିକ ଥିଲା । ଏହା ଦେଶରେ ଜୟଳାମ ଶାସନର ଏକ ହଜାର ବର୍ଷରେ ସୁନ୍ଦା ଅତୁଳ ଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଲଙ୍ଘରେଜମାନେ ଏ ଦେଶକୁ ଶାସନ କଲେ, ଦେଶରେ ପାଶାତ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳିତ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ସାମାଜିକ ସନ୍ତୁଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା (Social Equilibrium) ବିରିତିଗଲା । ଦେଶରେ ଧନ୍ୟମୂଳକ ବା ବୃତ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷା ପରିବର୍ତ୍ତେ କିରାଣୀ ତିଆରିଶାଳାମାନ ଗଢ଼ିଉଠିଲା । ନବ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ବାବୁ ମାନେ ଚାକିରୀ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ କରି ସହରୀ ସଭ୍ୟତା ଆଡ଼ିକୁ ମୁହଁଇଲେ । ଗାଁ ଗାଁରେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଚାକିରୀ କରି ପାରମରିକ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ସ୍ଵଳ୍ପ ଜୀବନ ବିତାଇଲେ । ପରିବାରରେ ଯିଏ ତଥାକଥିତ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇଗଲା, ତାର ଚଳଣୀ ସ୍ଵଳ୍ପକିମ୍ବା ଓ ସ୍ଵଳ୍ପ ବିଶେଷରେ ସ୍ଵାର୍ଥପରତା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମନରେ ସହଜାତ ଲଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କଲା । ପେଟ ପୋଷିବାକୁ ଦୂର ସହରଯାତ୍ରା ଧୀରେ ଧୀରେ କେଉଁଠି ପାରିବାରିକ ସ୍ଵଳ୍ପକିମ୍ବା ଆନ୍ଦୋଳିତ ଜୀବନ ବିତେଇବାର ମାଧ୍ୟମ ହୋଇଗଲା । ଅନେକ ବୃତ୍ତିଗତ କାରିଗରୀ ବିଦ୍ୟାକୁ ଲଙ୍ଘରେଜମାନେ ଜାଣିଶୁଣି ନଷ୍ଟ କରାଇଲେ । ବିଜ୍ଞାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ବୃହତ୍ ଶିକ୍ଷମାନ ଗଢ଼ି

ଉଠି ବୃତ୍ତିଗତ କାରିଗରୀ ବିଦ୍ୟା ଓ କୁଟୀର ଶିଳ୍ପକୁ ଧୂମ କଲା । ଦେଶରେ ବିଦେଶୀ ବନ୍ଦୁ ବର୍ଜନ, ବିଦେଶୀ ବନ୍ଦୁ ବର୍ଜନର ଆଦୋଳନ ତଙ୍କାଳିକ ଆଦୋଳନର ରୂପ ନେଇ ଅଛ ଦିନ ଉତ୍ତରେ ବାଲମୃତ୍ୟୁ ଲଭିଲା । ଗଞ୍ଜାଧରଙ୍କ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କବିତାଟି -

“ଛନ୍ଦବାବୁ ମୋର କୋମଳ ବସନ
ଅଙ୍ଗକୁ ଯହିଁରେ ନହେବ ପାଡ଼ା
ଦେବ ଦେଲେ ଦିଅ ଏମନ୍ତ ଭୂଷଣ
ଯାହାଘେନି ମୋର ନହେବ ବ୍ରୁଡ଼ା
ଅଙ୍ଗଚାହିଁଦିଅ ଯୋଗ୍ୟ ପରିଛଦ
ପରିଛଦ ଲାଗି ନା’ କାଟ ଦେହ
କଟା ହେଲେ ହେବ ଜୀବନେ ବିପଦ
ନ’କର ମାତାକୁ ସେପରି ସେହୁ ।”

ସେତେବେଳେର ପ୍ରାସଙ୍କିତା ବହନ କରି ପରିବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଆଉ ବିଗନ୍ଦର୍ଶକ ହୋଇ ରହିପାରିଲାମି ।

ସଭ୍ୟତାର ଉଦ୍ଘଷ୍ଟ ପଶ୍ଚିମାପବନର ଦାରୁଣ ଧକ୍କାରେ ଭାରତୀୟ ସମାଜର ସମତା, ମମତା ଓ ତ୍ୟାଗ ପରାୟଣତାର ଶାନ୍ତ ସ୍ଥିର ମଧ୍ୟର ପାରିବାରିକ ଜୀବନ ବିହୁଳ ବିକଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଜୀବନ ଶୈଳୀର ଆତ୍ମକୌନ୍ତ୍ରିକ ସୁଖଭୋଗୀ ତୀର୍ଥ ଲାଳସା କ୍ରମେ ବଳବତ୍ତର ହୋଇଉଠିଲା ।

ଝଂରେଜମାନେ ସଭ୍ୟ, ଶିକ୍ଷିତ, ମାର୍ଜତ, ବିଜ୍ଞାନୀ ଓ କାରିଗରୀ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ତଥା ଭାରତୀୟମାନେ ଅଞ୍ଚ, ଅନ୍ତବିଶ୍ୱାସୀ, ରକ୍ଷଣଶୀଳ, ପରମାରାବାଦୀ, ଧର୍ମଭାରୁ - ଏହିଭିତ୍ତି ଭାବଧାରାର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚାର ହେଲା; ଯାହାକୁ ସାହେବମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଝଂରେଜ ପତ୍ରାଆ ଭାରତୀୟମାନେ ଅଧୂକ ପ୍ରଚାର କଲେ । ଭାରତ ବର୍ଷର ନବ୍ୟସଭ୍ୟ କଳା ସାହେବମାନେ ନିଜ ଅଞ୍ଚାତରେ ଏକ ତଥାକୁଥୁତ ଆଧୁନିକତାର ନାଁରେ ନିଜେ ଏକ ସ୍ଵାଭିମାନଶୂନ୍ୟ ଆତ୍ମ ଲାଞ୍ଛୁତ ଜୀବନ ଜିଙ୍ଗବାର ଅଭ୍ୟାସ ଓ ଚଳଣୀ ନିଜ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବଂଶଧରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେଲେ ।

ଭାରତୀୟ ସାମାଜିକ ଜୀବନର ବୃତ୍ତିଗତ ବିଦ୍ୟାର ଧୂମ ଏବଂ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ଜୀବନ ଶୈଳୀର ଚାକଚକ୍ୟମାୟ ଆବେଗ ସାଙ୍ଗକୁ ଦେଶରେ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଦିତୀୟ ଦଶକରେ ତଥାକୁଥୁତ ସାମ୍ୟବାଦୀ ବିଚାର ଦର୍ଶନ ପଶିଆସି ଆମ ପାରମାରିକ ପାରିବାରିକ ଜୀବନକୁ ଅଧୂକ ବିପର୍ଯ୍ୟଷ୍ଟ କରାଇଦେଲା ।

ସାମ୍ୟବାଦୀ ବିଚାର ଦର୍ଶନରେ, “‘ଯାହା ପାଖରେ ଅଛି, ତା’ଠାରୁ ଛଢେଇ ଖାଆ’”, “‘ଯିଏ କମେଇବ, ସିଏ ଖାଇବ’”, ଜୀବନର ଅନ୍ତିମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି, “‘ରୁଚି, କପଡ଼ା ଓ ମକାନ’ ଆଦି ଘୋର ବନ୍ଦୁବାଦୀ ଚିତ୍ରାଧାରା ଆମ ସମାଜ ଜୀବନକୁ ଆଛନ୍ତି କରିପକାଇଲା । ଆଗରୁ ଝଂରେଜମାନଙ୍କ କ୍ରମାଗତ ପ୍ରଚାର ଫଳରେ ଆତ୍ମସାହିମାନ ଶୂନ୍ୟତାରେ ସତ୍ତ୍ୱଥିବା ଭାରତୀୟ ଜନ ଜୀବନକୁ ଏଇ ଘୋର ବନ୍ଦୁବାଦୀ ଅସହିଷ୍ଣୁ ଦର୍ଶନ ଆହୁରି ଅଧୂକ ବିକଳାଙ୍ଗ କରାଇ ପକାଇଲା । ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ, କାମ, ମୋକ୍ଷ ଭଳି ଚତୁପୁରୁଷାର୍ଥର ପ୍ରଚାର କରୁଥିବା ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ପୁରୁଷାର୍ଥୀହେବାର ପ୍ରେରଣା ଦିଏ । କାହାର ସମ୍ବନ୍ଧତା ଓ ସମୃଦ୍ଧି ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟାଳୁ ଅସହିଷ୍ଣୁ ହେବାର ପାଶବିକ ଶିକ୍ଷା ଦିଏନି । ‘‘‘ଯିଏ କମେଇବ, ସିଏ ଖାଇବାର’’ଶିକ୍ଷା ଦିଏ । ଅନ୍ୟପାଇଁ ନିଜର ଚ୍ୟାଗକରିବାର ଶିକ୍ଷାଦିଏ । ସୁଖ ଭୋଗରେ ନାହିଁ, ତ୍ୟାଗରେ ଅଛି ବୋଲି ଶିଖାର ପାରିବାରିକ ଜୀବନକୁ ପୁଷ୍ଟଳ କରି ଗଢିତୋଳେ । କାହାଠାରୁ ଛଢେଇ ଖାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କ୍ଷୁଧୁତ ଗୃହସ୍ଥ ଅଧୂକ କ୍ଷୁଧାତ୍ମକ ଅତିଥ ହାତକୁ ତା’ ବତା ହୋଇଥିବା ଖାଦ୍ୟକୁ ତୋଳିଦିଏ ।

ଏସବୁ ଭାରତୀୟ ପାରିବାରିକ ଜୀବନର ଉଚ୍ଚତର ମୂଲ୍ୟବୋଧଗୁଡ଼ିକ ଉପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଚଣ୍ଟ ଆହ୍ୱାନର ଶିକାର ହୋଇ ଆଜି ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିର ଶିକାର ହେଲେଣି ଯେ ଅବହେଲିତ ବୃଦ୍ଧ ପିତା, ଆଶ୍ରିତ ବିଧବା, ଦିବ୍ୟାଜୀବୀ ଭାଇଭାଇତା ଭାଗ୍ୟକୁ ନିନ୍ଦି ନାରବରେ ଅଶ୍ରୁପାତ କରୁଛନ୍ତି । ଜରାଶିବିର ଓ ହତଭାଗ୍ୟଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ସମାଜରେ ଗଢିଉଠୁଛି । ଉପଭୋଗ ପ୍ରମଭତା ଓ

ସ୍ଵାର୍ଥପ୍ରବନ୍ଧତା ଆମ ସାମାଜିକ ତଥା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଜୀବନକୁ କ୍ରମେ ବିକୃତ ବିବର୍ଣ୍ଣ ଓ ପାଣ୍ଡୁର କରି ଗଢ଼ି ତୋଳୁଛି ।

ଏଥରୁ ମୁଖ୍ୟପାଇବା ପାଇଁ ଆମ ସଭ୍ୟତା ଓ ସଂଝୁତି ପ୍ରତି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଆସ୍ତା ଓ ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରତି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ସ୍ଵାଭାମାନର ଭାବନା ପୋଶଣ କରିବା, ହେବା ଉଚିତ ଆମର ପହିଲି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଏଥିପାଇଁ ଉଭର ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ ସଂଝାର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସଂଝାରଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ବାଲ୍ୟତଥା କୌଣସିର କାଳରେ ଉଭମ ଓ ଯୋଗ୍ୟ ସଂଝାର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନିଜର ଶୁଭୁଜନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଶକ୍ତା, ସନ୍ଧାନ ଓ ଉଚ୍ଛିତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ ପିଲାମାନେ ତାହାହିଁ ଶିଖିବେ । ଜେଜେ ମାଆ ଓ ଅଜାଆଲିମାନେ ହୁଏ ତ' ରୋଜଗାର ଅଥବା ପରିଶ୍ରମକଷମ ହୋଇ ନ ଥାଇ ପାରନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ଅମାପ ସେହି, ନିରୋଳା ମମତା ଅଜାତି ଦେବାରେ ଆଦୌ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେନି । ସେମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ବାଲ୍ୟ ସଂଝାର ଦେବାରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧ୍ୟକ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଚାଟଶାଳୀ (ଫ୍ଲେଶ୍ ସ୍କୁଲ, ଯେଉଁଠି ଶୁଣଶୁନ୍ୟ ରାଜମ ଓ ବିଦେଶର ପିରାମିତ୍ ତିଆରି ଶିଖାଯାଏ) । ଯେଉଁଠି ସ୍କୁଲରୁ ଛୁଟି ହୋଇ ଫେରୁଥିବା ଗେଲବସରର ନାତିଗୋକାଟାକୁ ଚିକେ କୋଳକୁ ଆଉଜେଇ ଦେଇ ଗେଲ କରିବାକୁ ବିକଳ ହେଉଥିବା ଜେଜେ ବାପାର ନିବିତ ଆଶ୍ରେ ଭିତରୁ ଦୁଲ ଦୁଲ ଭୁସ ଭୁସ ଭୁସ ହୋଇ ଦହନ୍ତି ଆସୁଥିବା ବୋହୁମା ଏଇଆ କହି ଚାଣିଭିତ୍ତି ଭିତର ଘରକୁ ନେଇଯାନ୍ତି, “ଯା ଯା ଆଗ ଗୋଡ ହାତ ଧୋଇ ଖାଇଦେଇ ହୋମ ଥ୍ଵାର୍କ କରିବୁ ଯାଆ, ଏଇଲା ଚ୍ୟୁସନ୍ ସାର ଆସିଯିବେ । ଭୁଲ୍ଲାମରେ ବସି ପଡ଼ିଲା ଜେଜେଙ୍କ କୋଳରେ ଗେହ୍ନ୍ତା ହେବାକୁ ” ବୋଲି, ସେଠି ସେ ପିଲାଟା ଯଦି ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅତି ସ୍ଵାର୍ଥପର ହୋଇ ରୋଗ ଶୟାରେ ପଡ଼ିଥିବା ମାଆକୁ ଆମେରିକାରୁ ଫୋନ୍ କରେ, “ମନ୍ତ୍ର ! ତୁମ ବେମାରୀ ପାଇଁ ମୁଁ ତ ସେଠି ଏତେ ଦିନ ପଢ଼ି ରହିପାରିବିନି, ନରସାର୍ଵ ରଖି ନେବ, ମୁଁ ପଇସା ପଠାଇ ଦେବି ବୋଲି, ତେବେ ଏଠି ତା'ର ଦୋଷ କେଉଁଠି ରହିଲା ? ଯେଉଁ ମାଆଟିଏ ନିଜ ମାଆ ଓ ଶାଶ୍ଵମାଆକୁ ଚିହ୍ନି ନ'ପାରିଲା ସେମାନଙ୍କ ହୃଦୟ ଜିତି ନ ପାରିଲା ଓ ସେମାନଙ୍କ ଗଛିତ ମମତାକୁ ଭଣି ନ'ପାରିଲା; ସେଠି ସେ ନିଜ ଅପତ୍ୟସେହିର ଅଭାବ ବୋଧକୁ ଯେତେ ଗୁଣି ହେଲେ; ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ କିଏ ?

ଯଦି ଆମେ ବିଜ୍ଞାନର ଭାଷାବୁଦ୍ଧ ଓ ଯଦି ଏହା, “ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ରିୟାର ଏକ ସମାନ ଓ ବିରୋଧୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଅଛି, (Two every action there is an equal and opposite reaction) ବୋଲି କହେ; ତେବେ ଆମେ ଏବେହୁଁ ଚେତିଯିବା ଉଚିତ ଓ କ୍ରମେ ନର୍କରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଉଠୁଥିବା ଆମର ଘରକୁ ପୁନଶ୍ଚ ସ୍ଵର୍ଗରେ ପରିଣତ କରିଦେଇପାରିବା; ତା ହେଲେ ହୁଏତ ଉକୁଳକୋକିଲା ପ୍ରଖ୍ୟାତ୍ୟଶା କବିତା କୃତଳାକୁମାରାଙ୍କ ଏକ ସୁଖୀ ସମୃଦ୍ଧ ଭାରତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟାଶାଟା ଫଳପ୍ରସ୍ତୁ ହୋଇ ଉଠିବ । ତାଙ୍କ ଭାଷାରେ,

“ଉଦ୍ଧରିବେ ପୁଣି ଭାରତର ଭୂମି ଦୁର୍ଗା ଦଶପ୍ରହରଣେ,
ମନ୍ଦିରେ ମନ୍ଦିରେ ପୂଜିବେ ଯୁଗଳ ମୂର୍ତ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣେ,
ଜିଶ୍ଵର ପାର୍ବତୀ ମିଶିବେନି ଅଙ୍ଗେ
ଶୋଭିବେ ଜାହ୍ନୁବୀ ବୃଦ୍ଧପୁତ୍ର ସଙ୍ଗେ
ଆଉ ଥରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ଧରା
ହୋଇବ ଅଶୀଳ ଅବନୀ ବନ୍ଦିତା
ନନ୍ଦନର ଫୁଲ ହରା ।”

ପୂର୍ବତନ ସମ୍ପାଦକ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୀୟ
ଚଳଭାଷ-୦୮୩୧୦୦୩୧୪୭୭
୦୯୩୩୮୯୮୮୭

ସହିଷ୍ଣୁତାର ଚରମ ସିମାରେ ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କାର

- ଶ୍ରୀ ବେଶ୍ଵର ବିଶ୍ୱାସ

ସର୍ବେଭବତ୍ତୁ ସୁଖନଃ ସର୍ବେଶତ୍ତୁ ନିରାମୟା ।

ସର୍ବେ ଉତ୍ସାହିପଣ୍ଡତ୍ତୁ ମା କଣ୍ଠିଦୟୁମଣି ଭାଗ ଭବେତ ।

ସହିଷ୍ଣୁତା ବିଷୟ ଏବେ ଆଲୋଚନାର ବିଷୟ ହୋଇଯାଇଛି । ସମାଜର କିଛି ଅନଭିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ଆଜି ଏ ସବୁ ସମାଲୋଚନା ଚାଲିଛି । ଉପର ଲେଖାଥିବା ଶ୍ଳୋକ ଠିକ୍ ଭଲଭାବରେ ପଢ଼ିବା ତେବେ ଏ ଶ୍ଳୋକ ଆମକୁ ବୁଝାଇ ଦେଉଛି ଯେ ଆମେ ଆମର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଥରେ ନେଇ ଆଗକୁ ବର୍ତ୍ତିବାର ସଂକଷ କେତେ ଦୂର ପ୍ରମାଣିତ । ଏହାର ଅର୍ଥରେ ଆମେ ନଦନଦୀ ଗଛ, ବୃକ୍ଷ, ପ୍ରକୃତି, ଜୀବଜନ୍ମ ଏବଂ ବିଶ୍ୱର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥାଉ । ବିଶ୍ୱକୁ ଆର୍ଯ୍ୟ ବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରିବାର କଷମା କେବଳ ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କାରରେ ହଁ ଅଛି । ଏ ଧର୍ମ ବୃକ୍ଷରେ ଭଗବାନ ଦେଖେ, ଏ ଧର୍ମ ପଥରରେ ଦେବୀ ଦେବତା ସ୍ଥାପିତ କରେ । ନଦନଦୀକୁ ପୂଜାର ସ୍ଥାନ କେବଳ ଏଇ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ହଁ ଦେଇଥାଏ । କାହାର ଅନିଷ୍ଟ କରିବା ତ ଦୂରର କଥା କାହାର ଅମଙ୍ଗଳ କାମନା ଏ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ବିଡ଼ମ୍ବନା ବିଷୟ ଚଳନ୍ତିରୁ ଜଗତର କିଛି କଳାକାର ଆମର ଏହି ପବିତ୍ର ଧର୍ମକୁ ଅସହିଷ୍ଣୁତା ବୋଲି କହିଦିଅଛି । ଏମାନଙ୍କ ବିଚାର ଏତେ ସଂକିର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସର୍ବେଭବତ୍ତୁ ସୁଖନଃ ଶଦର ଅର୍ଥ କିଛି ନଥାଏ । ଏମାନେ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ମର୍ମ କିଛି ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । ସମାଜର ଅଲୋକିକ ଗୋଲିଆ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତି ଏ ପବିତ୍ର ଧର୍ମର ସଭାକୁ ଆଉ ମନକୁ ନପାଇଲା ଭଲି ଅତ୍ରୁଆ ଭାଷାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରି ବସନ୍ତ ଏ ଜନ ସମାଜରେ । ଧନ୍ୟ କହିବ, ଏ ସତ୍ୟ ଜଗତର ତାଣୁଆ ବୋଲାଉଥିବା ଅ-ସତ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ । ଯାହା ମନକୁ ଆସିଲା ତାହା କହିଦେଲେ, ଥରେ ବିଚାର କରୁନାହାଁନ୍ତି ଆମ ସଂସ୍କାର ବିଚାରଧାରା କଣ । ସର୍ବେଭଦ୍ରାଶି ପଣ୍ଡତୁର ଅର୍ଥ କଣ । ଅନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମକୁ ନଗଣ୍ୟ କରିଦେବା କଣ ସହିଷ୍ଣୁତାର ଅର୍ଥ ?

ଆମେ ଯାହାଠାରୁ କିଛି ପାଇଥାଉ ତାକୁ ନିଷୟ ମନେ ରଖିଥାଉ । କିମ୍ବା ପୂଜା କରିଥାଉ । ଯେମିତି ପବନ, ଗଛବୃକ୍ଷ, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର, ନଦନଦୀ, ମାତୃଭୂମିକୁ ଆମେ ପୂଜା କରିଥାଉ । ପ୍ରତ୍ୟେକରେ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷରେ ଆମର ଜୀବନ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅବଦାନ ବହୁତ । ଯଦି ଆମେ ଚିକିତ୍ସା ବିଚାର କରିବା ତେବେ ବୁଝିପାରିବା ଆମର ଜୀବନ ଧାରଣ ଅସମ୍ଭବ ଏମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ । ତେଣୁ ଆମ ଧର୍ମରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟକ ଧାନ ଦିଆ ପାଇଛି ।

“ଭାରତମାତା କି ଜୟ”

भारतीय परिवार का महत्व और उसका बदलता स्वरूप

परिवार व्यक्तियों का वह समूह होता है, जो विवाह और रक्त सम्बन्धों से जुड़ा होता है जिसमें बच्चों का पालन पोषण होता है। परिवार एक स्थायी और सार्वभौमिक संस्था है। किन्तु इसका स्वरूप अलग अलग स्थानों पर भिन्न हो सकता है। पश्चिमी देशों में अधिकांश नाभिकीय परिवार पाये जाते हैं, नाभिकीय परिवार वे परिवार होते हैं जिनमें माता-पिता और उनके बच्चे रहते हैं। इन्हें एकाकी परिवार भी कहते हैं। जबकि भारत जैसे देश में संयुक्त और विस्तृत परिवार की प्रथानता होती है। संयुक्त परिवार वह परिवार है जिसमें माता पिता और बच्चों के साथ दादा दादी भी रहते हैं। यदि इनके साथ चाचा चाची ताऊ या अन्य सदस्य भी रहते हैं तो इसे विस्तृत परिवार कहते हैं। वर्तमान में ऐसे परिवार बहुत कम देखने को मिलते हैं। व्यापरी वर्ग में विस्तृत परिवार अभी भी मिलते हैं। क्योंकि उन्हें व्यापार के लिये मानव शक्ति की आवश्यकता होती है।

परिवार के बिना समाज की कल्पना नहीं की जा सकती। आगस्त कॉम्टे कहते हैं कि परिवार समाज की आधारभूत इकाई है। एक अच्छा परिवार समाज के लिये वरदान और एक बुरा परिवार समाज के लिये अभिशाप होता है। क्योंकि समाज में परिवार की भूमिका प्रदायक की होती है। परिवार सदस्यों का समाजीकरण करता है, साथ ही सामाजिक नियंत्रण का कार्य करता है क्योंकि सभी नातेदार सम्बन्धों की मर्यादा से बंधे होते हैं। एक अच्छे परिवार में अनुशासन और आजादी दोनों होती हैं।

परिवार मनुष्य के जीवन का बुनियादी पहलू है। व्यक्ति का निर्माण और विकास परिवार में ही होता है। परिवार मनुष्य को मनोवैज्ञानिक सुरक्षा प्रदान करता है। व्यक्तित्व का विकास करता है। प्रेम, स्नेह, सहानुभूति, परानुभूति आदर सम्मान जैसी भावनाएँ सिखाता है। धार्मिक क्रियाकलाप सिखाता है। धर्म स्वयं में नैतिक है। अतः बच्चा नैतिकता सीख जाता है। बच्चों में संस्कार परिवार से ही आते हैं। इसलिये ही प्लेटो कहते हैं कि परिवार मनुष्य की प्रथम पाठशाला है।

इस तरह परिवार का समाज में विशेष महत्व है किन्तु इससे भी अधिक महत्व भारतीय समाज में संयुक्त परिवार का रहा है। संयुक्त परिवार में प्रत्येक व्यक्ति की जिम्मेदारी होती है। स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्या हो या आर्थिक सामाजिक सुरक्षा, सभी लोग मिलकर वहन करते हैं। कोई अकेला व्यक्ति परेशानी नहीं उठाता। इससे किसी एक व्यक्ति पर तनाव नहीं बढ़ता। पूरा परिवार एक शक्ति ग्रह की भाँति होता है। जो सामाजिक सुरक्षा का कार्य करता है। संगठित होकर रहने से मौहल्ले में भी झगड़े कम होते हैं। संयुक्त परिवार में बच्चे कैसे बड़े हो जाते हैं पता ही नहीं चलता। बच्चों के खेलने के लिये परिवार के सदस्य ही उनके दोस्त बन जाते हैं। मनोरंजक गतिविधियां जैसे त्यौहार उत्सव आदि होते रहते हैं। उन्हें दादा दादी आदि का अपार प्यार मिलता है। इसलिये परिवार को प्यार का मंदिर कहा जाता है। प्यार के साथ साथ उनका ज्ञान अनुभव अनुसाशन आदि बहुत कुछ बच्चों को मिलता है। ऐसे में बच्चों का उचित शारीरिक और चारित्रिक विकास होता है। जबकि एकाकी परिवार में कभी कभी बच्चे को माँ बाप का प्यार भी नहीं मिल पाता। बच्चों को संस्कारवान बनाने, चरित्रवान बनाने एवं उनके नैतिक विकास में संयुक्त परिवार का विशेष योगदान होता है जोकि एकाकी परिवार में कभी संभव नहीं है।

संयुक्त परिवार में कौशल भी सिखाया जाता है। साम्य श्रम विभाजन देखा जा सकता है। कार्य लिंग और आयु के आधार पर बँटा होता है। परिवार एक नियामक संस्था भी है। जो घर में सभी सदस्यों को अनुशासित और नियंत्रित रखती है। इसे तनाशाही भी कहते हैं। घर का एक मुखिया होता है जो चुना नहीं जाता किन्तु वह परिवार का वरिष्ठतम

सदस्य होता है , वही नियामक होता है , किन्तु मुखिया का कार्य बहुत कठिन होता है । क्योंकि वही पूरे परिवार को एक सूत्र में बाँधे रखता है , जरूरत पड़ने पर उचित दंड भी देता है । बदले में अक्सर उसे बुराइयाँ भी मिलती हैं । इसलिये कहा जाता है कि परिवार का मुखिया होना कांटों भरा ताज पहनने जैसा है । मनु सृति में भी पिता को राजा और माता को रानी बताया गया है ।

संयुक्त परिवार में झगड़ों की प्रकृति सामान्य और आपसी होती थी । जिनको बुजुर्ग लोग घर में ही सुलझा लेते थे । क्योंकि संयुक्त परिवार स्वयं में नियामक था , लेकिन आज झगड़े व्यक्ति होते जा रहे हैं । एकाकी परिवार में पति पत्नी के झगड़े बढ़ते ही जा रहे रहें हैं । एकाकी परिवार में समाधान के लिये कोई बुजुर्ग नहीं होता इसलिये झगड़े घर से बाहर निकल रहे हैं । पारिवारिक विवादों को निपटाने के लिये विभिन्न सतर पर परामर्श केंद्र बनाये गये हैं । बाबजूद इसके पारिवारिक झगड़े बढ़ते ही जा रहे हैं । इसके अनेक कारण हो सकते हैं जैसे -अहंकार , बढ़ता सुखवाद , बिना कर्तव्य के अधिकार , नारी सशक्तिकरण , समय और आपसी संचार की कमी आदि ।

प्रत्येक व्यक्ति की इच्छा होती है की उसकी वृद्धावस्था सुचारू रूप से गुजरे , उसे कोई तकलीफ न उठानी पड़े , यह सब एक संयुक्त परिवार में ही संभव है ।

किन्तु बदलते समय के साथ साथ परिवार का स्वरूप भी बदल रहा है । आधुनिक परिवारों में मुखानुमुख सम्बन्ध कम हो रहे हैं । परिवार में मुखिया का महत्व कम हो रहा है । पारस्परिक सम्बंधों की अपेक्षा आर्थिक महत्व बढ़ता जा रहा है । सम्बंधों में औपचारिकता बढ़ती जा रही है । व्यक्तिवाद बढ़ रहा है । दूसरे के प्रति भावनाएं कम हो रही हैं तथा जीवन अधिक यांत्रिक होता जा रहा है । फिर भी व्यक्ति व्यस्त है । बुजुर्गों की उपेक्षा की जा रही है । उनके प्रति सम्मान एवं कर्तव्य घट रहा है । बुजुर्गों को बोझ समझा जा रहा है । उनकी बातों को अस्वीकार किया जा रहा है । बढ़ती महत्वाकांक्षा के कारण संयुक्त परिवार एकाकी परिवार में टूट रहे हैं । संयुक्त परिवार के विखंडन से सर्वाधिक हानि बुजुर्गों को ही होती है । आज अधिकांश बुजुर्ग या तो किसी एक कोने में अकेलापन भोग रहे होते हैं या नौकरों के सहारे अपना जीवन काट रहे हैं । क्योंकि बेटों को स्वयं के कार्यों से फुर्सत नहीं है । कुछ बुजुर्ग तो विदेश गये अपने बेटे के बापस आने की आश में जीवन गुजार देते हैं ।

पहले व्यक्ति का उद्देश्य परिवार का सुख होता था । किन्तु आज व्यक्ति स्वयं के हित में सोचता है । वह अधिक उपयोगितावादी और सुखवादी हो गया है । जिस कारण से संयुक्त परिवार टूट रहे हैं ।

विवाह स्वरूप में परिवर्तन से भी संयुक्त परिवार में सामंजस्य कम हुआ है । प्रेमविवाह और अंतरजातीय विवाह बढ़ रहे हैं । परिवार एक परम्परागत संस्था है । वह परिवर्तन जल्दी स्वीकार नहीं करती । इसलिये परिवार विवाह के इन रूपों को बहुत ही कम स्वीकार करते हैं । आज ऑनर किलिंग की घटना देखी जा सकती है जोकि इसी का परिणाम है ।

नारी की स्थिति भी बदल रही है । महिलायें कामकाजी अधिक होती जा रही है । परिवार की सेवा की अपेक्षा आर्थिक कार्यों को अधिक महत्व दिया जा रहा है । घर में बच्चा आया के हाथों में है । उसे माँ बाप का प्यार नहीं मिल पाता । इस तरह आधुनिक समय में परिवार संरचात्मक और प्रकार्यात्मक रूप से परिवर्तित हो रहा है । दादा दादी की नैतिक कहनियाँ अब नहीं सुनायी देतीं , घर से अंत्यक्षरी जैसे खेल समाप्त हो चुके हैं । इनका स्थान म्यूजिक सिस्टम और इंटरनेट ने ले लिया है । बच्चे नेट पर उपलब्ध सेकंडों विडिओ गेम्स में व्यस्त हैं होकर तनावग्रस्त हैं । व्यक्ति ने सोशल मीडिया पर अपना आभासी समाज बना रखा है । और यह समाज घर तक आ रहा है । प्रेम ईर्ष्या घ्रणा जैसे भाव भी इसमें देखे जा सकते हैं । आभासी समाज वास्तविक समाज पर हावी हो रहा है ।

आज का परिवार संविदात्मक परिवार अधिक दिखायी दे रहा है। परिवार में सर्व हित की भावना अब नहीं देखी जाती। संयुक्त परिवार में संघर्ष वधू और परिवार के बीच थे, एकाकी परिवार में ये संघर्ष पति पत्नी के बीच आ गये हैं। भविष्य के संघर्ष माता पिता और उनके बच्चों के बीच होंगे। भाई बहन के बीच संघर्ष जारी है, उत्तराधिकारी के मामले इसी की देन हैं।

लेकिन प्रश्न ये है कि संयुक्त परिवारों में इतना विखंडन एवं परिवर्तन आखिर क्यों हो रहा है? तो इसके अनेक कारण हो सकते हैं। जैसे -आधुनिकता, नगरीकरण, रोजगार हेतु पलायन, महत्वकांक्षा, स्वार्थवाद, घमंड, विचारों में असमानता आदि।

नगरीकरण परिवारों को नष्ट कर रहा है। व्यक्ति रोजगार हेतु नगरों के छोटे छोटे घरों में रहने के लिये विवश है। उसके पास उतनी जगह नहीं है कि वह पूरे परिवार को साथ रख सके। बढ़ती महत्वकांक्षा ने संयुक्त परिवारों को विखंडित किया है। लोग अपना भविष्य बनाने के लिये परिवार से दूर प्रदेश अथवा विदेश चले जाते हैं। अधिक सुख सुविधाएं मिलने के कारण वो वही बस जाते हैं। किन्तु परिवार की संरचना और प्रकार्य में जो परिवर्तन आज हम देख रहे हैं उसके लिये मुख्य कारण आधुनिकता है। भारत में आधुनिकता का अर्थ पाश्चात्य सभ्यता से लगाया जाता है अर्थात् यूरोप और अमेरिका की सभ्यता से। आज लोग वहाँ के रहन सहन, खानपान तथा पहनावे को अपनाकर स्वयं को आधुनिक अनुभव करते हैं। अंग प्रदर्शन को आधुनिकता से जोड़ दिया गया है। पहनावे को लेकर मीडिया पर जंग छिड़ी हुई। पाश्चात्य सभ्यता मूल्य रहित है। जबकि भारतीय समाज आज भी सांस्कृतिक मूल्यों से जुड़ा हुआ है। लोगों की विचारधारा भिन्न भिन्न है इस कारण परिवार में विखंडन एवं संघर्ष बढ़ता जा रहा है।

लेकिन देखा जाये तो आधुनिकता गलत नहीं है। गलत वो लोग हैं जो आधुनिकता को गलत रूप से परिभाषित करते हैं। आधुनिकता के अनेक लाभ हैं। आज तकनिकी संचार मध्यम से सम्बन्धों में निकटता आयी है। यदि हम वस्तु या व्यक्ति को लेकर मध्यम मार्ग अपनायें तो परिवार को विखंडित होने से बचाया जा सकता है। इसके लिये हमें अपनी सहनशीलता बढ़ानी होगी और इच्छाएं थोड़ी सीमित करनी होंगी। परिवार की खुशी में ही अपनी खुशी होती है। यह बात हमें समझनी पड़ेगी और दूसरों को भी समझानी पड़ेगी।

रिश्ते कच्चे धारों की भाँति बहुत नाजुक होते हैं जो एक बार टूटने पर मुश्किल से जुड़ते हैं। फिर भी उनमें गांठ पड़ ही जाती है। अतः परिवार विखंडित न हो इसके लिये जरूरी है कि आपसी मित्रता सञ्चावना, आदर, सम्मान सेवा भाव एवं विश्वास बना रहे, परिवार में संघर्ष समाप्त करने के लिये क्षमा सबसे बड़ी औषधि है।

कुछ विद्वान कहते हैं कि आधुनिकता, नगरीकरण और बढ़ते उपभोक्तावाद के कारण परिवार समाप्त हो रहे हैं। लेकिन यह गलत धारणा है क्योंकि परिवार एक ऐसी संस्था है जो विवाह पर आधारित है और विवाह संतान उत्पत्ति से सम्बंधित है। अतः परिवार मनुष्य की मूल भावनाओं से जुड़े हुए हैं। अतः परिवार कभी समाप्त नहीं हो सकते। स्वरूप बदल सकता है। दुर्भावनाएं बढ़ सकती हैं अर्थात् संरचना बदल सकती है किन्तु प्रकार्य वही रहेंगे।

(Source: <https://hindi.speakingtree.in/blog/परिवार-का-महत्व-और-उसका-बदलता-स्वरूप-713596>)

With Best Compliments From:
Rajkumar Thard

Nupur International Pvt Ltd

9, Popat Bapa Shopping Center, 2nd Floor, Station Road,
Santacruz (West), Mumbai - 400 054.
Tel. : 2648 5481 / 2649 1040
E-mail : pushpraj@vsnl.com

Sponsored By :

TRADESMEN

Unit NO. 510, 5th Floor, A-Wing, Dattani Plaza, Safedpool, Andheri Kurla Road, Mumbai -400 072.
Tel.: 022-28560 371 / 28560 373, Fax : 022-28560 370, E-mail: tradesmen@tradesmen.in

*With
Best Compliments From*

Ramkrishna Sahu

Treasurer
MUMBAI UTKAL SAMITI

President
SHREE GAJANAN MITRA MANDAL

ଭକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦ

ରେ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଛାନ୍ଦା ତିତ୍ରେ

KOHARR HEALTH LLP कोहार हेल्थ

Get Cure without Medicine & Operations

Koharr Therapy is Helping Thousands of People to Get Cure

Cure All Types of Health Issues from Head to Toes for Example:

- G.B.S.
- Ligment Fracture
- Gall Bladder Stone
- Arthritis
- Diabetes
- Migraine
- Throat Disease
- Asthma
- Heart Attack
- Back Pain
- Blood Pressure
- Paralysis
- Sickness
- Insomnia
- Obeseness
- Loss of Appetite
- Eye Disease
- Increase Prosteted
- Glad
- Piles
- Spinal Cord
- Shoulder Pain
- Depression
- Acidity
- Stone
- Skin Disease
- Infertility
- Menopause
- Birth Problem
- Pyria
- TB
- Ulcer
- Sex related
- Jaundice
- Filaria, etc...

Koharr Therapy is a Method of Cure Based on Principles of Renowned Scholars of the World

Eat Right 4 Your Blood Type

Blood Group is the most Important Factor in Human Healthcare
Healthcare is quite easy by avoiding Poison in Food

Dr. Peter J. D'Adamo

Mineral Balance in Body

Mineral Deficiency is the Root cause of every disease
2 Nobel Prize & 48 Phd. Degree Holder

Dr. Linus Pauling

Natural Food Diet

Food Type & Ingredients are Key to Healthy Body
Natural Diets to Keep Healthy Living

Dr. Vishwaswaroop

Ayurvedic Nutritions

Natural Ayurvedic Nutrition Helps Health Care
Ayurvedic Nutrition as per Illness Helps Better Health

Call Now

9262 9262 56

With Best Wishes From :

Zuventus
Healthcare Ltd.
A Joint Venture of Emcure®

P. K. GUHA

CEO & M. D.

Office No. 5119, 5th Floor, D-Wing, Oberai Garden Estates, Chandivali,
Andheri (E), Mumbai - 400 072. • Tel. : 022-3061 0000 / 2847 2823 / 24,
Fax : 022-2847 2829 / 28 • Direct : 2847 2784
Mobile : 09820191986 / 09324779119
E-mail : prakash@zuventus.com • Website : www.zuventus.co.in

लाएं ताज़गी भरा बदलाव

- ▶ हरित ईधन प्राकृतिक गैस अपनाएं
- ▶ सार्वजनिक वाहन का इस्तेमाल करें
- ▶ प्रदूषण-मुक्त वातावरण बनाएं

#HawaBadlo

